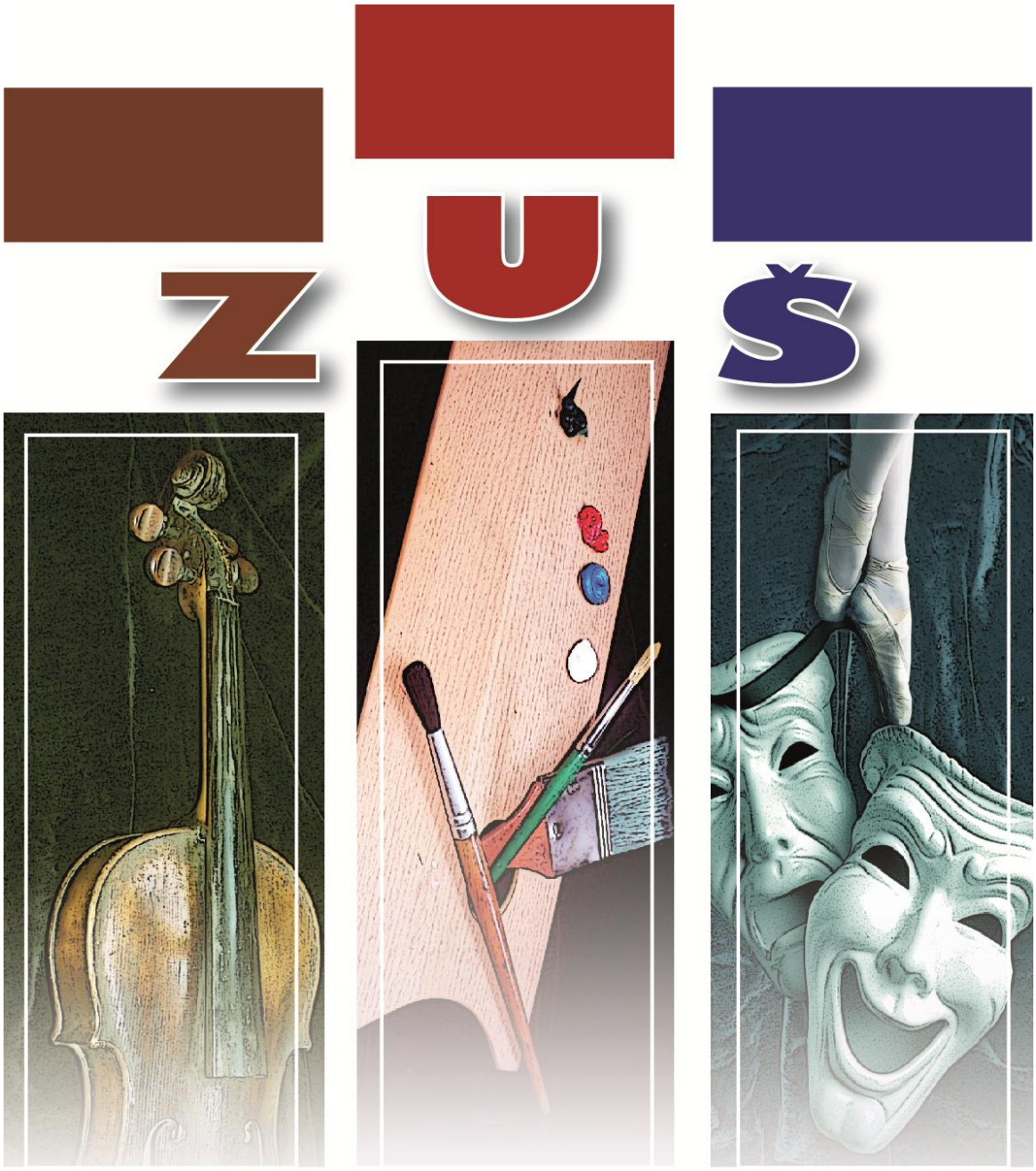
Školní vzdělávací program

Základní umělecké školy
R. A. Dvorského
Dvůr Králové nad Labem

Obsah

1 Identifikační údaje 5

2 Charakteristika školy 6

2.1 Počet oborů, velikost 6

2.2 Historie a současnost 6

2.3 Charakteristika pedagogického sboru 6

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce 6

2.5 Vybavení školy a její podmínky 7

3 Zaměření školy a její vize 7

3.1 Zaměření školy 7

3.2 Vize školy 8

4 Výchovné a vzdělávací strategie 8

5 Vzdělávací obsah hudebního oboru 9

5.1 Přípravné studium 9

5.1.1 Přípravné studium I. stupně základního studia 9

5.1.2 Přípravné studium II. stupně základního studia 10

5.2 Studijní zaměření: Hra na klavír 10

5.3 Studijní zaměření: Hra na Elektronické klávesové nástroje 16

5.4 Studijní zaměření: Hra na varhany 21

Charakteristika studijního zaměření: 21

Vzdělávací zaměření - Hra na smyčcové nástroje 24

5.5 Studijní zaměření: Hra na housle 24

5.6 Studijní zaměření: Hra na violu 28

5.7 Studijní zaměření: Hra na violoncello 33

5.8 Studijní zaměření: Hra na kontrabas 36

5.9 Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu 38

5.10 Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu 42

5.11 Studijní zaměření: Hra na klarinet 45

5.12 Studijní zaměření: Hra na saxofon 48

5.13 Studijní zaměření: Hra na trubku 51

5.14 Studijní zaměření: Hra na lesní roh 54

5.15 Studijní zaměření: Hra na pozoun 58

5.16 Studijní zaměření: Hra na tubu 61

5.17 Studijní zaměření: Hra na tenor (baskřídlovka) 64

5.18 Studijní zaměření: Hra na kytaru 66

5.19 Studijní zaměření: Hra na jazzovou kytaru 69

5.20 Studijní zaměření: Hra na rockovou kytaru 71

5.21 Studijní zaměření: Hra na basovou kytaru ... 71
5.22 Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje ... 74
5.23 Studijní zaměření: Sólový zpěv ... 77
5.24 Studijní zaměření: Sborový zpěv ... 81
5.25 Studijní zaměření: Hra na akordeon ... 84
5.26 Studijní zaměření: Hudební nauka ... 87
6 Kolektivní výuka - soubory školy ... 90
6.1 Studijní zaměření: Hudební praxe ... 90
7 Vzdělávací obsah výtvarného oboru ... 94
7.1 Přípravné studium ... 94
7.2 Plošná tvorba ... 96
7.3 Modelování ... 97
7.4 Objektová a akční tvorba ... 97
7.5 Výtvarná kultura ... 98
7.6 Počítačová grafika ... 98
8 Vzdělávací obsah tanečního oboru ... 99
8.1 Přípravné studium ... 99
8.2 Taneční průprava ... 101
8.3 Taneční praxe ... 101
8.4 Taneční technika: ... 101
8.4.1 Současný tanec (povinné výstupy předmětu) ... 101
8.4.2 Klasická technika tance (povinné výstupy předmětu) ... 102
8.4.3 Taneční praxe (povinné výstupy předmětu) ... 103
8.4.4 Špičková technika (volitelný předmět) ... 104
8.4.5 Lidový tanec (volitelný předmět) ... 104
8.4.6 Mažoretky (volitelný předmět) ... 105
8.5 Taneční tvorba: ... 106
9 Vzdělávací obsah literárně – dramatického oboru ... 106
9.1 Přípravné studium ... 107
9.2 Dramatická průprava ... 108
9.3 Práce v souboru ... 108
9.4 Dramatika a slovesnost ... 109
9.5 Pohyb ... 109
9.6 Přednes ... 110
9.7 Moderování ... 110
9.8 Tvůrčí psaní a žurnalistika ... 110
10 Postupové zkoušky ... 111

10.1 Hudební obor 111
10.2 Výtvarný obor 111
10.3 Taneční obor 111
10.4 Literárně dramatický obor 112
11 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 112
12 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných 112
13 Distanční výuka 113
14 Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy 113
14.1 Zásady a způsob hodnocení žáků 113
14.2 Oblasti vlastního hodnocení školy 115

1 Identifikační údaje

Školní vzdělávací program
Základní umělecké školy R. A. Dvorského Dvůr Králové nad Labem

Předkladatel: Základní umělecká škola R. A. Dvorského Dvůr Králové nad Labem,
náměstí T. G. Masaryka 83

Adresa školy: ZUŠ R. A. Dvorského
náměstí T. G. Masaryka 83
Dvůr Králové nad Labem
544 01

IČO: 67 43 95 60

Ředitelka školy: Matušková Vladimíra
E-mail: matuskova@zusdk.cz
Telefon: +420 499 318 302
Mobil: +420 603 186 263

Zřizovatel: Město Dvůr Králové nad Labem, kraj Královéhradecký
náměstí T. G. Masaryka 38, 544 01 Dvůr Králové nad Labem
Telefon: +420 499 318 111

Platnost dokumentu od: 1. září 2026

Matušková Vladimíra
ředitelka školy

2 Charakteristika školy

2.1 Počet oborů, velikost

Škola má kapacitu **540** žáků.
Na škole se vyučují 4 obory: **Hudební** (HO)
Výtvarný (VO)
Taneční (TO)
Literárně – dramatický (LDO)

2.2 Historie a současnost

Založení první „Městské hudební školy“ ve Dvoře Králové nad Labem spadá do doby okupace. Vyučování bylo zahájeno v září roku 1940 a po ročním trvání byla škola okupanty zrušena.
Definitivně byla výuka obnovena roku 1949. Školní rok byl zahájen v únoru tohoto roku a vyučovalo se v budově Hankova domu. Škola neměla své stálé prostory, až v srpnu roku 1960 získala prostory v budově základní školy Legionářská 407.

Během působnosti školy se měnily její názvy, průběžně vznikaly a zanikaly obory. Všechny obory (hudební, výtvarný, taneční, literárně - dramatický) se na škole začaly vyučovat až od roku 1986.
V roce 1990 byly Lidové školy umění přejmenovány na Základní umělecké školy.
Od roku 2012 škola sídlí ve zcela nově zrekonstruované budově číslo 83 na náměstí T. G. Masaryka.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, zástupce ředitelky a učitelé, kteří všichni splňují odbornou i pedagogickou kvalifikaci dle zákona 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. V pedagogickém sboru je zastoupení jak schopných mladých začínajících učitelů, tak i zkušených pedagogů. Velká část učitelů je schopna pracovat v týmu, což dokazují společná představení, či vystoupení.
Pedagogové stále prohlubují své vzdělání dalším studiem (vysokoškolským, kurzy, semináři, nebo odbornými školeními) podle vytvořeného plánu Dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ZUŠ R. A. Dvorského.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Největší projekt, který naše škola připravuje je každoroční školní představení, kterého se účastní všechny obory. Jde o mezioborové představení, kde hudebníci a tanečníci vytváří jednotlivá čísla, výtvarníci připravují scénu a literárně dramatický obor sjednocuje a provádí diváky celým představením.
Mezi další periodicky se opakující akce školy patří Vánoční koncerty, prezentace absolventů ZUŠ (koncerty, výstavy, výstupy tanečního a literárně dramatického oboru), koncert „Hraje celá rodina“.
Novinkou školy je pořádání plesu, který se setkal s velkým ohlasem, a tím se staly plesy pravidelnou každoroční akcí.
Škola plně spolupracuje s činností města Dvůr Králové nad Labem a jejich kulturními zařízeními (knihovna, muzeum,…) a okolními obcemi (Dny dětí, Rozsvícení vánočního stromu, akce v domovech seniorů, kostelech atd…).
Spolupracujeme se základními uměleckými školami v rámci okresu Trutnov a i celého královéhradeckého kraje, kdy pořádáme společné akce a koncerty.

Každým rokem pořádá ZUŠ R. A. Dvorského ve spolupráci s Městem Dvůr Králové nad Labem a městským kulturním zařízením Hankův dům festival místních škol Dvůrfest.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Naše škola působí od roku 2012 ve zcela nové budově přímo v centru města.
Nové prostory jsou moderní a vyhovují požadavkům kvalitní výuky.
V budově jsou učebny hudebního oboru pro individuální i kolektivní vyučování, taneční sál, učebna výtvarného oboru a multifunkční sál.
Všechny učebny jsou vybaveny počítači s přístupem na internet, v učebně hudební nauky je interaktivní tabule, v učebně výtvarného oboru je k počítači připojen velký monitor. K dispozici do výuky je dataprojektor s plátnem.

Taneční obor disponuje prostorným tanečním sálem s hygienickým zázemím a samostatnou šatnou. Škola poskytuje dětem kostýmy na různá vystoupení a představení
.
Výtvarný obor se nachází ve 2. patře budovy v ateliéru s vrchním osvětlením, s hrnčířským kruhem, vypalovací pecí a s rozmanitými materiály potřebné pro výtvarné činnosti žáků.

Hudební obor má k dispozici 11 prostorných učeben vybavených klavíry nebo pianiny. Škola pronajímá za poplatek žákům běžné hudební nástroje, které jsou dle potřeby dokupovány a opravovány. Vyučující a žáci mohou využívat ve škole notový archiv, jenž je stále doplňován.

Literárně dramatický obor pracuje přímo v sále školy, kde využívá pódium, a žáci se učí vystupovat na jevišti. Hlediště má 80 stálých míst k sezení.

Školní sál slouží jako koncertní sál pro vystoupení hudebního oboru, ale i pro různá vystoupení a představení všech oborů školy.

Ve vstupním prostoru školy se nachází **galerie Otto Gutfreunda**, kde škola pořádá výstavy a žáci zde mají možnost vystavit své výtvarné práce.

3 Zaměření školy a její vize

3.1 Zaměření školy

Škola je zaměřena na:

- Estetickou výchovu a kultivaci osobnosti člověka.
- Ovlivňování veřejnosti prostřednictvím uměleckého vzdělávání mladých lidí v návaznosti na tradice českého uměleckého školství.
- Individuální a kolektivní výuku předmětů s další nabídkou souborů s různým zaměřením.
- Širokou nabídku výuky oborů různých žánrů a stylů, která je garantována odborně vzdělanými pedagogy.
- Týmovou spolupráci vyučujících a žáků, zaměřenou na realizaci mezioborových projektů.
- Prezentaci v několika rovinách - veřejné koncerty, výstavy, tematická vystoupení, mezioborová představení, příprava a účast žáků na soutěžích a příprava žáků na další odborné vzdělávání.

3.2 Vize školy

Vizí naší školy je:

- Výchova mladého člověka schopného vlastního projevu, ať už verbálního, tanečního, výtvarného nebo hudebního s cílem vzdělávání a zdokonalování osobnosti žáka nejen v daném oboru.
- Podpora talentů a výchova nejen amatérských či profesionálních umělců, ale i vzdělaných posluchačů a diváků.
- Vytváření optimálního prostředí pro vzdělávání při smysluplném využití volného času mládeže.

4 Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- Systematicky vedeme žáka v získávání dovedností potřebných k výkonu konkrétní umělecké činnosti - poskytujeme teoretické poznatky v míře a formě odpovídající věku žáka a jejich postupné prohlubování a uvádění do širších souvislostí.
- Vedeme žáka k porozumění uměleckého díla vlastní tvorbou, dáváme prostor pro vlastní vyjádření, vlastní názor.
- Předáváme žákům pevné základy uměleckého vzdělání, prakticky seznamujeme žáky s různými formami uměleckého díla a objasňujeme jejich zákonitosti pomocí vlastní zkušenosti žáků při realizaci.
- Do výuky zařazujeme informační a komunikační technologie.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- Vedeme žáka k aktivnímu přístupu k jeho vzdělávání v daném oboru, motivujeme vhodnými prostředky, upevňujeme návyky a rozvíjíme schopnosti žáka se efektivně učit.
- Umožňujeme prožitek úspěchu jako důsledek systematické a kvalitní přípravy.
- Vedeme žáky ke schopnosti prezentace svého uměleckého výkonu na veřejnosti.
- Vedle rozvoje schopnosti jedince a jeho uměleckého vyjadřování, vedeme žáky ke kolektivním uměleckým činnostem a podporujeme mezioborovou spolupráci.

Strategie pro kompetenci kulturní

- Vedeme žáky ke kladnému vztahu k umění a k vytváření vlastního postoje, kultivujeme žáky po stránce estetické a etické.
- Motivujeme žáky k pravidelnému sledování kulturního dění, *akcent*ujeme kulturní a společenské tradice a začleňujeme školu do spolupráce s ostatními kulturními složkami města a regionu.
- Vedeme žáky k aktivitě v dané oblasti umělecké činnosti mimo školu a po ukončení školní docházky dáváme impuls k šíření a k předávání pozitivních zkušeností i získaných dovedností z oblasti umělecké činnosti.

5 Vzdělávací obsah hudebního oboru

5.1 Přípravné studium

Přípravné studium je součástí I. stupně základního studia, nebo II. stupně základního studia bez předchozí průpravy na ZUŠ

5.1.1 Přípravné studium I. stupně základního studia

Přípravné studium je zaměřeno na celkový rozvoj žáků. Zahrnuje hlasovou výchovu, rytmickou a pohybovou. Hravou formou žáci získávají znalosti a dovednosti.

A. PŘÍPRAVNÁ HUDEBNĚ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Předmět je vyučován skupinově. Studium navštěvují žáci od pěti let.
Délka studia je v rozsahu jednoho roku a navazuje na něj přípravné studium:
Přípravná hudební výchova.

B. PŘÍPRAVNÁ HUDEBNÍ VÝCHOVA

Předmět je vyučován skupinově. Studium navštěvují žáci od šesti let,
Vedle předmětu **Přípravná hudební výchova** jsou žáci od 2. pololetí zařazeni do nástrojových skupin, v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně (viz studijní zaměření vybraného nástroje).
Pokud přicházejí k talentovým zkouškám do přípravného ročníku rodiče i děti rozhodnuti pro určitý hudební nástroj či pro zpěv, mohou při prokázaném talentu navštěvovat nástrojovou skupinu v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně již od 1. pololetí.
Délka studia je v rozsahu jednoho roku a na přípravné studium navazuje sedmileté studium I. stupně.

Učební plán A	**1. pololetí**	**2. pololetí**
Přípravná hudebně dramatická výchova	1,5	1,5
Celkem	1,5	1,5
Učební plán B		
Přípravná hudební výchova	1	1
Hra na nástroj nebo ***Sólový zpěv*** nebo pěvecký sbor ***Zpěvanky***	0 – 1	1
Celkem	**1 – 2**	**2**

Učební osnovy vyučovacích předmětů

A. Přípravná hudebně dramatická výchova

Žák:

- rozliší stoupající a klesající melodii, pohybem ruky znázorní průběh melodie (fonogestika)
- rytmizuje slova a říkadla
- opakuje jednoduchý rytmický model (zatleská)
- recituje jednoduché básničky
- zpívá jednoduché písně

B. Přípravná hudební výchova

Žák:

- sluchem určí zvuk-tón, rozezná opakovaný tón, melodii stoupající a klesající, pohybem ruky znázorní průběh melodie (fonogestika)
- zazpívá jednoduché jednohlasé lidové a dětské písně v rozsahu pěti tónů
- opakuje jednoduché melodické motivy (hra na ozvěnu), zvládá elementární rytmický a melodický dialog (otázka-odpověď)
- určí první dobu v taktu dvoudobém a třídobém (hra na tělo)
- rozezná a pohybově vyjádří dynamiku (slabě-silně), vysoko-hluboko, smutně-vesele (dur x moll), tempo v rovině rychle-pomalu (chůze, běh)

- rytmizuje a melodizuje slova, říkadla a popěvky (hra na tělo, grafické znázornění na dvou linkách-tercie g-e, využití Orffova instrumentáře
- vysvětlí a v notovém zápisu identifikuje houslový klíč, notovou osnovu, takt, taktovou čáru, notu celou, půlovou, čtvrťovou
- umí zapsat a přečte noty v rozsahu c1-g1 v G-klíči
- pozná a pojmenuje typické představitele jednotlivých nástrojových skupin (formou „třídních koncertů" - např. housle, trubka, klavír, kytara apod.)

Hra na nástroj - viz studijní zaměření vybraného nástroje

5.1.2 Přípravné studium II. stupně základního studia

Charakteristika studijního zaměření

- přípravné studium II. stupně je určeno žákům od 14 let věku bez předchozí hudební průpravy v ZUŠ
- výuka probíhá ve 2 vyučovacích hodinách týdně
    - 1 hodina individuální výuky hry na nástroj, zpěv a 2 hodina hudební nauky pro starší žáky

Vzdělávací zaměření - Hra na klávesové nástroje

5.2 Studijní zaměření: Hra na klavír

Charakteristika studijního zaměření

Hra na klavír poskytuje základy instrumentálních dovedností, které lze využít v amatérské hudební činnosti, zároveň jsou i nutným předpokladem pro řadu hudebních či pedagogických profesí. V tomto předmětu se žák učí nejen ovládat technické a výrazové prostředky klavíru, ale hrou na klavír si prakticky ověřuje poznatky z oblasti harmonie, polyfonie a skladebných postupů způsobem, který je nanejvýš názorný. Hra na klavír jako výrazně komplexní duševní činnost rozvíjí intelektové schopnosti žáka.

I. stupeň základního studia

Přípravné studium – viz Přípravná hudební výchova str.9

Žák má od 1. ročníku kromě sólové hry možnost čtyřruční (či víceruční) hry. S ohledem na individuální dovednosti je žák postupně zapojován do hry doprovodů dalších nástrojů, zpěvu apod. a komorní hry.

Od 3. ročníku je tato činnost zohledněna v dotacích vyučovacích hodin pro povinnou **Praxi**.

Žák má povinnost zároveň absolvovat předmět **Hudební nauka** (1. – 5. ročník).

V 6. ročníku navštěvuje předmět **Klavírní seminář**.

I. stupeň základního studia žák zakončí absolventským koncertem nebo závěrečnou zkouškou.

II. stupeň základního studia

Žák navštěvuje předmět **Hra na klavír** a vybere si z povinně volitelných předmětů: **Skupinová praxe**, **Klávesová praxe** či **Kolektivní výuka**.

II. stupeň základního studia zakončí absolventským vystoupením či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na klavír	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Praxe □	-	-	½	½	½	½	**1**
Klavírní seminář	-	-	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1**	**1✹**
Hudební nauka	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**		
Celkem	**2**	**2**	**2,5-3,5**	**2,5-3,5**	**2,5-3,5**	**2,5**	**2-3**
Sborový zpěv	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1✹**

✹ Označený předmět je v daném ročníku nepovinný.

□ **Praxe**: žák navštěvuje alespoň jeden z předmětů – **Klavírní soubor**, **Doprovod**, **Komorní hra**, **Hra na EKN, Hra na varhany** nebo některý ze souborů školy.

Studium II. stupně základního studia s absolvováním studia I. stupně

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na klavír	½-1	½-1	½-1	½-1
Praxe	1-2	1-2	1-2	1-2
Klavírní seminář	1	1	1	1
Celkem	**2-4**	**2-4**	**2-4**	**2-4**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označený předmět je nepovinný.
Žák je povinen absolvovat 2 vyučovací hodiny týdně ve volitelných kombinacích.
Ostatní předměty přesahující minimální hodinovou dotaci může navštěvovat jako nepovinné.

Studium II. stupně základního studia pro žáky 14 leté a starší (bez absolvování I.stup. zákl.studia)

	Přípr. st.	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na klavír	1	1	½-1	½-1	½-1
Hudební nauka	1	-	-	-	-
Praxe	1*	1*	1-2	1-2	1-2
Klavírní seminář	-	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2-4**	**2-4**	**2-4**
Sborový nebo komorní zpěv✹	1	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označený předmět nepovinný
Žák je povinen absolvovat 2 vyučovací hodiny týdně ve volitelných kombinacích.
Ostatní předměty přesahující minimální hodinovou dotaci může navštěvovat jako nepovinné.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na klavír

Přípravné studium I. stupně

- žák sedí uvolněně, ale s dobrou stabilitou u nástroje, s oporou chodidel
- umí pojmenovat jednotlivé klávesy přiměřeně svému věku a schopnostem
- dovede vyhledávat stejné klávesy v rozsahu celé klaviatury a hrát na nich stejné tóny
- užívá při hře obě uvolněné paže
- hraje jednotlivými prsty *portamento* a *staccato*
- zvládá hru *legato* skupinami 2 -5 prstů
- užívá základní notové hodnoty (notu a pomlku celou, půlovou, čtvrťovou, půlovou notu s tečkou)
- rytmizuje na klavíru drobná říkadla (např. hrou jedním prstem na jedné klávese)
- umí zahrát jednoduchá cvičení a snadné melodie podle schematického, případně i reálného notového záznamu
- hraje podle sluchu popěvky a jednoduché písně v pětitónovém rozsahu
- rozlišuje ve hře kategorie: silně – slabě, pomalu – rychle, vesele – smutně
- hraje snadná cvičení nebo melodie jednou rukou, případně i melodie rozložené mezi dvě ruce za doprovodu učitele

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák sedí s dobrou stabilitou u nástroje s rovnými, ale uvolněnými zády i pažemi, s oporou chodidel
- hraje *portamento* s přenášením i střídáním paží po celé klaviatuře
- užívá základní úhozy: *portamento, staccato* a *legato*
- umí provést důraz a uvolnění při hře dvou i více tónů *legato*
- zahraje dvojhmaty do rozsahu kvinty
- hraje snadná cvičení nebo melodie jednou rukou, případně i melodie rozložené mezi dvě ruce za doprovodu učitele
- čte a hraje noty v houslovém i basovém klíči v rozsahu f – g^1
- zahraje melodii rozdělenou pro obě ruce i melodii s doprovodem drženými jednotlivými tóny či dudáckou kvintou
- zahraje z listu cvičení v rozsahu pěti tónů

- zvládne hru jednoduché písně či skladbičky
- rozezná sluchem durovou – mollovou tóninu
- snaží se o dynamiku: p,mf,f
- hraje v pomalém a středním tempu
- hraje podle sluchu popěvky v rozsahu pěti tónů s doprovodem dudácké kvinty a dokáže je transponovat do sousední tóniny

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák má při hře přirozené, uvolněné držení těla, paží i ruky
- hraje písně s doprovodem **T**, **D**, **S** jednotlivými tóny, dvojhmaty
- dokáže transponovat písně do sousedních tónin (např. zahraje píseň podle sluchu o klávesu výš nebo níž)
- užívá v dynamice i pp – pianissimo, *crescendo* a *decrescendo*
- řídí se daným označením tempa
- hraje snadné skladbičky nebo lidové písně s jednoduchým doprovodem v druhé ruce
- ovládá posuvky a poznává další značky v notovém zápisu (např. *ligatura,* ...)
- hraje v obou klíčích ve větším rozsahu
- zahraje durovou stupnici zvlášť (např. C-dur, G- dur...)
- utvoří durový i mollový kvintakord od všech bílých kláves
- zvládá hru protipohybem i unisono
- zahraje z listu drobnou melodii jednou rukou
- ovládá: základní úhozy, dvojhmaty *tenuto* a *staccato*, hru s posouváním ruky, přenášení paže, podkládání palce a překládání prstů, základní prvky nezávislosti rukou (*legato – staccato*)
- hraje s učitelem čtyřruční úpravy písní s důrazem na rytmickou přesnost

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák využívá při hře komplexně, uvolněně a citlivě celý hrací aparát
- vykazuje dobrou orientaci na klaviatuře
- snaží se kontrolovat sluchem metrum rytmus, kvalitu úhozu a dynamiku
- váže dvojhmaty
- zahraje durovou stupnici dohromady v protipohybu a mollovou stupnici alespoň každou rukou zvlášť (např. C-dur, a-moll …)
- hraje kvintakordy a jejich obraty všemi prsty současně *tenuto, staccato* a rozloženě každou rukou zvlášť i oběma rukama dohromady, např. v protipohybu
- ovládá nejjednodušší melodické ozdoby (příraz, nátryl)
- používá pedál dle návodu učitele
- orientuje se v houslovém i basovém klíči, čte i hraje noty na pomocných linkách
- ví, co je malá písňová forma a dovede ji rozpoznat při studiu drobných etud, instruktivních skladbiček a tanců
- zvládne i drobné polyfonní skladby
- hraje z listu snadná cvičení a skladbičky v unisonu či melodie s doprovodem drženým tónem nebo dvojhmatem v druhé ruce
- zahraje zpaměti instruktivní skladbičky různého charakteru
- vnímá náladu skladby a přizpůsobí jí dynamiku a tempo, užívá ri*tenuto*
- odliší dynamicky melodii od doprovodu v druhé ruce
- samostatně vytvoří doprovod písně pomocí **T**, **D** a **S** jednotlivými tóny, případně akordy, transponuje do sousedních tónin

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje dohromady oběma rukama vyrovnaně v středně rychlém tempu
- umí zahrát všechny durové stupnice a příslušné kvintakordy s obraty dohromady
- protipohybem nebo v rovném pohybu ve středním tempu
- ovládá mollové stupnice od bílých kláves protipohybem nebo v rovném pohybu
- zvládá překládání rukou a menší skoky
- dobře se orientuje v obou klíčích a čte a hraje častěji i noty se třemi a více pomocnými linkami
- rozezná polyfonní způsob kompozice od homofonního

- vnímá způsob uspořádání jednotlivých částí skladbiček
- zahraje drobné skladby různých žánrů zpaměti
- zahraje z listu jednoduchou píseň s doprovodem drženým dvojhmatem
- hraje čtyřručně s učitelem, či jiným žákem úpravy písní a skladby odpovídající obtížnosti
- rozlišuje a dobře odstiňuje melodický hlas a doprovod
- je schopen kontrolovat sluchem čistou pedalizaci
- využívá při hře jemnější rozlišení dynamiky, používá i levý pedál
- doprovází písně pomocí akordů **T**, **D**, **S**,
- písně transponuje do sousedních tónin

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje jednoduchá cvičení v sextách
- zná chromatickou (půltónovou) stupnici
- hraje stejnojmenné stupnice dur a moll rovným pohybem přes 4 oktávy v rychlejším tempu
- dobře ovládá hru kvintakordů s obraty v rovném pohybu
- hraje i s užitím septakordů
- zvládne běžné melodické ozdoby kromě trylku (např: nátryl, náraz, obal apod.)
- je schopen číst a hrát i notový záznam s více než dvěma hlasy
- zná různé typy tanců, *preludium, fugetu, rondo*
- je schopen vnímat stylové odlišnosti barokní, klasické a romantické skladby
- zahraje zpaměti s porozuměním dvě až tři snazší skladby různého slohového období
- hraje z listu jednoduchá cvičení pro obě ruce
- hraje čtyřručně a je schopen se zapojit do komorní hry dle možností (např. zahraje snadný doprovod ke hře jiného nástroje apod.)
- dbá na tónovou kvalitu
- všímá si frázování a dynamické výstavby melodie
- přizpůsobuje dynamiku stylu skladby
- využívá v doprovodu *ostinato* (opakování stejného motivu), rozložené akordy, přiznávky

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje dvojhmaty a akordy vyžadující větší rozpětí ruky
- častěji využívá při hře i oktávy
- hraje stejnojmenné dur a moll stupnice od bílých kláves kombinovaným způsobem
- ovládá dominantní septakord s obraty
- zvládá vázanou hru akordů
- prokazuje dobrou drobnou prstovou techniku
- ví, co je sonátová forma a na drobných klasických větách a sonatinách umí označit její jednotlivé části
- dobře zvládá hru melodického i doprovodného hlasu v jedné ruce
- zahraje dvou až tříhlasou polyfonní skladbu
- zvládne zpaměti drobnou klasickou větu či tanec
- zahraje romantickou skladbu menšího rozsahu
- hraje čtyřručně a je schopen se zapojit do komorní hry dle možností
- prokazuje dobrou úroveň tónové kvality a všech dynamických prvků hry
- zná výrazové prostředky klavírní hry jednotlivých stylových období a snaží se je správně používat
- doprovází písně, je schopen hrát i jednodušší doprovody k ostatním nástrojům

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák improvizuje jednoduché doprovody a doprovází i ostatní nástroje
- dbá logické i dynamické výstavby skladby
- je v dynamice veden snahou o tónovou kvalitu
- volí stylově odpovídající výrazové prostředky (např. dynamika, použití pedálů apod.)
- zahraje přednesové skladby různých stylů a žánrů střední obtížnosti
- hraje čtyřručně, či ve školních souborech (dle možností)

- je schopen i samostatně nastudovat středně obtížnou skladbu
- samostatně frázuje, pedalizuje
- s porozuměním hraje skladby různých stylů a žánrů
- zná nejčastěji používané hudební formy v klavírní literatuře
- disponuje dobrou technickou úrovní hry, ovládá i hru v rychlejším tempu
- umí zahrát stupnice dur i moll v kombinovaném pohybu
- hraje **D7**, či **T5** ve čtyřhlasé úpravě
- zvládne velký rozklad akordů každou rukou zvlášť
- využívá hru *non legato*
- dobře váže akordy
- hraje s využitím oktáv

Očekávané výstupy 1.–2.roč. základního studia II. stupně s absolvováním studia I. stupně

- žák disponuje dobrou technickou úrovní hry
- hraje v odpovídajících tempech
- vhodně využívá širšího rozpětí ruky
- zvládá rychlé změny polohy rukou i skoky
- umí efektivně a smysluplně cvičit
- je schopen samostatně nastudovat středně obtížné skladby
- zná charakteristické formy jednotlivých slohových období
- uplatňuje se v sólové, či víceruční hře nebo v souborech školy, dle možností i mimo školu
- v praktickém muzicírování využívá hry z listu a základních improvizačních dovedností

Očekávané výstupy 3.–4. roč. základního studia II. stupně s absolvováním studia I. stupně

- žák disponuje dobrou technickou úrovní hry a umí ji dále rozvíjet
- hraje v odpovídajících tempech a má cit pro volbu vhodného tempa
- vhodně využívá širšího rozpětí ruky a zvládá hru v oktávách i akordickou hru
- zvládá dobře hru dvou odstíněných hlasů v jedné ruce
- umí efektivně a smysluplně cvičit
- je schopen samostatně nastudovat středně obtížné skladby
- přistupuje poučeně k výstavbě skladby
- zná charakteristické formy jednotlivých slohových období včetně rozsáhlejších, složitějších typů (např. sonáta, variace, suita apod.)
- uplatňuje se v sólové, či víceruční hře nebo v souborech školy, dle možností i mimo školu
- v praktickém muzicírování využívá hry z listu a základních improvizačních dovedností
- hraje kompozice různých žánrů a stylů, v nichž má možnost zohlednit vlastní poznatky a hudebně se realizovat dle svého založení a zájmu
- je schopen interpretovat hudební díla racionálně, kultivovaně a vkusně
- k interpretaci přistupuje s odpovědností vystihnout co nejlépe hudební záměr autora
- improvizuje doprovody, dovede jednoduše a vhodně upravit známé melodie pro klavír
- dovede zahrát v jednoduchých tanečních rytmech

Očekávané výstupy II. stupně pro žáky 14 leté a starší (bez absolvování I.stupně základního studia).

Přípravné studium II. stupně

- žák ovládá základní typy úhozu (*portamento, staccato, legato*) a při hře zachovává uvolněné držení těla
- orientuje se na klávesnici
- ovládá nejjednodušší výrazové prostředky
- hraje tří a čtyřručně s učitelem
- hraje v houslovém i basovém klíči v rozsahu: f – c2
- zvládne doprovod jednoduché melodie drženým dvojhmatem

- zvládne hru písně s doprovodem kvinty
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu
- transponuje popěvky v rozsahu pěti tónů

Očekávané výstupy 1. ročníku

- žák ovládá základní typy úhozu (*portamento*, *staccato*, *legato*) a při hře zachovává uvolněné držení těla
- orientuje se na klávesnici
- dovede zahrát dvojhmat či tříhlasý akord
- zvládne podkládání a překládání
- ovládá elementární výrazové prostředky
- hraje tří a čtyřručně s učitelem
- orientuje se v elementárním notovém zápisu
- hraje v houslovém i basovém klíči v rozsahu: c – g2
- zahraje durový i mollový kvintakord s obraty od bílých kláves
- zahraje durové stupnice I. prstokladové skupiny zvlášť i v protipohybu v pomalém tempu
- zvládne doprovod jednoduché melodie drženým dvojhmatem či akordem
- zahraje z listu drobnou melodii
- zvládne hru písně s elementárním doprovodem
- dokáže zahrát elementární skladbu
- transponuje popěvky v rozsahu pěti tónů s doprovodem drženým dvojhmatem

Očekávané výstupy 2. ročníku

- žák využívá při hře přirozené, uvolněné držení těla, paží a ruky
- ovládá elementární prvky nezávislosti rukou a přenášení či překládání paží
- vykazuje dobrou orientaci na klaviatuře
- váže dvojhmaty
- umí zahrát elementární melodickou ozdobu
- používá současný pedál
- orientuje se v houslovém i basovém klíči
- zahraje mollovou stupnici I. prstokladové skupiny protipohybem v pomalém tempu
- zvládne doprovod písně rozloženými akordy
- zahraje elementární skladbu s dynamikou a pedálem zpaměti
- zvládne hru drobného tance, elementární polyfonní skladbičky
- zahraje z listu jednoduchou melodii jednou rukou či oběma unisono
- využívá v doprovodech písní znalosti **T**, **D**, **S**

Očekávané výstupy 3. ročníku

- žák hraje dohromady oběma rukama vyrovnaně v středně rychlém tempu
- umí zahrát všechny durové stupnice a příslušné kvintakordy s obraty dohromady protipohybem nebo v rovném pohybu ve středním tempu
- ovládá mollové stupnice od bílých kláves protipohybem nebo v rovném pohybu
- uvolněně překládá, nebo hraje menší skoky
- dobře se orientuje v obou klíčích a čte a hraje častěji i noty se třemi a více pomocnými linkami
- rozezná polyfonní způsob kompozice od homofonního
- vnímá způsob uspořádání jednotlivých částí skladbiček
- zahraje drobné skladby různých žánrů zpaměti
- zahraje z listu jednoduchou píseň s doprovodem drženým dvojhmatem
- hraje čtyřručně s učitelem či jiným žákem
- rozlišuje a dobře odstiňuje melodický hlas a doprovod
- je schopen kontrolovat sluchem čistou pedalizaci
- využívá při hře jemnější rozlišení dynamiky
- doprovází písně pomocí akordů **T**, **S**, **D**
- transponuje do sousedních tónin

Očekávané výstupy 4. ročníku

- žák hraje jednoduchá cvičení v sextách

- zná chromatickou stupnici
- hraje stejnojmenné stupnice dur a moll rovným pohybem přes 4 oktávy v rychlejším tempu
- dobře ovládá hru kvintakordů s obraty v rovném pohybu
- hraje i s užitím septakordů
- zvládne běžné melodické ozdoby kromě trylku
- je seznámen s různými typy tanců, s preludiem, fugetou, rondem
- je schopen vnímat stylové odlišnosti barokní, klasické a romantické skladby
- zahraje zpaměti s porozuměním dvě, tři snazší skladby různého slohového období
- hraje z listu jednoduchá cvičení pro obě ruce
- hraje čtyřručně a je schopen se zapojit do komorní hry dle možností
- dbá na tónovou kvalitu
- všímá si frázování a dynamické výstavby melodie
- přizpůsobuje dynamiku stylu skladby
- využívá v doprovodu ostinato, rozložené akordy, přiznávky

Praxe

Předmět **Praxe** nabízí širší využití podle individuality a zaměření žáka, po vzájemné dohodě s učitelem. Umožňuje žákům uplatnit získané dovednosti a schopnosti v praktickém muzicírování.
Pro žáky klavírního oddělení nabízí tyto možnosti – Klavírní soubor, doprovod, hra v souboru, klavírní spolupráce s pěveckým sborem, korepetice v tanečním oddělení, klávesová praxe (Hra na EKN, Hra na varhany).
Cílem **Praxe** je získání zkušeností v souhře s jinými žáky. Žák hraje jednodušší part, než jsou jeho technické dovednosti, umí se soustředit, přizpůsobit a být zodpovědný za společný výkon.

Klavírní seminář

je prostupný skupinový předmět, který je koncipován jako povinný v 6. ročníku a volitelný dle schopností ve kterémkoli ročníku od 3. ročníku I. stupně a celého II. stupně

Cíl předmětu:

1. Prohloubit propojení instrumentálních dovedností s teoretickými poznatky z hudební teorie.
2. Doplnit znalosti žáků z dějin hudby o nejvýznamnější momenty v historii vývoje nástroje i stručný přehled klavírní literatury v průběhu hudebních stylů na základě poslechu.

Náplň výuky:

- Výklad o vývoji klavíru, klavírní hry a klavírní literatury doplněný obrazovými a audiovizuálními ukázkami.
- Začlenění informací z oblasti hudby pro klávesové nástroje do souvislostí v rámci daného období a uměleckého stylu: pozdní renesance, baroka, klasicismu, romantismu a novodobých směrů XX. století.
- Určování a rozbor nejvýznamnějších formových typů klavírních skladeb.
- Určování a praktické zopakování melodických ozdob užívaných v hudbě pro klávesové nástroje.
- Poslech klavírních děl různých autorů jednotlivých stylových období a diskuse o těchto ukázkách s cílem charakterizace skladby, určení slohu, formy atd.
- Poslech audiovizuálních ukázek hry významných světových pianistů.

Žáci dostávají od vyučujícího ke každému probíranému tématu také písemné podklady a doporučení vhodných audiovizuálních nahrávek na *YouTube* apod.
Předmět je klasifikován pouze na základě aktivity žáka v hodinách.

5.3 Studijní zaměření: Hra na Elektronické klávesové nástroje

Charakteristika studijního zaměření

Žák studuje hru na klávesové nástroje a jejich ovládání v přípravném studiu, v sedmiletém studiu I. stupně základního studia, na které navazuje čtyřleté studium II. stupně základního studia.

I. stupeň základního studia:

Přípravné studium: Vedle hlavního předmětu navštěvují žáci povinnou výuku Přípravné hudební výchovy (viz Přípravné studium).

Žák navštěvuje vedle hlavního předmětu předmět **Hudební nauka**.

Od 4. ročníku povinně navštěvuje **Kolektivní výuku**, která obsahuje doprovod jiného hudebního nástroje nebo hru s dalšími keyboardisty, čtyřruční hru, korepetici na tanečním oboru, nebo předmět **Doprovod zpěvu**, od 5. ročníku dle schopností a dovedností a na doporučení učitele – může hrát v souborech školy

V 6. a 7. ročníku je žák zařazen do předmětu **Klávesová praxe** (je seznamován s hrou na klavír a varhany).

I. stupeň základního studia zakončí veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

II. stupeň základního studia

Žák navštěvuje vedle individuální hry také **Kolektivní výuku**, která obsahuje doprovod jiného hudebního nástroje, či zpěvu, nebo hru s dalšími keyboardisty, čtyřruční hru, korepetici na tanečním oboru, dle schopností a dovedností a na doporučení učitele – může hrát v souborech školy

Žák má možnost navštěvovat nepovinný předmět **Klávesová praxe** a **Doprovod zpěvu.**

IV. ročník absolvent zakončí veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1
Doprovod zpěvu	-	-	-	½	½	½✹	½✹
Klávesová praxe	-	-	-	-	-	½	½
Kolektivní výuka ■	-	-	-	½-1✹	½-1✹	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2½-3½**	**2½-3½**	**2½-3**	**2½-3**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

Pokud žák ve 4. a 5. ročníku navštěvuje **Kolektivní výuku**, v tom případě nemusí navštěvovat povinný předmět **Doprovod zpěvu.**

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril** (ve výjimečných případech a na doporučení učitele může žák navštěvovat souborovou hru Silmaril i v nižších ročnících), **Mini band**…atd.)

Studium II. stupně základního studia

	Přípravné studium	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na EKN	1	0-1	0-1	0-1	½-1
Hudební nauka	1	-	-	-	-
Doprovod zpěvu	-	½✹	½✹	½✹	½✹
Klávesová praxe	-	½-1 ✹	½-1 ✹	½-1 ✹	½-1 ✹
Kolektivní výuka ■	½-1 ✹	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2-3½**	**2-3½**	**2-3½**	**2-3½**
Sborový zpěv	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5hodiny z daných předmětů a pouze 0,5hodiny hlavního předmětu **Hra na EKN**.

Hra na EKN

Přípravné studium základního studia I. stupně

- žák sedí vzpřímeně, ale uvolněně u nástroje a dbá na uvolněné postavení rukou
- zvládá základní obsluhu nástroje: zapnutí, vypnutí, volume
- orientuje se na klávesnici: dovede vyhledat stejné klávesy
- zvládá hru *legato* skupinami dvou až pěti prstů
- používá základní notové hodnoty (celá, půlová, čtvrťová)
- podle možností a schopností hraje jednoduché lidové písně

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák sedí uvolněně u nástroje, postavení rukou má v přirozené poloze (správná výška nástroje)
- bezpečně ovládá hudební abecedu, orientuje se v malé a jednočárkované oktávě a umí najít klávesy stejného jména v celém rozsahu klaviatury
- čte a hraje noty v G-klíči: c1 – g2
- zvládá základy klavírní hry: souhra pravé a levé ruky – melodie rozdělená mezi obě ruce, melodie s doprovodem **T** – **S** – **D** jednotlivými tóny
- rozeznává základní rytmické hodnoty – notu a pomlku celou, půlovou, čtvrťovou a půlovou notu s tečkou v taktech: C, 4/4, a 3/4
- hraje: *tenuto, legato, staccato*
  - dvojhmaty v rozsahu kvinty
  - ví co je: *repetice, ligatura*
  - dokáže zahrát jednoduché posuvky
- zvládá základy obsluhy nástroje: zapnutí, vypnutí, *style, voice, volume, tempo*, hraje v modu *fingered*
- zvládá překládání prstů a podkládání palce při hře stupnic
- hraje durové stupnice (C, G, F) každou rukou zvlášť přes 2 oktávy a kvintakordy k hraným stupnicím
- při hře s automatickým doprovodem používá akordy: C, G, F
- využívá jednodušší automatický doprovod – hraje 2/4 a 3/4 rytmus (polka, valčík), upravuje si tempo, vybírá a střídá zvukové rejstříky
- hraje zpaměti jednoduché písně nebo skladbičky v pětiprstové poloze
- zahraje z listu snadné cvičení

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák má celkovou uvolněnost těla a správné postavení rukou na klávesnici, hraje uvolněnou paží
- orientuje se v malé až dvoučárkované oktávě, umí rychle vyhledávat stejné klávesy i v ostatních oktávách
- čte a hraje noty v Gklíči (g – g2) a v Fklíči (c – c1)
- rozeznává základní rytmické hodnoty včetně noty a pomlky osminové, čtvrťové noty s tečkou v taktech: C, 4/4, ¾,2/4
- hraje: durové stupnice (C, G, D, A, E) dohromady v protipohybu
  mollové stupnice (a, e) zvlášť
  kvintakord s obraty k hraným stupnicím zvlášť (*tenuto*, *staccato*, rozloženě)
- orientuje se ve zvukové bance, rozlišuje a volí základní hudební nástroje a s pomocí učitele je vhodně kombinuje k hraným skladbám
- hraje jednoduché doprovody ve 2/4, 3/4 a 4/4 rytmu
- v levé ruce při hře s automatickým doprovodem používá akordy: C, G, D, A, E, F, Ami, Emi
- vybírá a střídá různé automatické doprovody ke skladbám a písním, používá *synchro, intro, ending*
- hraje drobné etudy, instruktivní skladbičky a písně různého charakteru, využívá různých zvukových rejstříků, základních stylů a automatického doprovodu
- ví co je předznamenání, *D. C. al Fine, prima volta, seconda volta*
- hraje zpaměti v pětiprstové poloze dohromady za rytmického doprovodu

- zahraje z listu jednou rukou písně a popěvky s rytmickou obtížností přiměřenou probírané látce

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák čte a hraje noty v G klíči (g – c3), F klíči (G – e1)
- zná a hraje notu čtvrťovou s tečkou a notu a pomlku šestnáctinovou
- hraje klavírní cvičení a etudy s rytmickým automatickým doprovodem (používá různé styly)
- hraje durové stupnice (C, G, D, A, E, F) a kvintakordy a jejich obraty k hraným stupnicím dohromady mollové stupnice (a, e, d a kvintakordy a jejich obraty k hraným stupnicím zvlášť
- orientuje se ve zvukové bance – volí nástroje a kombinuje je k hraným skladbám, používá *dual (layer)*
- hraje jednoduché doprovody ve 3/8 a 6/8 taktu, používá funkce nástroje: *„fill-in" (break),* umí použít *„split"*
- v levé ruce při hře s automatickým doprovodem používá akordy C, G, D, A, E, F, Ami, Dmi, Emi, (pohotově je střídá)
- hraje etudy, skladbičky a písně různého charakteru, využívá různých zvukových rejstříků a stylů
- využívá větší škály automatických doprovodů
- hraje z listu skladbičky na úrovni 1. ročníku

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák se orientuje v rozsahu celé klávesnice
- hraje: durové stupnice (C, G, D, A, E, F) dohromady v rovném pohybu + akordy dohromady, durové stupnice – B + akordy k hraným stupnicím zvlášť mollové stupnice – a, e, d – dohromady v rovném pohybu + akordy dohromady
- hraje triolu a synkopu
- používá *„Touch"* – hraje klavírní skladby se základním dynamickým rozlišením (p,mf,f, *crescendo, decrescendo*), hraje *ritardando*
- samostatně obsluhuje základní funkce nástroje: *style, voice, tempo, intro, ending, fill in (break), split*
- střídá automatické doprovody a přiřazuje k nim vhodné nástroje, využívá větší škály automatických doprovodů a zvuků
- hraje z listu cvičení a skladby na úrovni 2. ročníku

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje durové stupnice (C, G, D, A, E, H, F, B, Es) dohromady rovným pohybem a akordy s obraty k hraným stupnicím
- hraje mollové stupnice (a, e, d, g, c) dohromady rovným pohybem a akordy s obraty k hraným stupnicím
- hraje půlové takty – 2/2, 3/2
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby – příraz, nátryl, mordent
- při hře klavírních skladeb používá „sustain" pedálu
- dbá na větší výrazové provedení včetně správného použití zvukového rejstříku
- hraje vyrovnaně s rytmickým doprovodem, používá „*harmonize*" a „*pitch band*"
- volí samostatně doprovod (styl) zvuk (nástroj), tempo k hraným skladbám
- má hlubší znalosti na rozpoznání stylů a jednotlivých zvuků,
- spojuje zvukové barvy – používá *dual* (*layer*)
- hraje lidové písně s akordickou stylizací v pravé ruce
- používá a hraje značky D7
- má přesné a včasné zadávání akordů, soustředí se na vytváření optimálních akordových postupů v levé ruce, kombinuje základní tvary a obraty
- v rámci předmětu ***Skupinová praxe*** doprovodí jiný hudební nástroj, zpěv nebo hraje s druhým keyboardem (umí použít funkci „*transpoze*")

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje stupnice v rychlejších tempech kombinovaným způsobem

- velký rozklad kvintakordu zvlášť
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby – obal, skupinka
- orientuje se v celé zvukové bance
- umí rozdělit klávesnici (*split*) a u klavírních skladeb využívá míchání několika tónových barev (*split, dual, layer*) – spojování zvukových barev
- hraje složitější skladby z klasické i z moderní populární hudby
- hraje melodie s použitím akordové stylizace v pravé ruce
- v doprovodech používá zmenšené akordy
- hraje z listu na úrovni 3. ročníku
- stanovuje jednoduchý postup nácviku skladeb
- „***Skupinová praxe***“: doprovodí jiný hudební nástroj, zpěv nebo hraje s druhým keyboardem

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák využívá bohatých stylových možností nástroje
- ke stupnicím hraje velký rozklad s obraty zvlášť
- orientuje se na nástroji a samostatně využívá všechny dosud probrané prvky
- hraje vyrovnaně s rytmicko-harmonickým doprovodem
- je schopen samostatně nacvičit různé skladby či písně, využívá bohatých stylových možností nástroje
- ovládá funkce záznamu v nástroji (nahrávání)
- hraje podle akordových značek, umí vytvořit akordy dur, moll, dominantní septakordy, zvětšené a zmenšené akordy
- hraje skladby a písně různých žánrů a stylů
- je schopen se na amatérské úrovni věnovat hře v jedné či více oblastech svého zájmu

Očekávané výstupy přípravného studia II. stupně

- žák se orientuje v rozsahu celé klávesnice
- žák hraje dle svých možností a dovedností durové a mollové stupnice dohromady protipohybem, nebo rovným pohybem a akordy s obraty k hraným stupnicím
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby
- orientuje se v celé zvukové bance
- dbá na větší výrazové provedení včetně správného použití zvukového rejstříku
- používá „Touch“ – hraje klavírní skladby se základním dynamickým rozlišením (p,mf,f, crescendo, decrescendo), hraje ritardando
- samostatně obsluhuje základní funkce nástroje: style, voice, tempo, intro, ending, fill in (break), split
- hraje skladby a písně různých žánrů a stylů
- stanovuje jednoduchý postup nácviku skladeb

Očekávané výstupy 1. – 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých tvůrčích představ
- je schopen samostatně harmonizovat jednoduchou melodii pomocí základních harmonických funkcí s rytmickou složkou
- pracuje s dynamikou, používá různé stupně režimu *„Touch“*
- ovládá pokročilé funkce nástroje – používá kontrolní ovládací prvky (*modulace, pitch bend*…)
- interpretuje dostupné skladby různých stylů a žánrů, přičemž svou interpretací respektuje obsah a formu díla
- hraje ve školních souborech nebo v různých uskupeních s jinými nástroji
- je schopen korepetice sólisty (doprovází jiné hudební nástroje, zpěv…)

Očekávané výstupy 3. – 4. ročníku základního studia II. stupně

- žák samostatně harmonizuje jednoduchou melodii pomocí harmonických funkcí s rytmickou složkou
- hraje v různých stupních v režimu *„Touch“*
- používá dostupné pedály

- hraje z listu a improvizuje melodickou linku na daný harmonický základ
- orientuje se v různých stylových žánrech a obdobích
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí. Využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostudiu nových skladeb a vyhledávání skladeb dle vlastního výběru
- hraje ve školních souborech nebo v různých uskupeních s jinými nástroji
- je schopen korepetice sólisty (doprovází jiné hudební nástroje, zpěv…)
- dle schopností a zájmu zpívá na mikrofon s vlastním doprovodem

5.4 Studijní zaměření: Hra na varhany

Charakteristika studijního zaměření:
Žák studuje hru na varhany v přípravném studiu, kde jsou preferovány základy hry na klavír. Žáci od sedmi let studují I. stupeň základního studia, na které navazuje čtyřleté studium II. stupně základního studia. Vedle sólové hry jsou žáci vedeni i ke hře varhanních doprovodů.

Studijní zaměření „hra na varhany“ si klade za cíl seznámit žáky se specifiky varhanní hry, umožnit jim všestranný hudební rozvoj a připravit je na dráhu varhaníka jako koncertního umělce, popř. jako „liturgického varhaníka“. Žák rozumí varhanám jako hudebnímu nástroji, zná jeho stavbu a historii. Hra na varhany vyžaduje jistou fyzickou i duševní vyspělost, proto učební osnovy prvních pěti let základního studia I. stupně částečně korespondují s výukou hry na klavír, která je zároveň doporučena jako přípravný nástroj.

Žáci přijatí ve věku 14 let a starší jsou automaticky zařazováni do II. stupně studia. Pokud se tito žáci dosud hudebně nevzdělávali, absolvují jednoleté přípravné studium pro II. stupeň.

I. stupeň základního studia:
Přípravné studium: Vedle hlavního předmětu navštěvují žáci povinnou výuku Přípravné hudební výchovy (viz Přípravné studium).

Žák navštěvuje vedle hlavního předmětu předmět **Hudební nauka** (1.-5. ročník).
Od 4. ročníku povinně navštěvuje **Kolektivní výuku**, která obsahuje doprovod jiného hudebního nástroje, čtyřruční hru.
Žák musí absolvovat jeden rok klavírního semináře.
I. stupeň základního studia zakončí veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

II. stupeň základního studia
žák navštěvuje vedle individuální hry také **Kolektivní výuku**, která obsahuje doprovod jiného hudebního nástroje, či zpěvu, čtyřruční hru.
IV. ročník absolvent zakončí veřejným vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	-	-	-	1✹	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Klavírní seminář	-	-	-	1✹	1✹	1	1✹
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**	**3**	**3**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru.

Studium II. stupně základního studia

	Přípravné studium II.	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na varhany	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1✹	1	1	1	1

Klavírní seminář	1	1✹	1✹	1✹	1✹
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označené předměty jsou nepovinné.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5hodiny z daných předmětů a pouze 0,5hodiny hlavního předmětu **Hra na varhany.**

Učební osnovy

Přípravné studium I. stupně

- Žák sedí správně a uvolněně u nástroje, zná správné postavení ruky
- umí pojmenovat jednotlivé klávesy a orientuje se na klávesnici
- zvládá základní obsluhu nástroje
- užívá základní notové hodnoty (notu a pomlku celou, půlovou, čtvrťovou, půlovou notu s tečkou)
- určí podle sluchu nízký, střední a vysoký rejstřík
- zahraje podle sluchu jednoduchou melodii v rozsahu kvinty
- rytmizuje drobná říkadla a je schopen zopakovat rytmický či melodický útvar
- rozezná 2/4 a ¾ takt

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák správně sedí u nástroje a přirozeně drží ruce
- elementárními výrazy popíše náladu zvukové ukázky
- rozliší vzestupnou a sestupnou melodii sluchem
- hraje z not v G i F klíči
- orientuje se zrakově a hmatově po celé klaviatuře
- pojmenuje základní části nástroje (hrací stůl, manuály, rejstříky, pedálnice, píšťala, měch)
- rozliší dvoudobé a třídobé metrum
- zahraje dvojhmaty v rozsahu kvinty
- čte a hraje noty v houslovém i basovém klíči

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje z listu jednoduché skladby
- hraje zpaměti jednoduché skladby
- hraje durové stupnice oběma rukama dohromady včetně kvintakordů a jejich obratů
- rozlišuje různé typy úhozů při hře v manuálu (legato, portamento, staccato)
- samostatně využívá T a D pro doprovod jednoduché písně
- osvojuje si specifické prvky varhanní hry (tichá výměna, problematika repetovaných tónů)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák prokáže znalost orientace na pedálnici a pokud to dovolí jeho fyzické předpoklady, použije pedálnici ke hře pedálové prodlevy
- orientuje se při hře na dvou manuálech, dokáže je střídat během skladby
- doprovází a transponuje písně pomocí harmonických funkcí T, S, D
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje skladbu s použitím dvou manuálů (melodie-doprovod)
- používá základní melodické ozdoby (příraz, mordent, nátryl, arpeggio)

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák zahraje jednoduchá pedálová cvičení dle svých dispozic
- prokáže znalost čtení not ve třech osnovách
- zahraje durové a mollové stupnice do 4 křížků a 4 bé
- využívá kadenci T, S, D při jednoduché improvizaci
- rozlišuje základní stylové znaky barokní a romantické hudby

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák zvládá hru složitějších skladeb s manuálovými skoky
- využívá tichou výměnu

- samostatně zvolí nohoklad jednoduché melodie
- využívá základní melodické ozdoby při improvizaci
- při hře správně frázuje
- interpretuje dvou- až tříhlasé polyfonní skladby

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák je schopen základní změny registrace během hry
- rozlišuje mezi frázováním a artikulací
- zvládne skladby s mírně pohyblivou pedálovou linkou
- ovládá hru špičkou a patou
- používá žaluzii
- zahraje melodické ozdoby (trylek, obal, skupinka)
- zahraje skladbu s vedením melodie v pedálu

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák propojuje veškeré získané technické a výrazové dovednosti v interpretaci skladeb
- koordinuje hru rukou a nohou bez obtíží
- samostatně navrhne prstoklad ke studované skladbě
- dokáže navrhnout stylovou registraci
- samostatně doprovodí jednoduchou skladbu
- dokáže zhodnotit vlastní výkon i hru ostatních

Přípravné studium II. stupně

- žák pojmenuje jednotlivé části nástroje
- dbá na správné sezení u nástroje
- orientuje se v notovém zápise
- zná značky pro nohoklad
- zahraje rukama polyfonní skladbu ve dvouhlasé úpravě
- ovládá hru v legatu a portamentu
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- rozpozná jednotlivé manuály podle názvů a využívá je ke hře
- hraje stupnice do 4 křížků a 4 bé
- ovládá souhru rukou s jednoduchým hrou nohou

Očekávané výstupy 1. – 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák dokáže odlišit jednotlivé části skladby pomocí střídání manuálů
- hraje všechny durové stupnice po celé pedálové klaviatuře (špičkou i patou)
- při hře barokních skladeb artikuluje
- používá tichou výměnu a glissanda ve hře na manuálech i pedálnici
- při hře používá žaluzie
- zdokonaluje se ve hře z listu
- hraje dvou- až čtyřhlasé polyfonní skladby
- orientuje se mezi významnými skladateli varhanní hudby

Očekávané výstupy 3. – 4. ročníku základního studia II. stupně

- žák aplikuje specifické prvky varhanní hry v interpretaci skladeb
- prakticky dokáže využít všech technických funkcí, které mu dané varhany nabízejí
- hraje pedálové mollové stupnice
- zapojuje se při výběru skladeb
- při hře respektuje specifika stylových epoch
- samostatně vybere, nastuduje a provede varhanní skladbu
- improvizuje na jednoduchou zadanou melodii
- spolupracuje při komorní hře
- má znalost vývoje varhan a jejich dějin

5.5 Studijní zaměření: Hra na housle

Charakteristika studijního zaměření:
Housle jsou smyčcový hudební nástroj s širokým uplatněním v sólové a komorní hře, v orchestrech a souborech s nejrůznějším seskupením příbuzných nebo jiných nástrojů. Hra na housle obohacuje citové vnímání hráče a rozvíjí jeho hudebnost, estetické a morální cítění. Housle jsou velmi vhodným nástrojem k vytváření intonačních návyků (rozlišení tzv. čistého nebo falešného znění tónu), což je v oblasti hudebního umění jeden z nejdůležitějších základních pojmů.
Housle mohou být přípravným nástrojem pro studium violy.

I. stupeň základního studia

Přípravné studium:
Žák navštěvuje hlavní předmět a povinnou **Přípravnou hudební výchovu** (viz Přípravné studium).
Souběžně s hlavním předmětem žák povinně navštěvuje od 1. do 5. ročníku **Hudební nauku**.
Od 4. ročníku jsou žáci povinně zařazeni do **Kolektivní výuky**, dle svých individuálních možností mohou tento předmět navštěvovat již od 1. ročníku jako nepovinný předmět.

II. stupeň základního studia

Přípravné studium II. stupně
Je s ohledem na obtížnost nástroje určen žákům nad 14 let bez předchozího absolvování I. stupně základního studia. Dle svých individuálních možností získá potřebné vzdělání a zkušenosti, aby se mohl zařadit do souboru či orchestru a stal se plnohodnotným spoluhráčem svých vrstevníků. V tomto roce by si měl žák v podstatě osvojit dovednosti celého prvního stupně.
Žák navštěvuje individuální výuku a hraje v orchestru a v různých souborech školy (**Kolektivní výuka**).
I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením, či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na housle	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Kolektivní výuka ■	**1 ✹**	**1 ✹**	**1 ✹**	**1**	**1**	**1**	**1**
Hudební nauka	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**-**	**-**
Celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označený předmět je v daném ročníku nepovinný.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Smyčcový orchestr**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Studium II. stupně základního studia

	Přípravné studium II.	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na housle	1	½-1	½-1	½-1	½-1
Hudební nauka	1	-	-	-	-
Kolektivní výuka ■	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Celkem	**2-4**	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**2-3**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označený předmět je nepovinný.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Smyčcový orchestr**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Hra na housle

Přípravné studium základního studia I. stupně

- žák zopakuje jednoduchý, rytmický a melodicko-rytmický útvar po učiteli
- popíše a ukáže jednotlivé části houslí a smyčce
- umí provést základní údržbu nástroje (skladování, čištění, kalafunování, povolení smyčce apod.)
- zaujme bez pomoci základní postoj a přiloží nástroj na rameno, uchopí smyčec
- staví prsty na všech strunách v prstokladu dle zvolené školy, hraje *pizzicato* na jedné struně
- zahraje jednoduchý doprovod lidové písně (**T** – Tónika, **D** – Dominanta) na prázdných strunách
- pojmenuje prázdné struny, rozezná je sluchem, ví, kde se nacházejí tyto tóny v notové osnově
- pozná intonační odlišnost od čistého tónu
- dovede zahrát s doprovodem jednoduchou lidovou píseň nebo skladbičku v rámci jedné struny zpaměti

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák popíše a ukáže základní části houslí a smyčce
- umí provést základní údržbu nástroje (skladování, čištění, kalafunování, povolení smyčce apod.)
- má osvojeny návyky pravidelné domácí přípravy (spolupráce s rodiči)
- má osvojeny vhodné návyky pro přirozené a uvolněné držení těla, houslí a smyčce
- správně staví prsty na struny v durovém či mollovém prstokladu dle zvolené školy
- orientuje se na hmatníku na všech strunách v rámci jednoho zvoleného prstokladu
- drží smyčec lehce a přirozeně, správně ho nasazuje na struny, vede jej rovně na jedné struně, popřípadě i s přechodem na strunu druhou při použití základních pohybů paže, tvoří znělý tón
- má základní představu o kvalitním houslovém tónu (hra učitele)
- orientuje se v taktu dvou až čtyř čtvrťovém s použitím notových hodnot celých až čtvrťových včetně pomlk
- kontroluje intonační přesnost tónu podle prázdných strun
- hraje celým smyčcem i jeho částmi, základy smyku *staccato*, *détaché* a *legato* (v rámci jedné struny) a různé kombinace
- hraje zpaměti i z not a spojuje si notový zápis s prstokladem
- respektuje základní pravidla souhry – nástup, tempo (druhý hlas zajišťuje učitel)
- je schopen vystoupit na koncertě nebo třídní přehrávce před lidmi

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák snaží se vědomě o správné držení houslí a smyčce dle zvolené školy
- hraje dva prstoklady a jejich kombinace (v jedné poloze), orientuje se v jejich notovém zápise
- dbá na intonačně čistou hru podle svých individuálních schopností
- dbá o plynulost hry smyčcem, vyváženost tónu při hře různými částmi, různými rytmy a přes struny
- používá základní dynamiku f – *forte* (silně), p – *piano* (slabě)
- orientuje se v sudém a lichém taktu a v základních rytmických útvarech (rozezná notu a pomlku celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou, čtvrťovou a půlovou s tečkou
- zahraje zpaměti jednoduché skladby minimálně rozsahu lidové písně
- zahraje z listu (bez předešlé přípravy) jednoduché skladbičky sestavené z několika tónů (přibližně na úrovni přípravného ročníku studia)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla a nástroje koordinace pohybu pravé a levé ruky), používá základní technické prvky hry (ovládání celého smyčce i jeho částí) a tvoří kvalitní tón
- ovládá prsty v základních prstokladech v jedné poloze nástroje – v kombinacích na více strunách
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech (píseň, etuda, atd..)a v jejich notovém zápisu
- zná a zahraje noty a pomlky šestnáctinové
- dokáže vystihnout základní náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky – využívá f – *forte*, p – *piano*, rychle, pomalu,
- smyky *staccato, detaché, legato*)
- interpretuje skladbu se základními prvky agogiky (*ritardando*, koruna)
- zahraje zpaměti instruktivní skladbičky různého charakteru
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem (soubor, komorní sestava žáků)
- zahraje z listu jednoduché skladbičky s jednoduchým rytmem a prstokladem na úrovni 1. ročníku
- naladí si pod dohledem pedagoga sám housle

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák využívá všech prstokladů ve výchozí poloze a vzájemně je propojuje, orientuje se v jejich notovém zápise a dokáže je zapsat
- hraje v další poloze a používá jednoduché výměny s polohou výchozí
- dbá na sluchovou sebekontrolu a kvalitu tónu
- dbá na správné vedení smyčce a plynulost pohybů
- rozlišuje více dynamických odstínů (p – *piano*, mf – *mezzoforte*, f – *forte, crescendo, decrescendo*)
- zvládá hru rozmanitějších rytmických figur (triola, tečkovaný rytmus, synkopa, *ligatura*)
- využívá při hře základní smyky (*detaché, legato, staccato*) a jejich kombinace

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák orientuje se na hmatníku i v notovém zápise v první a třetí poloze
- hraje s důrazem na sluchovou sebekontrolu intonace a kvality tónu
- zvládá hru dvojhmatů v základní poloze podle svých individuálních schopností
- hraje základní melodické ozdoby (mordent, nátryl, příraz, opora)
- hraje smyky *martelé*
- zvládá plynulou výměnu smyku
- používá *vibrato* podle svých fyziologických možností
- dbá na správný postup při domácí přípravě, je schopný samostatně označit obtížná místa skladby a vhodně s nimi pracovat
- chápe základy interpretace různých stylových období (baroko, klasicismus a romantismus)
- naladí si samostatně nástroj
- hraje přiměřeně obtížné skladby zpaměti s doprovodem

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje *detaché* a *legato* přes struny v rychlejších tempech, používá kombinace smyků
- hraje plynule ve dvou polohách
- dbá na vědomé prohlubování kvality tónu, *vibrata*
- zahraje přehmat ve třetí poloze s flažoletem, orientuje se v páté poloze
- zahraje obtížnější melodické ozdoby – trylek, obal
- zahraje lidovou píseň nebo jednodušší skladbu se všemi technickými a výrazovými prostředky, které volí na základě vlastního uvážení bez pomoci učitele
- zhodnotí vlastními slovy výkon i hru ostatních

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, agogiku, frázování a obtížnější způsoby smyku
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty
- zvládne interpretaci všech melodických ozdob
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, snaží se o vlastní hudební projev, názor na dynamiku, frázování, prstoklady
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu (přibližně na úrovni 4. – 5. ročníku)
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních, dokáže poradit a pomoci mladším spolužákům
- zajímá se o svůj nástroj, jeho historii a hudební život

Očekávané výstupy Přípravného studia II. stupně

- žák pojmenuje a ukáže části nástroje a smyčce
- provádí samostatně a bez vyzvání přípravu ke hře a základní údržbu nástroje (skladování, čištění, kalafunování, utažení x povolení smyčce apod.)
- naladí si nástroj podle elektronické ladičky
- samostatně a pravidelně se připravuje
- přirozeně a uvolněně drží tělo
- lehce a přirozeně drží smyčec, neslyšně jej nasazuje na struny, vede jej rovně na všech strunách
- používá základní pohyby pravé paže, smyky celým smyčcem i jeho částmi, různé kombinace
- tvoří znělý, kvalitní a vyvážený tón
- zahraje smyky *détaché, legato, staccato, martelé, portato*
- přirozeně drží nástroj a levý loket, staví správně prsty na struny
- zahraje jakýkoli prstoklad ve výchozí poloze i kombinace prstokladů
- zvládne jednoduchou výměnu mezi 1. a 3. polohou
- doladí podle prázdné struny nebo předehraného tónu, snaží se o intonačně čistou hru, má intonační představu hraného tónu (nejlépe zazpívá)
- zopakuje jednoduchou melodii složenou ze sekund a kvintakordu na jedné struně podle sluchu
- samostatně vymyslí prstoklad a smyk podle notového zápisu
- orientuje se v jakémkoli taktu, zná notové hodnoty a pomlky čtyřiašedesátinové až třícelé
- orientuje se i v různých obtížnějších rytmech, např. trioly, synkopy, tečkovaný rytmus, ligatura atd.
- hraje z not i zpaměti
- zvládá hru na dvou strunách a základní dvojhmaty
- zahraje základní melodické ozdoby (mordent, nátryl, příraz, opora), zná složitější ozdoby (trylek, obal), pokouší se o vibrato
- zahraje flageolet ve 3. poloze
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit výrazovými prostředky – dynamika, tempo, smyk
- chápe a používá frázování, pod vedením pedagoga je schopen základního rozboru skladby
- chápe základy interpretace různých stylových období (baroko, klasicismus, romantismus)
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

- zná pravidla souhry a kolektivní spolupráce jako potřebu naladění nástrojů, příprava pultů a not, gesta – nástup, konec, zvolnění, zrychlení, udání tempa, dynamika, hraje společně s druhým nástrojem
- vystupuje na veřejnosti
- zhodnotí svými slovy vlastní výkon i hru ostatních
- zajímá se o svůj nástroj, jeho historii, interprety a hudební život, vyhledává nahrávky v knihovnách a na internetu, využívá internet při studování skladeb

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- žák zvládá hru rozsáhlejších skladeb a delších úseků v přiměřených tempech
- ve spolupráci s učitelem navrhuje prstoklady a smyky při studiu nových skladeb
- zahraje zpaměti skladbu s použitím všech dosud získaných technických dovedností
- osvojuje si uvědoměle každou novou dovednost
- při studiu využívá dostupné nahrávky, dokáže si je sám vyhledat (internet, hudební knihovna)
- hraje v souboru nebo komorním sdružení
- zajímá se o dějiny nástroje

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák pracuje za pomoci pedagoga na ztvárnění hudební plochy s využitím všech svých hudebních znalostí a dovedností
- vyhledává si dle svého zájmu skladby z oblasti nonartificiální („neklasické“) hudby a samostatně na nich pracuje
- systematicky kontroluje svou intonaci
- zahraje snadnější dvojhmaty v různých polohách
- hraje v souboru nebo komorním sdružení

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- žák má svou představu o hudebních stylech a dokáže ji popsat a realizovat
- pracuje na samostatném vyjádření svých hudebních představ
- zahraje jen podle sluchu lidovou či umělou píseň
- zapojuje se do souboru, komorního sdružení nebo orchestru
- popíše základní specifika jednotlivých období ve vztahu k nástroji

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci skladeb
- při hře z listu interpretuje notový part včetně agogiky, dynamiky, vhodné artikulace a frázování
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- dokáže vhodně prezentovat a obhájit svůj názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- chápe umění jako jednu ze svých potřeb
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- je schopen být členem dospělých amatérských komorních souborů a orchestrů

5.6 Studijní zaměření: Hra na violu

Charakteristika studijního zaměření

Viola je smyčcový hudební nástroj s širokým uplatněním v sólové, nebo komorní hře – v nejrůznějších seskupeních příbuzných nebo jiných nástrojů. ***Hra na violu*** obohacuje citové vnímání hráče a rozvíjí jeho hudebnost, estetické a morální cítění. Viola je velmi vhodným

nástrojem k vytváření intonačních návyků (rozlišení tzv. čistého nebo falešného znění tónu), což je v oblasti hudebního umění jeden z nejdůležitějších základních pojmů.

I. stupeň základního studia

Přípravné studium

Žáci, kteří nemají fyzické dispozice na violu, mohou studium zahájit hrou na přiměřeně velké housle, které se ladí jako viola.

Žák navštěvuje hlavní předmět a povinnou **Přípravnou hudební výchovu** (viz Přípravné studium).

Souběžně s hlavním předmětem žák povinně navštěvuje od 1. do 5. ročníku **Hudební nauku**.

Od 4. ročníku jsou žáci povinně zařazeni do **Kolektivní výuky**, dle svých individuálních možností mohou tento předmět navštěvovat již od 1. ročníku jako nepovinný předmět.

II. stupeň základního studia

Přípravné studium II. stupně

Je s ohledem na obtížnost nástroje určen žákům nad 14 let bez předchozího absolvování 1. stupně. Dle svých individuálních možností získá potřebné vzdělání a zkušenosti, aby se mohl zařadit do souboru či orchestru a stal se plnohodnotným spoluhráčem svých vrstevníků. V tomto roce by si měl žák v podstatě osvojit dovednosti celého prvního stupně.

Žák navštěvuje individuální výuku a hraje v orchestru a v různých souborech školy (**Kolektivní výuka**).

I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením, či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1 ✹	1 ✹	1 ✹	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označený předmět je v daném ročníku nepovinný.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Smyčcový orchestr**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Studium II. stupně základního studia

	Přípravné studium	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na violu	**1**	**½-1**	**½-1**	**½-1**	**½-1**
Hudební nauka	**1**	**-**	**-**	**-**	**-**
Kolektivní výuka ■	**1-2**	**1-2**	**1-2**	**1-2**	**1-2**
Celkem	**2-4**	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**2-3**
Sborový zpěv✹	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1✹**

✹ Označený předmět je v daném ročníku nepovinný.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Smyčcový orchestr**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na violu

Přípravné studium základního studia I. stupně

- zopakuje jednoduchý rytmický a melodicko-rytmický útvar po učiteli
- popíše a ukáže jednotlivé části violy a smyčce
- umí provést základní údržbu nástroje (skladování, čištění, kalafunování, povolení smyčce apod.)
- zaujme bez pomoci základní postoj a přiloží nástroj na rameno, uchopí smyčec
- staví prsty na všech strunách v prstokladu dle zvolené školy, hraje *pizzicato* na jedné struně

- hraje arco na jedné struně
- zahraje jednoduchý doprovod lidové písně (**T**, **D** na prázdných strunách)
- hraje zpaměti
- pojmenuje prázdné struny, rozezná je sluchem, ví, kde se nacházejí tyto tóny v notové osnově
- pozná intonační odlišnost od čistého tónu
- dovede zahrát s doprovodem jednoduchou lidovou píseň nebo skladbičku v rámci jedné struny zpaměti

  například:
- jakákoliv houslová škola pro začátečníky splňující dané podmínky
- lidové písně
- instruktivní skladby v rozsahu max. několika tónů

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- popíše a ukáže základní části violy a smyčce
- umí provést základní údržbu nástroje (skladování, čištění, kalafunování, povolení smyčce apod.)
- má osvojeny návyky pravidelné domácí přípravy (spolupráce s rodiči)
- má osvojeny vhodné návyky pro přirozené a uvolněné držení těla, houslí a smyčce
- správně staví prsty na struny v durovém či mollovém prstokladu dle zvolené školy
- orientuje se na hmatníku na všech strunách v rámci jednoho zvoleného prstokladu
- drží smyčec lehce a přirozeně, správně ho nasazuje na struny, vede jej rovně na jedné struně, popř. i s přechodem na strunu druhou při použití základních pohybů paže, tvoří znělý tón
- má základní představu o kvalitním violovém tónu (hra učitele)
- orientuje se v taktu dvou až čtyř čtvrťovém s použitím notových hodnot celých až čtvrťových, včetně pomlk
- kontroluje intonační přesnost tónu podle prázdných strun
- hraje celým smyčcem i jeho částmi, základy smyku *staccato, détaché* a *legato* (v rámci jedné struny) a různé kombinace
- hraje zpaměti i z not a spojuje si notový zápis s prstokladem
- respektuje základní pravidla souhry – nástup, tempo (druhý hlas zajišťuje učitel, popř. rodič)
- vystoupil na koncertě nebo třídní přehrávce před lidmi

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- snaží se vědomě o správné držení violy a smyčce dle zvolené školy
- hraje dva prstoklady a jejich kombinace (v jedné poloze), orientuje se v jejich notovém zápise
- dbá o intonačně čistou hru podle svých individuálních schopností
- dbá na plynulost hry smyčcem, vyváženost tónu při hře různými částmi, různými rytmy a přes struny
- používá základní dynamiku f, p
- orientuje se v sudém a lichém taktu a v základních rytmických útvarech (rozezná notu a pomlku celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou, čtvrťovou a půlovou s tečkou)
- zahraje zpaměti jednoduché skladby přibližně v rozsahu lidové písně
- zahraje z listu – bez předešlé přípravy – jednoduché skladbičky (přibližně na úrovni přípravného ročníku studia)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení nástroje, koordinace pohybu pravé a levé ruky), používá základní technické prvky hry (ovládání celého smyčce i jeho částí) a tvoří kvalitní tón
- ovládá prsty v základních prstokladech v jedné poloze nástroje – v kombinacích na více strunách
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech (píseň, etuda, atd.) a v jejich notovém zápisu
- zná a zahraje noty a pomlky šestnáctinové

- dokáže vystihnout náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky – využívá f, p, rychle, pomalu, smyky *staccato, detaché, legato*
- interpretuje skladbu se základními prvky agogiky (*ritardando*, koruna)
- zahraje zpaměti instruktivní skladbičky různého charakteru
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem (soubor, orchestr, komorní sestava žáků)
- zahraje z listu jednoduché skladbičky s jednoduchým rytmem a prstokladem na úrovni 1. ročníku
- naladí si pod dohledem pedagoga sám violu

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- využívá všech prstokladů ve výchozí poloze a vzájemně je propojuje, orientuje se v jejich notovém zápise a dokáže je zapsat
- hraje v další poloze a používá jednoduché výměny s polohou výchozí
- dbá na sluchovou sebekontrolu a kvalitu tónu
- dbá na správné vedení smyčce a plynulost pohybů
- postupně rozlišuje více dynamických odstínů (p, mf, f, *cresc.*, *decresc.*)
- zvládá hru rozmanitějších rytmických figur (triola, tečkovaný rytmus, synkopa, *ligatura*)
- využívá při hře základní smyky (*detaché, legato, staccato*) a jejich kombinace

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- orientuje se na hmatníku i v notovém zápise v první a třetí poloze v altovém klíči
- hraje s důrazem na sluchovou sebekontrolu intonace a kvality tónu
- zvládá hru dvojhmatů v základní poloze podle svých individuálních schopností
- hraje základní melodické ozdoby (mordent, nátryl, příraz, opora)
- hraje smyky *martelé*
- zvládá plynulou výměnu smyku
- používá *vibrato* podle svých fyziologických možností
- dbá na správný postup při domácí přípravě, je schopný samostatně označit obtížná místa skladby a vhodně s nimi pracovat
- chápe základy interpretace různých stylových období (baroko, klasicismus a romantismus)
- naladí si samostatně nástroj
- hraje přiměřeně obtížné skladby zpaměti s doprovodem

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- hraje *détaché* a *legato* přes struny v rychlejších tempech, používá kombinace smyků
- hraje plynule ve dvou polohách
- dbá na kvalitu tónu, *vibrata*
- zahraje přehmat ve třetí poloze s *flageoletem*, orientuje se v páté poloze
- zahraje obtížnější melodické ozdoby – trylek, obal
- zahraje lidovou píseň nebo jednodušší skladbu se všemi technickými a výrazovými prostředky, které volí na základě vlastního uvážení bez pomoci učitele
- zhodnotí vlastními slovy vlastní výkon i hru ostatních

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, agogiku, frázování a obtížnější způsoby smyku
- využívá plynulé výměny do vyšších poloh, zvládá základní dvojhmaty
- zvládne interpretaci všech melodických ozdob
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie
- rozvíjí pod vedením učitele vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, snaží se o vlastní hudební projev, názor na dynamiku, frázování, prstoklady

- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu (přibližně na úrovni 4. – 5. ročníku)
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních, dokáže poradit a pomoci mladším spolužákům
- zajímá se o svůj nástroj a hudební život

Očekávané výstupy Přípravného studia II. stupně

- žák pojmenuje a ukáže části nástroje a smyčce
- provádí samostatně a bez vyzvání přípravu ke hře a základní údržbu nástroje (skladování, čištění, kalafunování, utažení x povolení smyčce apod.)
- naladí si nástroj podle elektronické ladičky
- samostatně a pravidelně se připravuje
- přirozeně a uvolněně drží tělo
- lehce a přirozeně drží smyčec, neslyšně jej nasazuje na struny, vede jej rovně na všech strunách
- používá základní pohyby pravé paže, smyky celým smyčcem i jeho částmi, různé kombinace
- tvoří znělý, kvalitní a vyvážený tón
- zahraje smyky *détaché*, *legato, staccato*, *martelé, portato*
- přirozeně drží nástroj a levý loket, staví správně prsty na struny
- zahraje jakýkoli prstoklad ve výchozí poloze i kombinace prstokladů
- zvládne jednoduchou výměnu mezi 1. a 3. polohou
- doladí podle prázdné struny nebo předehraného tónu, snaží se o intonačně čistou hru, má intonační představu hraného tónu (nejlépe zazpívá)
- zopakuje jednoduchou melodii složenou ze sekund a kvintakordu na jedné struně podle sluchu
- samostatně vymyslí prstoklad a smyk podle notového zápisu
- orientuje se v jakémkoli taktu, zná notové hodnoty a pomlky čtyřiašedesátinové až třícelé
- orientuje se i v různých obtížnějších rytmech, např. trioly, synkopy, tečkovaný rytmus,
- *ligatura* atd.
- hraje z not i zpaměti
- zvládá hru na dvou strunách a základní dvojhmaty
- zahraje základní melodické ozdoby (mordent, nátryl, příraz, opora), zná složitější ozdoby (trylek, obal), pokouší se o *vibrato*
- zahraje *flageolet* ve 3. poloze
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit výrazovými prostředky – dynamika, tempo, smyk
- chápe a používá frázování, pod vedením pedagoga je schopen základního rozboru skladby
- chápe základy interpretace různých stylových období (baroko, klasicismus, romantismus)
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zná pravidla souhry a kolektivní spolupráce jako potřebu naladění nástrojů, příprava pultů a not, gesta – nástup, konec, zvolnění, zrychlení, udání tempa, dynamika, hraje společně s druhým nástrojem
- vystupuje na veřejnosti
- zhodnotí svými slovy vlastní výkon i hru ostatních
- zajímá se o svůj nástroj, jeho historii, interprety a hudební život, vyhledává nahrávky v knihovnách a na internetu, využívá internet při studování skladeb

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- zvládá hru rozsáhlejších skladeb a delších úseků v přiměřených tempech
- navrhuje ve spolupráci s učitelem prstoklady a smyky při studiu nových skladeb
- zahraje zpaměti skladbu s použitím všech dosud získaných technických dovedností
- osvojuje si uvědoměle každou novou dovednost
- využívá při studiu dostupné nahrávky, dokáže si je sám vyhledat (internet, hudební knihovna)

- hraje v souboru, komorním sdružení nebo orchestru
- zajímá se o dějiny nástroje

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- pracuje za pomoci pedagoga na ztvárnění hudební plochy s využitím všech svých hudebních znalostí a dovedností
- vyhledává si dle svého zájmu skladby z oblasti nonartificiální („neklasické“) hudby a samostatně na nich pracuje
- kontroluje systematicky svou intonaci
- zahraje snadnější dvojhmaty v různých polohách
- hraje v souboru, komorním sdružení nebo orchestru

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- má svou představu o hudebních stylech a dokáže ji popsat a realizovat
- pracuje na samostatném vyjádření svých hudebních představ
- zahraje jen podle sluchu lidovou či umělou píseň
- zapojuje se do souboru, komorního sdružení nebo orchestru
- popíše základní specifika jednotlivých období ve vztahu k nástroji

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- využívá volného pohybu levé ruky po celém hmatníku a široké spektrum druhů smyků
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácviku a interpretaci skladeb
- interpretuje při hře z listu notový part včetně agogiky, dynamiky, vhodné artikulace a frázování
- pracuje samostatně s barvou a kvalitou tónu
- dokáže vhodně prezentovat a obhájit svůj názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- chápe umění jako jednu ze svých potřeb
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- je schopen být členem dospělých amatérských komorních souborů a orchestrů

5.7 Studijní zaměření: Hra na violoncello

Charakteristika studijního zaměření

Violoncello (zkráceně cello) je smyčcový nástroj s hlubokým, sametovým tónem, který je často přirovnáván k lidskému hlasu. Díky své výrazové bohatosti a širokému rozsahu nachází uplatnění v sólové, komorní i orchestrální hře, v hudbě klasické i populární.
Hra na violoncello rozvíjí u žáka hudební sluch, rytmické cítění, intonační jistotu a smysl pro frázi. Zároveň podporuje správné držení těla, koordinaci pohybů a jemnou motoriku. Studium nástroje vede žáka k soustředěnosti, trpělivosti, systematické práci a odpovědnosti za vlastní výkon. Společná hra v komorních souborech a orchestrech rozvíjí schopnost spolupráce, vnímání ostatních a hudební komunikaci.

I. stupeň základního studia

Přípravné studium:

Žák navštěvuje hlavní předmět a **Přípravnou hudební výchovu** (viz PHV).
Souběžně s hlavním předmětem žák povinně navštěvuje od 1.do 5. roč. předmět **Hudební nauka**.
Od 1. ročníku může žák dle schopností navštěvovat některý z předmětů **Kolektivní výuky** a od 4. ročníku je **Kolektivní výuka** povinná.

II. stupeň základního studia

Žák navštěvuje individuální výuku a hraje v různých souborech školy (**Kolektivní výuka**).

I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením, či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1✹	1 ✹	1 ✹	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2**	**2**
Sborový zpěv	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Studium II. stupně základního studia

	Přípravné studium	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na violoncello	1	0-1	0-1	0-1	½ -1
Hudební nauka	1	-	-	-	-
Kolektivní výuka ■	1-2	1-2	1-2	1-2	1-1½
Celkem	2-4	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**2-3**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označené předměty jsou nepovinné.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)
Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5 hodiny souborové hry a pouze 0,5 hodiny hlavního předmětu **Hra na violoncello**.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na violoncello

PHV: příprava ke hře na violoncello

- žák popíše a ukáže základní části violoncella a smyčce
- provádí pod dohledem základní údržbu nástroje (skladování, čištění, kalafunování, povolení smyčce apod.) a přípravu ke hře (natažení smyčce, upravení bodce, přichystání stojánku apod.)
- zvládne sedět u nástroje, uchopí smyčec
- staví prsty v základní poloze na všech strunách
- zopakuje po učiteli jednoduchý rytmický a melodicko-rytmický útvar
- zahraje pizzicato i arco na jedné struně

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák přirozeně a uvolněně drží tělo a violoncello
- tvoří smyčcem znělý tón
- hraje všemi prsty v jedné poloze
- pojmenuje prázdné struny, rozezná je sluchem, ví, kde se tyto tóny nacházejí v notové osnově
- zahraje s doprovodem jednoduchou lidovou píseň nebo skladbičku
- orientuje se na hmatníku v základní poloze na všech strunách
- zná základní hodnoty not a pomlk

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák zahraje v jedné poloze s použitím široké polohy nahoru i dolů a orientuje se v notovém zápise hraných tónů
- seznamuje se s lubovou polohou
- rozvíjí intonační přesnost a kvalitu tónu
- osvojuje si plynulou hru smyčcem i s přechodem přes struny, hraje smyky détaché, legato, staccato

- používá základní dynamiku f, p

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák upevňuje koordinaci pravé a levé ruky
- používá celý smyčec i jeho části
- je schopen vytvořit kvalitní tón
- ovládá hru v základní, lubové a široké poloze v kombinacích na více strunách
- v oblasti rytmu dokáže pracovat i se šestnáctinovými hodnotami
- seznamuje se s vibrátem
- zahraje z listu jednoduché skladbičky přibližně na úrovni 1. ročníku

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák se orientuje 1. a 4. (lubové) poloze
- používá širokou polohu oběma směry
- rozvíjí používání vibráta, intonuje (dolaďuje)
- zapojuje se do kolektivní hry
- zdokonaluje sluchovou sebekontrolu a kvalitu tónu
- zahraje přirozené oktávové flageolety
- dbá na správné vedení smyčce a plynulost pohybů
- rozlišuje a využívá dynamické odstínění (p, mf, f, cresc. a decresc.)
- využívá při hře základní smyky (detaché, legato, staccato) a jejich kombinace

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák čte rytmus obsahující šestnáctinové noty, trioly, synkopy, tečkovaný rytmus, ligaturu
- pohybuje se na celém krku nástroje
- navazuje na získané dovednosti ve tvorbě vibráta
- používá celou dynamickou škálu
- klade důraz na sluchovou sebekontrolu intonace a kvality tónu
- snaží se o kvalitní provedení smyků detaché, legato, staccato, martelé v různých kombinacích i rytmických
- naladí si nástroj

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák se seznamuje s notovým zápisem v tenorovém klíči
- zvyšuje technickou zdatnost levé ruky
- tvoři kvalitní ton s použitím vibráta a dynamiky dle svých individuálních možností
- zahraje jednoduché dvojhmaty v základní poloze
- zhodnotí vlastní výkon i hru ostatních

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák používá různé kombinace smyků
- používá celý krk nástroje + základní palcovou polohu (na flagoletech)
- hraje technicky i výrazově náročnější skladby
- při hře využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- používá plynulé výměny do vyšších poloh
- používá základní dvojhmaty
- vnímá a uplatňuje odlišnosti v hudbě různých stylových období a žánrů
- dokáže vystihnout základní náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky – využívá f, p, rychle, pomalu, smyky staccato, detaché, legato

Očekávané výstupy přípravného ročníku základního studia II. stupně

- žák má upevněny základní návyky a dovednosti pro hru na nástroj
- projevuje zájem o hru na nástroj, samostatně se připravuje
- na elementární úrovni používá intonační představivost, rytmické hudební cítění a paměť

Očekávané výstupy 1. a 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá dynamiku, agogiku, frázování, obtížnější způsoby smyku, melodické ozdoby
- žák zvládne hru rozsáhlejší skladby v přiměřené tempu
- navrhuje ve spolupráci s učitelem prstoklady a smyky při studiu nových skladeb
- je schopen hry z listu snadnějších skladeb všech stylových období, dokáže je samostatně nastudovat
- využije svých schopnosti k vlastnímu hudebnímu projevu
- dokáže zhodnotit výkon svůj i ostatních
- kontroluje svoji intonaci
- zahraje snadnější dvojhmaty v různých polohách

Očekávané výstupy 3. a 4. ročníku základního studia II. stupně

- žák prohlubuje své interpretační dovednosti na skladbách všech stylových období
- při nácviku a interpretaci skladeb se orientuje v notovém zápise a samostatně navrhuje prstoklady, smyky i výraz
- využívá hru levou rukou po celém hmatníku a zdokonaluje práci pravé ruky
- interpretuje při hře z listu notový part včetně agogiky, dynamiky, vhodné artikulace a frázování
- využívá různých barev tónu
- vyjádří a diskutuje o svém názoru na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

5.8 Studijní zaměření: Hra na kontrabas

Charakteristika studijního zaměření

I. stupeň základního studia

Přípravné studium: Žák navštěvuje hlavní předmět a Přípravnou hudební výchovu.
Souběžně s hlavním předmětem žák povinně navštěvuje od 1. do 5. ročníku předmět **Hudební nauka**.
Od 1. ročníku může žák dle schopností navštěvovat některý z předmětů Kolektivní výuky a od 4. ročníku je Kolektivní výuka povinná.

II. stupeň základního studia

Přípravné studium II. stupně základního studia je určeno žákům nad 14 let bez předchozího absolvování I. stupně základního studia.
Žák navštěvuje individuální výuku a hraje v souborech, které škola nabízí v rámci **Kolektivní výuky**.
I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na kontrabas	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Kolektivní výuka ■	1 ✹	1 ✹	1 ✹	**1**	**1**	**1**	**1**
Hudební nauka	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	-	-
Celkem	**2 - 3**	**2 - 3**	**2 - 3**	**3**	**3**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1✹**	**1✹**

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Studium II. stupně základního studia

	Přípravné studium	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na kontrabas	**1**	**0,5 - 1**	**0,5 - 1**	**0,5 - 1**	**0,5 - 1**
Kolektivní výuka ■	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

Celkem	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označené předměty jsou nepovinné.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5 hodiny souborové hry a pouze 0,5 hodiny hlavního předmětu **Hra na kontrabas**.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na kontrabas

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák okomentuje jednotlivé části nástroje
- aplikuje techniku správného držení levé a pravé ruky
- využívá resonanční vlastnosti nástroje při drobných, rytmicky jednoduchých perkusivních strukturách
- ovládá techniku *pizzicata* s využitím dvou prstů pravé ruky
- vytváří plynulé tahy smyčcem střídavě na všech strunách
- umí si sám vyměnit struny

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák se orientuje na hmatníku v základní poloze a má konkrétní přehled o hraných tónech
- používá sekundové kroky v rámci diatonické řady
- umí číst noty v basovém klíči
- pracuje samostatně s kalafunou
- je schopen si samostatně naladit nástroj
- rozlišuje dlouhé a krátké hodnoty v rytmických sekvencích brnkací technikou

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák ovládá techniku *legata*, *staccata* i spiccata
- pracuje s přízvučnými dobami formou dynamického odstínění a *akcent*ů
- je schopen rovnoměrně zesílit a zeslabit kterýkoli dlouhý tón v základní poloze
- využívá všech dostupných tónů v rozmezí „E1“ - „H“
- samostatně vytváří jednoduché motivy v daném tempu a metru
- zahraje tři durové stupnice včetně akordických rozkladů v rozsahu jedné oktávy

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- zahraje tři durové stupnice včetně akordických rozkladů v rozsahu jedné oktávy
- převádí drobné jednoduché motivy do podoby tečkovaného rytmu
- samostatně vytváří synkopované struktury
- ovládá pentatonické mody v základních tóninách
- užívá adekvátně *legatový*, *portamentový* a *tremolový* smyk
- má přehled o flažoletových bodech na jednotlivých strunách

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák ovládá *bluessovou dvanáctku*
- je schopen vytvořit rytmický základ pro funkový styl
- pracuje ve funkčním kontextu harmonické kadence
- na vhodných místech používá techniku vibráta
- je schopen vytvořit na vhodných místech drobné glissy
- realizuje rock&rollový základ min. ve dvou tóninách

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák umí zahrát půltónové resp. celotónové trilky
- realizuje dvojhlasy s jednou prázdnou strunou
- dovede interpretovat rychlý sled šestnáctinových hodnot ve středním tempu
- samostatně pracuje s agogikou
- přesvědčivě realizuje vedení hudební fráze
- zahraje skladbu středního rozsahu zpaměti

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák dovede využít arpeggiový smyk min. přes tři struny
- je schopen zahrát *sotie*
- samostatně realizuje metodu kráčejícího basu bluegrassového typu
- zahraje oktávové postupy v obou směrech technikou *pizzicata*
- využívá vyšších poloh nástroje až do „g“
- je schopen samostatně naladit nástroj prostřednictvím flažoletů

Očekávané výstupy 1. - 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák ovládá základní druhy smyku
- využívá dynamickou škálu nástroje
- pracuje s dostupnými barevnými možnostmi
- zná užívané grafické značky pro dané výrazové prostředky
- orientuje se v nejméně třech modálních systémech
- aplikuje paralelní terciové postupy *pizzicatovou* technikou

Očekávané výstupy 3. - 4. ročníku základního studia II. stupně

- žák ovládá všechny základní druhy smyku
- využívá celou dynamickou škálu nástroje
- pracuje s dostupnými barevnými možnostmi
- zná užívané grafické značky pro dané výrazové prostředky
- prakticky se orientuje v nejméně třech modálních systémech
- aplikuje paralelní terciové postupy *pizzicatovou* technikou
- je schopen prezentovat patnáctiminutové vystoupení zpaměti
- zapojuje se do různých souborů i mimo školu

Vzdělávací zaměření – Hra na dechové nástroje

5.9 Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika studijního zaměření

Cílem tohoto studijního zaměření je předat dítěti správné návyky k dosažení dobrých technických dovedností. Hra na nástroj nerozvíjí pouze hudební schopnosti, ale obohacuje i citové vnímání žáka. Zobcová flétna patří mezi nástroje se širokou možností uplatnění v sólové i souborové či komorní hře – na profesionální i amatérské úrovni.

I. stupeň základního studia

Přípravné studium: Vedle hlavního předmětu žák navštěvuje povinný předmět Přípravná hudební výchova.

Žák navštěvuje předměty: **Hra na zobcovou flétnu**
Hudební nauka – povinný předmět od 1. do 5. ročníku
Soubor zobcových fléten **Flauti Dolci**
Kolektivní výuku

II. stupeň základního studia

Žák navštěvuje předměty: **Hra na zobcovou flétnu**
Soubor zobcových fléten **Flauti Dolci**
Kolektivní výuku

I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Flauti Dolci*	-	1✹	1✹	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2-3**	**2-4**	**2-4**	**3-4**	**3-4**	**2-3**	**2-3**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

*Pokud žák navštěvuje **Kolektivní výuku**, nemusí již v daném ročníku navštěvovat **Flauti Dolci**.
✹ Označený předmět je v daném ročníku nepovinný.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■*	1	1	1	1
Flauti Dolci*	1	1	1	1
Celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**2-3**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹

*Žák hraje v souboru zobcových fléten **Flauti Dolci** nebo navštěvuje **Kolektivní výuku**.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)
✹ Označený předmět je nepovinný.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na zobcovou flétnu

Očekáváné výstupy přípravného studia I. stupně

- žák umí složit a správně držet nástroj, umí o hudební nástroj pečovat
- dbá na správné návyky a dovednosti - tj. rovný uvolněný postoj a správné postavení rukou i prstů
- dbá na správnou dechovou techniku (žeberně – brániční dýchání)
- umí nasazovat každý tón na hlásku „tý“
- zná první hudební pojmy: houslový klíč, notová osnova, takt 4/4, nota a pomlka celá, půlová, čtvrťová
- hraje v rozsahu g1-d2
- hraje v taktu 4/4,3/4
- zvládá opakovat velmi jednoduchý předehraný motiv
- hraje velmi jednoduché lidové písně, popěvky a říkadla s doprovodem klavíru

Očekáváné výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák dle věku a fyzických možností hraje na sopránovou zobcovou flétnu v ladění C nebo altovou zobcovou flétnu v ladění F
- zná nástroj a jeho zvukové možnosti
- zvládá péči o nástroj
- zvládá správnou dechovou techniku (žeberně – brániční dýchání)
- jeho postoj je přirozený, držení flétny stabilní, tvar rukou je nenásilný, má správně umístěný nástroj v ústech
- chápe pozici jazyka v ústech, užívá artikulační slabiky Tý, Dý
- ovládá prstovou techniku (zná správné hmaty, dokáže je střídat, spojovat) v určeném rozsahu nástroje: v případě sopránové zobcové flétny - c1-d2 diatonicky včetně tónu fis1 - nebo v případě altové zobcové flétny - f1 – a2 (znění o oktávu níž)
- ovládá hru *tenuto*
- umí zahrát stupnici C-dur nebo D dur, v případě altové zobc. flétny stupnici F, G dur nebo a moll
- hraje notu celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou a půlovou s tečkou (stejně tak i pomlky) v taktech 2/4, 3/4, 4/4
- chápe základní dechovou frázi v jednoduché lidové písni, nadechuje se na správných místech
- základním studijním materiálem je lidová píseň případně jednoduché skladbičky (renesanční, barokní)
- hraje dvojhlas s učitelem nebo s doprovodem klávesového nástroje

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák dle věku a fyzických možností hraje na sopránovou zobcovou flétnu v ladění C nebo altovou zobcovou flétnu v ladění F

- žák má správné dechové a artikulační návyky
- spolehlivě používá artikulační slabiky, v případě sopránové zobc. flétny umí zahrát stupnice C, G, F, D dur a k nim tónický kvintakord, v případě altové zobc. flétny F, G, C, D nebo a moll, D moll, g moll a k nim tónický kvintakord
- ovládá prstovou techniku (viz dříve) v aktuálním rozsahu nástroje (tj. v případě sopránové flétny c1-g2, v případě altové flétny f1 – d3
- zvládá hru *legato*
- zahraje notu celou až osminovou (stejně tak i pomlky), dále půlovou a čtvrťovou notu s tečkou v taktech 2/4, 3/4, 4/4
- zahraje na požadované technické úrovni lidovou píseň, která je stále základním pracovním materiálem, je však schopen zahrát i skladbu stylově kontrastní např. drobné skladby autorů 20. století, skladbičky z období baroka či renesance
- je schopen hry v duu (s učitelem nebo dalším žákem), je schopen hry s doprovodem klávesového nástroje

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák ovládá prstovou techniku (viz dříve) v rozsahu nástroje (tj. v tónovém rozsahu c1 – b2 u flétny sopránové, v rozsahu f1 – d3 v případě flétny altové)
- umí zahrát durové stupnice do 2 křížků a 2 bé, mollové do 1 křížku a 1 bé + tónické kvintakordy
- zahraje notu celou až šestnáctinovou (stejně tak i pomlky), dále notu čtvrťovou a půlovou s tečkou v taktech 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8
- hraje *tenuto, legato, staccato*
- je schopen na požadované technické a výrazové úrovni zahrát nejen lidové písně, ale i skladby z období např. renesance, baroka a skladby stylově kontrastní (např. drobné skladby autorů 20. století)
- je schopen zahrát jednoduchou melodii zpaměti a podle sluchu

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- hlavním nástrojem se stává flétna altová
- žák dokáže číst notový zápis altové flétny – chápe přitom rozdílnost hmatů na sopránovou zobcovou flétnu a na altovou zobcovou flétnu
- u altové flétny ovládá techniku hry v rozsahu f1 – d3
- podle svých mentálních a fyzických schopností hraje na oba nástroje stupnice, etudy a cvičení, renesanční a barokní sólové skladby, skladby autorů 20. století, party ansámblových a komorních skladeb
- podílí se na výběru repertoáru, je schopen samostatně pracovat (domácí příprava)
- má elementární návyky pro hru ve flétnovém nebo smíšeném komorním ansámblu (je schopen práce v kolektivu - poslouchat sebe, ostatní, celek...)
- ovládá durové stupnice do 2# a b, mollové stupnice do 2# a b + tónické kvintakordy
- úměrně svým možnostem je schopen veřejného vystoupení (sólová či ansámblová hra)
- je zapojen do komorní či souborové hry (žákovské ansámbly, dua, tria...), kde věnuje zvýšenou pozornost intonaci a barvě tónu

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák používá flétnu altovou i sopránovou v celém rozsahu nástroje (tj. dvě oktávy chromaticky)
- ovládá durové stupnice do 2# a b, mollové stupnice aiolské, harmonické a melodické rovněž do 2# a b + tónické kvintakordy
- je schopen samostatného kreativního cvičení stupnic, etud i přednesového materiálu
- zvládá základní melodické ozdoby v renesančních a barokních skladbách
- interpretuje rytmicky přesně, zvukově vyrovnaně
- dokáže rozpoznat základní styly skladeb (tj. renesance, baroko, klasicismus, moderní styly)
- interpretuje skladby z těchto oblastí: renesanční skladby a středověké tance, raně barokní sonáty a *canzony*, barokní sonáty, moderní skladby, party komorních skladeb
- dokáže kriticky posoudit svoji hru nebo hru spolužáků (= „umění poslouchat“), vlastní úsudek a vkus rozvíjí i poslechem nahrávek, koncertů

- má spolehlivě osvojené návyky pro hru v komorním souboru (poslouchat sebe, ostatní i celek)
- úměrně svým možnostem je schopen veřejného vystoupení (sólová, či ansámblová hra)

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák ovládá flétnu altovou i sopránovou, a pokud to fyzické a mentální možnosti žáka dovolí, hraje i na tenorovou flétnu (zejména v ansámblové a komorní hře)
- na altovou flétnu zvládá chromaticky hrát v rozsahu od f1 do f3
- ovládá durové stupnice do 3 posuvek, mollové – aiolské, harmonické a melodické do 3 posuvek + tónický kvintakord
- především na altový nástroj dokáže na odpovídající úrovni interpretovat vybrané skladby základních stylových období (viz dříve)
- uplatňuje tvůrčí přístup ke studovaným skladbám = osobitost provedení (= vlastní vklad)
- samostatně uplatňuje melodické ozdoby
- zvládá dechovou techniku i v delších frázích
- je schopen pohotové hry z listu
- těžiště práce spatřuje v komorní a souborové hře (je schopen přizpůsobit se ostatním nástrojům po stránce intonační, výrazové i rytmické)
- je schopen pravidelně vystupovat na veřejnosti (sólová, či souborová hra)

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák ovládá flétnu altovou, sopránovou, tenorovou, a pokud to fyzické a mentální možnosti žáka dovolí, může hrát i na basovou flétnu (zejména v ansámblové a komorní hře)
- na altovou flétnu hraje v rozsahu od f1 do g3 chromaticky
- ovládá durové a mollové stupnice do 3 posuvek + tónický kvintakord
- užívá stupnice a etudy jako doplněk k řešení konkrétních technických problémů
- chápe stavbu hudební fráze i stylový výraz hraných skladeb
- je schopen pohotové hry z listu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- je schopen kvalitně nastudovat skladbu po stránce technické i interpretační – tj. volba charakteru skladby, tempo, agogika, vystižení stylu, artikulace, tón, intonace,
- dynamika, prstová technika atd. (i slabší žák je schopen přednést vhodně zvolený repertoár v souladu s charakterem nástroje a příslušné skladby)
- těžiště práce spatřuje stále v komorní a souborové hře
- je schopen pravidelně vystupovat na veřejnosti (příprava na absolventský koncert)
- je schopen přednést vyvážený absolventský program

Očekávané výstupy 1. – 4. ročníku základního studia II. stupně

- žák uplatňuje všechny dosud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- stupnice hraje v rychlém tempu
- dobře se orientuje v notovém zápise, samostatně řeší technické obtíže, problematiku frázování a výrazu skladby
- hraje s důrazem na kvalitu a barvu tónu – v souborové i individuální hře
- hraje skladby z různých období, navazuje na repertoár I. stupně
- hraje z listu s rytmickou jistotou
- zapojuje se do souborové a ansámblové hry (různé obsazení a žánrové zaměření), kde dále rozvíjí sluchovou sebekontrolu
- prostřednictvím vlastní hry či poslechem různých nahrávek se orientuje v hudbě všech historických stylových období i současných žánrů
- vytváří si vlastní názor – navštěvuje koncerty různých žánrů
- pod vlivem získaných zkušeností se sám podílí na výběru repertoáru (profiluje se podle svého zájmu), který samostatně studuje
- profiluje se podle svého zájmu – na komorní, sólovou hru
- připraví jednu rozsáhlejší skladbu přiměřené obtížnosti, kterou provede na absolventském vystoupení

5.10 Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu

Charakteristika studijního zaměření

I. stupeň základního studia

Žáci mladší 7 let navštěvují **Přípravnou hudební výchovu**: s předmětem **Hra na zobcovou flétnu** (viz studijní zaměření **Hra na zobcovou flétnu**).

Souběžně s hlavním předmětem (**Hra na příčnou flétnu**) žák povinně navštěvuje od 1. do 5. ročníku **Hudební nauku**.

Od 3. ročníku je žák povinně zapojen – dle schopností a dovedností a na doporučení učitele – do některého ze souborů školy (**Kolektivní výuka**).

II. stupeň základního studia

Žák navštěvuje individuální výuku **Hra na příčnou flétnu** a hraje v souborech školy.

I. stupeň i II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1 ✸	1✸	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**3**	**2**	**2**
Sborový zpěv✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸

✸ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

1. a 2. ročník se může vyučovat ve skupině 2 žáků, pokud žák tento předmět navštěvuje jako přípravný hudební nástroj.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na příčnou flétnu	0-1	0-1	0-1	0,5 -1
Kolektivní výuka ■	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Sborový zpěv✸	1✸	1✸	1✸	1✸

✸ Označené předměty jsou nepovinné.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5hodiny souborové hry a pouze 0,5hodiny hlavního předmětu Hra na příčnou flétnu.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na příčnou flétnu

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

žák zvládá základní návyky a dovednosti:

- správné držení těla (stojí zcela rovně se spuštěnými rameny a vypnutou hrudí)
- správné držení nástroje (lokty mírně od těla, prsty zůstanou v přímém směru)
- práce s dechem (žeberně – brániční dýchání), vytváření nátisku
- používá základní technické prvky hry: nasazení tónu, kvalitní tón, nádechy na správných místech, správná poloha rukou při hře na flétnu
- zná funkci mechaniky flétny a správným způsobem nástroj ošetřuje
- hraje základní technické prvky – *portamento*, *legato*, rovný tón
- orientuje se v notovém zápisu jednoduchých lidových písní a skladeb a hraje je rytmicky správně – noty celé, půlové, čtvrťové, osminové a pomlky, půlové noty s tečkou, čtvrťová s tečkou

- ovládá podle svých schopností tónový rozsah hry v rozmezí d1-e2
- uplatňuje důležitou psychickou představu místa znění tónu – při hře si představuje, že vysoké tóny znějí dole a spodní tóny nahoře – viz Dumitru Pop, František Malotín

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- využívá základní návyky a dovednosti z 1. ročníku (správné držení těla a nástroje, práce s dechem – žeberně – brániční dýchání, plynulost a délka výdechu, správný nátisk)
- zvládá základní technické prvky hry (nasazení tónu, kvalitní rovný tón, prstová technika)
- používá *portamento, legato, staccato*
- hraje stupnice G dur, D dur, A dur, F dur lze i B dur, akord **T** velký rozklad
- hraje snadné přednesové skladby, dua
- identifikuje jednoduchou melodii podle sluchu v rozmezí několika tónů a poté jí je schopen zahrát
- zvládá podle svých schopností tónový rozsah hry v rozmezí d1-h2

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- má upevněné základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem – brániční dýchání, plynulost a délka výdechu, správný nátisk)
- využívá sebekontrolu při zvládání získaných návyků a dovedností
- zvládá hru kvalitních dlouhých tónů, hraje jednooktávové stupnice a moll, e moll, h moll, g moll, tónický kvintakord – *portamento, legato*, velký rozklad
- zvládá prstovou techniku při výměně hmatů
- zvládá podle individuálních schopností zpaměti hraní lidové písně či jednoduché skladby
- jednoduché skladby hraje rytmicky a tempově správně
- snadné etudy, dua
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- zvládá dle svých dispozic tónový rozsah hry c1-d3 s důrazem na kvalitu tónu
- je zapojen do souboru – dbá na intonaci, snaží se samostatně ladit nástroj

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- uplatňuje hluboký kvalitní nádech, vydrží s dechem delší fráze
- rozlišuje dynamiku *piano, forte, mezzoforte*
- hraje stupnice D dur, F dur ve dvou oktávách, totéž velký rozklad T5
- jednooktávově zvládá B, Es, G, A dur a a, e, h, D, g moll a příslušný akord T5 velký rozklad
- hraje lehčí přednesové skladby, ale provedené s výrazem, dechově, rytmicky správně
- zvládá základní melodickou ozdobu trylek
- rytmicky správně zvládá šestnáctinové noty
- zvládá podle svých schopností tónový rozsah hry v rozmezí c1-f3,
- hraje v souboru školy – má základní návyky pro hru v souboru, vnímá spoluhráče, je schopen dobré hudební spolupráce v kolektivu

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá podle svých schopností tónový rozsah hry v rozmezí c1-g3
- hraje stupnice dur do 4# a 4 b, pokud rozsah dovoluje, hraje ve dvou oktávách, jinak v jedné, rozklady malý i velký (pokud rozsah c1 až g3 dovoluje), moll stačí do 3#, 3b aiolské, akord totéž co u dur
- zvládá základní melodické ozdoby
- hraje středně náročné přednesové skladby, ale provedené s výrazem, dechově, rytmicky správně
- zvládá také dua popřípadě tria
- svůj hudební rozhled a vkus rozvíjí poslechem nahrávek, návštěvou koncertů a díky tomu vyjadřuje vlastní názory na vyslechnutou hudbu
- se spoluhráči v souboru dobře spolupracuje, dbá na barvu tónu, na intonaci, na kvalitní souhru

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá podle svých schopností tónový rozsah hry v rozmezí c1-a3
- hraje mollové stupnice do 3# a 3b, T5 ve dvou oktávách – malý i velký rozklad
- zvládá základní melodické ozdoby
- přednesové skladby hraje s výrazem, dechově, rytmicky správně
- dechovou techniku zvládá i v delších frázích
- je schopen pravidelně vystupovat na veřejnosti při hudebních akcích
- podílí se na výběru hraných skladeb podle vlastního hudebního vkusu

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá podle svých schopností tónový rozsah hry v rozmezí c1-b3
- hraje stupnice do 4#, 4b, dur i moll, ve dvou oktávách, malý i velký rozklad T5
- přednesové skladby hraje s výrazem, dechově, rytmicky správně
- používá dynamiku, agogiku
- uplatňuje samostatný tvůrčí přístup – vkládá do hry skladeb vlastní emocionální osobitý přednes
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- je schopen nastudovat s osobitým hudebním vkladem vhodně vybraný repertoár a vystoupit s ním na absolventském koncertu, nebo při závěrečné zkoušce
- hraje v různých školních seskupeních

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- zvládá podle svých schopností tónový rozsah hry v rozmezí c1-h3
- zvládá bez potíží všechny melodické ozdoby
- přednesové skladby hraje s výrazem, dechově i rytmicky správně
- používá dynamiku, agogiku
- hraje také náročnější etudy, přednesové skladby, dua, popřípadě tria
- uplatňuje samostatný tvůrčí přístup – vkládá do hry skladeb vlastní emocionální osobitý přednes
- hraje s důrazem na kvalitu a barvu tónu
- navštěvuje koncerty různých hudebních žánrů, je schopen odůvodňovat své názory na vyslechnutou hudbu
- hraje v různých školních uskupeních

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- hraje dvojité *staccato*
- při nácviku stupnic do 4# a b používá rytmické a artikulační obměny
- rytmicky zvládá spojení osminových, šestnáctinových a dvaatřicetinových not
- přednesové skladby hraje s výrazem (*dynamika, agogika*) dechově i rytmicky správně
- uplatňuje samostatný tvůrčí přístup – vkládá do hry skladeb vlastní emocionální osobitý přednes
- navštěvuje různorodé koncerty, případně hudební festivaly
- při hře v souborech reaguje na dirigenta, dbá na dynamiku a tempo

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- zvládá zvukově kvalitní tónový rozsah flétny od c1-h3
- náročnější přednesové skladby zvládá zahrát s výrazem, dechově, rytmicky správně
- podílí se na výběru hraného repertoáru
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- důraz klade na osobitou interpretaci
- hra na nástroj mu přináší radost, vyhledává aktivně kvalitní hudbu podle svého vkusu
- hra v souboru: spolupracuje na vytváření výrazu skladeb – je zapojen do hry ve školních souborech, soustředí se na dynamiku, tempa, rytmus, samostatně ladí nástroj

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se samostatně v notovém zápise studovaných skladeb
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- připraví jednu rozsáhlejší skladbu přiměřené obtížnosti, kterou provede na absolventském koncertu
- hudba je pro něj smysluplnou potřebou pro hodnotný život, a proto se jí aktivně věnuje svou hrou na nástroj i poslechem

5.11 Studijní zaměření: Hra na klarinet

Charakteristika studijního zaměření

Klarinet je velmi žádaný díky širokému uplatnění nástroje a svému zajímavému charakteristickému tónu. Nástroj je využíván v orchestru, jazzové hudbě, dechové hudbě, ale i alternativní hudbě, která je dnes pro mladé lidi velmi zajímavá. Nemalý přínos má tento nástroj i po stránce zdravotní, kdy je dokázáno, že velmi dobře bojuje proti chorobám plicního charakteru.

I. stupeň základního studia

Žáci mladší 7 let mohou navštěvovat **Přípravnou hudební výchovu**: s předmětem **Hra na zobcovou flétnu** (viz studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu).

Souběžně s hlavním předmětem žák povinně navštěvuje od 1. do 5. ročníku **Hudební nauku**.

Ve 3. ročníku je žák povinně zapojen – dle schopností, dovedností a na doporučení učitele – do některého souboru školy (**Kolektivní výuka**).

II. stupeň základního studia

Žák navštěvuje individuální výuku **Hra na klarinet** a hraje v souborech školy.

I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1✸	1✸	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**3**	**2**	**2**
Sborový zpěv	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸

✸ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

1. až 3. ročník se může vyučovat ve skupině 2 žáků, pokud žák tento předmět navštěvuje jako přípravný hudební nástroj.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na klarinet	0-1	0-1	0-1	½-1
Kolektivní výuka ■	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Sborový zpěv✸	1✸	1✸	1✸	1✸

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5hodiny souborové hry a pouze 0,5 hodiny hlavního předmětu **Hra na klarinet**.

✸ Označené předměty jsou nepovinné.

Hra na klarinet

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

žák zvládá: - správné dýchání (do bránice)
správné nasazení (odtah jazyka)
správné držení nástroje (30 stupňů od těla)
postoj (rovný)
uvolněné držení nástroje bez projevů křeče

- je schopen čistého rovného tónu a nasazuje kultivovaně tón v rámci možností daného ročníku
- hraje v rozsahu malé g – a^1
- je schopen se rozehrát a správně nasadit plátek
- zvládá základní rytmus (nota – celá, půlová, čtvrťová, osminová a ty samé hodnoty platí i v pomlkách)
- hraje jednoduché skladbičky, které vycházejí často z lidové písně
- zvládá jednoduchá dua s učitelem, vnímá druhý hlas

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje synkopy a jednoduchý tečkovaný rytmus v rozsahu malé e – a^2
- zvládá stupnice a akordy v daném rozsahu uvedeného výše (e – a^2)
- hraje a orientuje se v předznamenání nejméně do 2# a 2b
- užívá základní staccatové variace (útvary v podobě jednoduchých notových skupin, pomocí kterých se cvičí na každém tónu *staccato* a kvalita tónu) a základní artikulace (útvary, které mají formu jednoduchých notových vzorečků, hrané nejlépe ve stupnicích)
- obě tyto pomůcky umí použít i k nácviku obtížných míst ve skladbě, volí jejich vhodné vzorce
- hraje jednoduché etudy a přednesy snadného charakteru
- hraje z listu jednoduché skladby (lidové písně)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- hraje čistý a rovný tón s kvalitním nasazením – úměrně svému věku a danému ročníku
- hraje složitější tečkovaný rytmus, šestnáctinové noty, pomlky v osminovém taktu
- zvládá rozsah malé e – c^3
- hraje stupnice a akordy durové v možnostech daného rozsahu s předznamenáním do 3# a 3b
- zvládá základní i rozšířené staccatové variace a artikulace a umí je využít k nácviku obtížných míst ve skladbě
- hraje skladby složitějšího charakteru, které typově odpovídají např.: Zákostelecký Bedřich - Škola hry na klarinet 1 (konzervativní škola, která obsahuje etudy mnoha autorů - Demnitz, Kurkiewitcz, Etlík, Klosé apod. v přiměřené náročnosti k danému ročníku a postupu žáka)
- je schopen zahrát jednoduché skladby zpaměti
- zvládá dua, tria a úlohu v souboru – soustředí se na dynamiku, tempa, rytmus, samostatně ladí nástroj

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- je schopen hrát noty i pomlky šestnáctinové
- zvládá rozsah malé e-d^3
- hraje stupnice a akordy durové i mollové v možnostech rozsahu uvedeného výše s předznamenáním do 4# a 4b
- používá základní i rozšířené staccatové variace a artikulace a umí je využít k nácviku obtížných míst ve skladbě (je schopen vytvořit i vlastní artikulace i variace)
- hraje skladby složitějšího charakteru, které typově odpovídají záležitostem menších koncertů z období klasicismu
- technická cvičení a etudy typově odpovídají: Zákostelecký Bedřich - Škola hry na klarinet 1 (konzervativní škola, která obsahuje etudy mnohá autorů-Demnitz,

Kurkiewitcz, Etlík, Klosé apod. v přiměřené náročnosti k danému ročníku a postupu žáka)
- v hraných skladbách využívá aktivně dynamiku a tempová rozlišení
- navštěvuje soubor školy – reaguje na gesta dirigenta, využívá aktivně dynamiku a tempová rozlišení

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně
- žák je schopen hrát noty i pomlky šestnáctinové a dvaatřicetinové – zvládá obtížnější tempo a techniku
- hraje v rozsahu malé e-e^3
- zvládá stupnice a akordy durové i mollové v možnostech rozsahu uvedeného výše s předznamenáním do 4# a 4 b, z těchto stupnic terciové postupy, hraje dominantní septakordy i jeho obraty
- hraje skladby, cvičení a etudy složitějšího charakteru, kde technická cvičení a etudy typově odpovídají: Zákostelecký Bedřich - Škola hry na klarinet 2 (konzervativní škola, která obsahuje etudy mnohá autorů - Demnitz, Kurkiewitcz, Etlík, Klosé apod. v přiměřené náročnosti k danému ročníku a postupu žáka)
- samostatně používá možnosti internetu k poslechu skladby, kterou studuje
- ve skladbě dokáže užít správného frázování
- navštěvuje školní soubor a sám je schopen nastudovat jednotlivé party

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně
- hraje v rozsahu malé e-e^3
- hraje skladby a cvičení složitějšího charakteru, kde technická cvičení a etudy typově odpovídají: Zákostelecký Bedřich - Škola hry na klarinet 2 (konzervativní škola, která obsahuje etudy mnohá autorů - Demnitz, Kurkiewitcz, Etlík, Klosé apod. v přiměřené náročnosti k danému ročníku a postupu žáka)
- je schopen samostatně nastudovat skladbu jednoduchého charakteru
- žák navštěvuje školní soubor a sám je schopen nastudovat jednotlivé party

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně
- hraje čistý tón s kvalitním nasazením, který již odpovídá absolventovi I. stupně základního studia
- hraje jednoduché ozdoby (příraz, skupinka, obal, náraz, trylek)
- transponuje do in C
- hraje skladby z období klasicismu, romantismu a soudobé hudby – vnímá jejich odlišnosti
- hraje technická cvičení a etudy, které typově odpovídají: Zákostelecký Bedřich - Škola hry na klarinet 2 (konzervativní škola, která obsahuje etudy mnohá autorů - Demnitz, Kurkiewitcz, Etlík, Klosé apod. v přiměřené náročnosti k danému ročníku a postupu žáka)
- žák navštěvuje školní soubor a zapojuje se do organizace akcí

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně
- žák zvládá kvalitní tón, ovládá dechový aparát a nasazení
- ovládá stupnice durové, mollové, akordy, septakord do 4# a 4b
- dokáže samostatně nastudovat skladby složitějšího charakteru, při nácviku uplatňuje svůj vlastní názor
- umí propojit hudbu s dějinami, literaturou, hudební naukou a chápe tak souvislosti
- hraje ve školních souborech, využívá všech dovedností

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně
- žák zvládá kvalitní tón, ovládá dechový aparát a nasazení
- ovládá stupnice durové, mollové, akordy, septakord do 4# a 4b
- ovládá hru z listu, nastuduje sám etudu složitějšího charakteru
- zvládá jazzově upravit lidovou píseň, nebo téma jednoduššího charakteru

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně
- hraje stupnice a akordy durové a mollové, jejich akordy a septakordy, tercie do 5# a 5b
- orientuje se v moderní soudobé hudbě a umí porovnat její formu s hudbou romantismu, klasicismu (dokáže je rozpoznat)

- chápe a dokáže interpretovat formální rozdíly ve stavbě skladby, rozlišuje styl a období
- hraje ve školních i amatérských souborech, využívá všech dovedností

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- hraje stupnice a akordy durové a mollové, jejich akordy a septakordy, tercie do 6# a 6b
- je schopen sám nastudovat přednesovou skladbu
- hraje z listu
- zvládá improvizovat na dané téma
- orientuje se ve skladbě po formální stránce
- dokáže zorganizovat vlastní absolventský koncert

5.12 Studijní zaměření: Hra na saxofon

Charakteristika studijního zaměření

Saxofon je velmi žádaný díky širokému uplatnění nástroje a svému zajímavému charakteristickému tónu. Nástroj je využíván v jazzové hudbě, ale i alternativní hudbě, která je dnes pro mladé lidi velmi zajímavá. Nemalý přínos má tento nástroj i po stránce zdravotní, kdy je dokázáno, že velmi dobře bojuje proti chorobám plicního charakteru.

I. stupeň základního studia

Žáci mladší 7 let navštěvují **Přípravné studium I. stupně základního studia**
Souběžně s hlavním předmětem žák povinně navštěvuje od 1. do 5. ročníku předmět **Hudební nauka** (viz Hudební nauka).
Ve 3. ročníku je žák povinně zapojen – dle schopností, dovedností a na doporučení učitele – do některého ze souborů školy (**Kolektivní výuka**)

II. stupeň základního studia

Žák navštěvuje individuální výuku: **Hra na saxofon** a hraje v souborech školy.
I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1.roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1✸	1✸	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**3**	**2**	**2**
Sbororový zpěv✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸

✸ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

1. až 3. ročník se může vyučovat ve skupině 2 žáků, pokud žák tento předmět navštěvuje jako přípravný hudební nástroj.

Studium I. stupně základního studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Ročník	1.roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na saxofon	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2
Kolektivní výuka ■	1✸	1✸	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2,5-3,5**	**2,5-3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**2,5**	**3**
Sbororový zpěv✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸

✸ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

1. až 3. ročník se může vyučovat ve skupině 2 žáků, pokud žák tento předmět navštěvuje jako přípravný hudební nástroj.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na saxofon	0-1	0-1	0-1	½ -1
Kolektivní výuka ■	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Sborový zpěv✸	1✸	1✸	1✸	1✸

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)
Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5 hodiny souborové hry a pouze 0,5hodiny hlavního předmětu **Hra na saxofon**.
✸ Označené předměty jsou nepovinné.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na saxofon

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák zvládá:
  - správné dýchání (do bránice),
  - nasazení (odtah jazyka),
  - držení nástroje (přirozený v závislosti na ústech),
  - postoj (rovný),
  - uvolněné držení nástroje
- je schopen čistého rovného tónu, nasazuje kultivovaně tón v rámci možností daného ročníku
- zvládá rozsah $g^1 – g^2$
- je schopen se rozehrát a naladit (syntéza ladičky a ucha)
- zvládá základní rytmus (nota celá, půlová, čtvrťová a osminová, to samé platí u pomlk)
- hraje jednoduché skladbičky, které vycházejí často z lidové písně
- zvládá jednoduchá dua s učitelem, vnímá druhý hlas

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje jednoduchý tečkovaný rytmus a synkopu v rozsahu e^1- a^2
- zvládá stupnice a akordy v možnostech rozsahu uvedeného výše
- hraje a orientuje se v předznamenání 1# a 1 b
- užívá základní staccatové variace (útvary v podobě jednoduchých notových skupin, pomocí kterých se např. v rozsahu c1-c2-c1 cvičí na každém tónu *staccato* a kvalita tónu) a základní artikulace (útvary, které mají formu jednoduchých notových vzorečků, ale nehrají se na jednom tónu jako ve staccatových variací, ale v běhu, nejlépe ve stupnicích)
- dokáže tyto pomůcky použít k nácviku obtížných míst ve skladbě, volí jejich vhodné vzorce
- zvládá jednoduché etudy a přednesy snadného charakteru, orientuje se v jejich notovém zápisu
- hraje z listu jednoduché skladby (lidové písně)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje čistý a rovný tón s kvalitním nasazením – úměrně svému věku a danému ročníku
- hraje složitější tečkovaný rytmus, šestnáctinové noty a pomlky v osminovém v taktu
- zvládá rozsah $c^1 – c^3$
- zvládá stupnice a akordy v možnostech daného rozsahu s předznamenáním do 2# a 2b
- zvládá základní i rozšířené staccatové variace a artikulace (nabalují se složitější vzorce not, např. osminová nota a čtyři šestnáctinové), a umí je využít k nácviku obtížných míst ve skladbě
- hraje skladby složitějšího charakteru

- improvizuje velmi jednoduše v lidové písni, je schopen zahrát jednoduché skladby zpaměti
- zvládá dua, tria a úlohu v souboru či v menších školních uskupeních, soustředí se na dynamiku, tempa, rytmus

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá stupnice a akordy v možnostech rozsahu s předznamenáním do 3# a 3 b
- používá základní i rozšířené staccatové variace, artikulace a umí je využít k nácviku obtížných míst ve skladbě, dokáže sám vytvářet vlastní variace a artikulace
- hraje skladby složitějšího charakteru, zvládá jazzové skladbičky, začíná improvizovat na lidové písni, či jednoduchém motivu
- v hraných skladbách využívá aktivně dynamiku a tempová rozlišení
- navštěvuje alespoň jeden ze školních souborů

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- hraje stupnice a akordy do 4# a 4b a k nim i dominantní septakordy a jeho obraty
- orientuje se v jazzových stylech i populárních žánrech, dokáže je odlišit
- zvládá alespoň jednoduchou jazzovou improvizaci
- používá internetu a multimédií k poslechu a nácviku skladeb, nebo doprovodu
- navštěvuje školní soubor a sám je schopen nastudovat jednotlivé party a zapojit se do organizace akcí školy

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák je schopen náročnější improvizace
- hraje stupnice a akordy do 4# a 4b, hraje dominantní septakordy i jeho obraty, tercie
- je schopen samostatně nastudovat skladbu jednoduchého charakteru
- hraje skladby složitějšího charakteru, se kterými umí pracovat z hlediska stylu, poslechem prostřednictvím multimédií, chápe styl a problematiku skladby
- navštěvuje různá školní uskupení

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- hraje čistý tón s kvalitním nasazením
- je schopen hrát jednoduchou jazzovou improvizaci na složitější motiv, či téma
- transponuje
- zvládá stupnice a akordy do 5# a 5b, hraje dominantní septakordy i jeho obraty, tercie
- dokáže nastudovat skladby složitějšího charakteru, kde uplatní své zkušenosti i názor, přičemž dochází ke konzultaci s pedagogem

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- student zvládá kvalitní tón, ovládá dechový aparát a nasazení
- chápe a ovládá stupnice durové, mollové, akordy, septakordy do 6# a 6b
- dokáže nastudovat skladby složitějšího charakteru, při nácviku uplatňuje svůj vlastní názor
- umí propojit hudbu s dějinami, literaturou, hudební naukou a chápe tak souvislosti
- hraje ve školních souborech, využívá všech dovedností

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák zvládá kvalitní tón, ovládá dechový aparát a nasazení
- chápe a ovládá stupnice durové, mollové, akordy, septakordy do 7# a 7b
- dokáže nastudovat skladby složitějšího charakteru, při nácviku uplatňuje svůj vlastní názor
- umí propojit hudbu s dějinami, literaturou, hudební naukou a chápe tak souvislosti
- hraje ve školních souborech, využívá všech dovedností, dokáže zorganizovat malý koncert.

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- hraje stupnice a akordy durové a mollové, jejich akordy a septakordy, tercie
- zná hlouběji moderní soudobou hudbu a umí porovnat její formu s hudbou romantismu, klasicismu
- chápe a dokáže interpretovat formální rozdíly ve stavbě skladby
- hraje ve školních i amatérských souborech, využívá všech dovedností

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- zná hlouběji moderní soudobou hudbu a umí porovnat její formu s hudbou romantismu, klasicismu
- dokáže sám připravit koncert, nebo jinou kulturní akci
- chápe a dokáže interpretovat formální rozdíly ve stavbě skladby
- hraje ve školních i amatérských souborech, využívá všech dovedností
- dokáže improvizovat na téma, nebo lidovou píseň

5.13 Studijní zaměření: Hra na trubku

Charakteristika studijního zaměření

Studium I. stupně základního studia

Přípravné studium

Žáci začínají hrát dle svých fyzických dispozic na trubku nebo na borlici a vedle hlavního nástroje navštěvují povinný předmět **Přípravná hudební výchova** (viz Přípravná hudební výchova)

Další výuka je rozdělena do sedmi ročníků: od prvního ročníku vedle hlavního předmětu žáci navštěvují předmět **Hudební nauka**, který je jako povinný předmět do 3. ročníku studia.

Od 2. ročníku může žák navštěvovat předmět **Žesťový seminář**.

Od 3. ročníku je žák zapojen – dle schopností a dovedností a na doporučení učitele – do některého ze souborů školy.

Studium II. stupně základního studia:

Žák navštěvuje individuální výuku předmětu **Hra na trubku** a hraje v souborech školy.

I. i II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1 ✸	1 ✸	1	1	1	1	1
Žesťový seminář	-	1 ✸	1 ✸	1	1 ✸	1 ✸	1 ✸
Hudební nauka	1	1	1	1✸	-	-	-
Celkem	**2-3**	**2-4**	**3-4**	**3-4**	**2-3**	**2-3**	**2-3**
Sborový zpěv✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸

✸ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

1. až 3. ročník se může vyučovat ve skupině 2 žáků, pokud žák tento předmět navštěvuje jako přípravný hudební nástroj.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na trubku	**0-1**	**0-1**	**0-1**	**0,5-1**
Kolektivní výuka ■	**1**	**1**	**1**	**1**
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Žesťový seminář✸	1✸	1✸	1✸	1✸
Sborový zpěv✸	1✸	1✸	1✸	1✸

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

✸ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné

Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5hodiny souborové hry a pouze 0,5hodiny hlavního předmětu **Hra na trubku**.

Hra na trubku

PHV: příprava ke hře na trubku

- žák umí nástroj správně ošetřit a s nástrojem správně zacházet
- dbá na správné břišní dýchání a na vzpřímený a uvolněný postoj
- dbá na správné držení nástroje a polohu prstů pravé ruky
- nasazuje jazykem a hraje v rozsahu dle svých dispozic (c1-g1)
- hraje jednoduché písně v rozsahu pěti tónů

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák zná svůj nástroj, s nástrojem umí správně zacházet, správně ho ošetřit a udržovat
- dbá na správný uvolněný postoj, na správné držení nástroje a posazení nátrubku na rty
- zvládá dechovou techniku – brániční dýchání
- chápe tvoření tónu a dbá na jeho kvalitu, nasazuje jazykem
- hraje dlouhé tóny v dynamickém odstínění (*crescendo, decrescendo*) pro posílení a zdokonalení nátisku
- zvládá hru *tenuto*, hraje *ligaturu* a *legato* na celých a půlových notách, ví, jak hrát *staccato*
- tónový rozsah má dle možností a dispozic (základní rozsah g – g1) a v tomto rozsahu se orientuje v notovém zápisu v G-klíči
- hraje noty: celou, půlovou, čtvrťovou, zná osminovou a jejich pomlky a notu půlovou s tečkou ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktech
- zvládá hru zpaměti na jednoduchých národních písních, hraje základní dynamiku (*piano, forte*), dává pozor na nádechy – fráze
- souhra: hraje s učitelem nebo za doprovodu CD unisono popřípadě jednoduchá dueta
- za klavírního doprovodu je schopen hrát písně či jednoduché skladbičky

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák má správný uvolněný postoj
- zvládá dechovou techniku – vědomé brániční dýchání
- tvoří kvalitní tón a dbá na jeho intonaci
- pro zdokonalení nátiskových schopností hraje dlouhé tóny, používá základní dynamiku (*piano, mezzoforte, forte*)
- v celém svém rozsahu hraje *tenuto* a *legato* v celých, půlových a čtvrťových notách a v pomalém tempu hraje *staccato*
- tónový rozsah má dle možností (základní rozsah g – c2)
- hraje plynule durové stupnice dle možností rozsahu a tónický kvintakord k hraným stupnicím
- při hře skladeb (písně) vnímá jejich náladu a má smysl pro správné dělení frází, nadechuje se na správných místech, hraje základní dynamiku (*piano, mezzoforte, forte*),
- zvládá hru zpaměti jednoduchých lidových písní a krátkých cvičení či jednoduchých skladbiček
- hraje notu čtvrťovou s tečkou ve čtvrťových taktech
- chápe enharmonickou záměnu, hraje chromatickou stupnici
- zapojuje se do souhry s dalším hráčem (korepetice, hraje dueta v jednoduchých úpravách)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák má uvolněný postoj a správné přirozené držení nástroje
- dbá na větší kvalitu a intonační čistotu tónu
- zvládá hru *legato* a *staccato* na jednoduchých cvičeních, používá dynamiku a soustředí se na plynulost a lehkost hry
- základní tónový rozsah g – d2
- dle možností rozsahu hraje durové a mollové stupnice, tónické kvintakordy a jejich obraty k hraným stupnicím
- zvládá hru zpaměti skladbiček a cvičení odpovídající technické úrovni (vše nacvičuje po částech) a používá dynamiku (*piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo*)

- snaží se dodržovat tempová označení
- hraje notu šestnáctinovou ve čtvrťových a 3/8 a 6/8 taktech
- je zapojen do hry ve školních souborech

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák má tónový rozsah dle svých dispozic (základní rozsah g – e2)
- hraje durové a mollové stupnice do 5# a 3b a kvintakordy k hraným stupnicím, v rychlejším tempu, *tenuto, staccato, legato*
- hraje trioly, synkopy, *portamento, akcent*
- při hře používá dynamiku, dbá na lehkost hry
- hraje půlové takty
- hraje skladby, etudy, písně… různých stylů a žánrů a vnímá odlišnosti jejich interpretace
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- je členem školních souborů, kde uplatňuje získané znalosti a dovednosti

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje durové a mollové stupnice do 5# a 5b, k hraným stupnicím hraje kvintakordy s obraty a dominantní septakordy
- chromatickou stupnici zvládá v rychlejším tempu
- při hře náročnějších technických cvičeních používá vědomě dynamiku
- při hraní skladeb, cvičení i stupnic pracuje vědomě s dechem – dbá na frázování
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl)
- dbá na větší výrazové provedení skladby, používá výrazové prostředky (dynamiku, tempa, *akcent*y…)

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák má tónový rozsah dle svých schopností a dispozic – základní rozsah g – g2
- zvládá durové a mollové stupnice do 6# a 6b i s jejich akordy (D7)
- má větší pohotovost prstů při hře chromatické stupnice
- technická cvičení hraje v rychlejších tempech, dbá na větší pohotovost prstů a jazyka
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl, obal, trylek)
- skladby hraje se správným dynamickým odstíněním a ve správném tempu
- při nácviku cvičení, skladeb, písní…, volí účelný postup nácviku – hraje po částech, větší pozornost věnuje náročnějším místům
- hraje z listu skladby na úrovni 4. – 5. ročníku, pohotově spojuje notový zápis s hrou
- při souborové hře dokáže nacvičit samostatně svůj part

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- dokáže samostatně naladit svůj nástroj
- hraje všechny durové a mollové stupnice a kvintakordy, D7 k hraným stupnicím
- dokáže transponovat do in C
- hraje v různých školních seskupeních, má zodpovědnost ke společné práci v souboru, umí samostatně nastudovat svůj part, dokáže se podílet na přípravě školních vystoupení
- je schopen se zapojit do amatérských souborů

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá probrané technické prvky
- hraje trylky a melodické ozdoby
- je pohotovější při hře z listu
- hraje skladby různých období a žánrů, dokáže rozlišovat jejich interpretaci
- zvládá ladění a intonaci, hraje s dynamickým odstíněním, frázuje, dbá na tempová označení
- žák hraje v souborech a v různých komorních seskupeních školy

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá všech probraných technických prvků
- tónový rozsah g – a 2

- hraje trylky a melodické ozdoby v rychlejších tempech
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, dokáže rozlišovat jejich interpretaci
- při klavírní korepetici dokáže spolupracovat s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem, či jiným školním seskupením, dokáže správně reagovat na dirigenta a všechny spoluhráče
- je schopen spolupráce s ostatními hráči a podílí se na přípravě společných vystoupeních

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá všech probraných technických prvků, které hraje v rychlejších tempech s dynamikou
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, rozlišuje jejich interpretaci,
- zvládá ladění a intonaci, dodržuje dynamické odstínění, frázuje, dodržuje tempová označení
- při klavírní korepetici spolupracuje s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem či jiným školním seskupením, správně reaguje na dirigenta a všechny spoluhráče
- žák hraje v souborech a v různých komorních seskupeních školy

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- je pohotovější při hře z listu
- zapojuje se do amatérských souborů
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, rozlišuje jejich interpretaci,
- zvládá ladění a intonaci, dodržuje dynamické odstínění, frázuje, dodržuje tempová označení
- při klavírní korepetici spolupracuje s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem či jiným školním seskupením, správně reaguje na dirigenta a všechny spoluhráče

Žesťový seminář

- je předmět pro žáky, kteří navštěvují hlavní předmět **Hra na trubku**, **Hra na lesní roh**, **Hra na pozoun**, **Hra na tubu** nebo žesťové soubory.

Cíl předmětu: propojení hudební teorie s praxí.
Náplň výuky:

- Historie žesťových nástrojů, jejich vývoj a uplatnění (s tím související repertoár).
- Péče a údržba nástrojů.
- Slavní interpreti a různá žesťová seskupení (ukázky, poslech).
- Intervaly – zpěv pomocných písní, sluchová analýza.
- Intonace a náročnější rytmická cvičení (trioly, synkopy, tečkovaný rytmus).
- Technika hry (*sordina*, *bouchée*, zpívané tóny, melodické ozdoby, násobné *staccato*).

5.14 Studijní zaměření: Hra na lesní roh

Charakteristika studijního zaměření

Studium I. stupně základního studia

Přípravné studium

V přípravném studiu začínají hrát žáci dle fyzických dispozic na lesní roh nebo na lesnici a vedle hlavního nástroje navštěvují povinný předmět přípravné hudební výchovy.
Žáci se učí základům hry na lesnici, po zvládnutí základních potřeb ke hře (dýchání, nasazení) a na doporučení učitele pokračuje ve hře na lesní roh.
Navazující výuka je rozdělena do sedmi ročníků: od prvního ročníku vedle hlavního předmětu žáci navštěvují předmět **Hudební nauka**, který je jako povinný předmět do 3. ročníku studia.
Od 2. ročníku může žák navštěvovat nepovinný předmět **Žesťový seminář**
Od 3. ročníku je žák zapojen – dle schopností a dovedností a na doporučení učitele – do některého ze souborů školy.

Studium II. stupně základního studia:

- Žák navštěvuje individuální výuku (**Hra na lesní roh**) a hraje v souborech školy

I. stupeň i II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1 ✸	1 ✸	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1✸	-	-	-
Žesťový seminář	-	1✸	1✸	1	1✸	1✸	1✸
Celkem	**2-3**	**2-4**	**3-4**	**3-4**	**2-3**	**2-3**	**2-3**
Sborový zpěv✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸

✸ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)
1. až 3. ročník se může vyučovat ve skupině 2 žáků, pokud žák tento předmět navštěvuje jako přípravný hudební nástroj.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na lesní roh	0-1	0-1	0-1	½-1
Kolektivní výuka ■	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Žesťový seminář✸	1✸	1✸	1✸	1✸
Sborový zpěv✸	1✸	1✸	1✸	1✸

✸ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)
Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5hodiny souborové hry a pouze 0,5hodiny hlavního předmětu **Hra na lesní roh**.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na lesní roh

Očekávané výstupy přípravného studia I. stupně

- žák umí nástroj správně ošetřit a s nástrojem správně zacházet
- dbá na správné břišní dýchání a na rovný uvolněný posed při hře
- dbá na správné držení nástroje (a polohu prstů levé ruky)
- nasazuje jazykem a hraje v rozsahu dle svých dispozic
- hraje jednoduché písně (signály)

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- hraje jednoduché signály na lesnici
- žák zná svůj nástroj (historii nástroje, názvy jednotlivých části), s nástrojem umí správně zacházet, správně ho ošetřit a udržovat
- dbá na správný uvolněný postoj (při hře v sedě na správný posed) a na správné držení nástroje a posazení nátrubku na rty
- zvládá dechovou techniku – brániční dýchání
- chápe tvoření tónu a dbá na jeho kvalitu, nasazuje jazykem
- hraje dlouhé tóny v dynamickém odstínění (*crescendo*, *decrescendo*) pro posílení a zdokonalení nátisku
- zvládá hru *tenuto*, hraje *ligaturu* a *legato* na celých a půlových notách, ví, jak hrát *staccato*
- tónový rozsah má dle možností a dispozic (základní rozsah g-g1) a v tomto rozsahu se orientuje v notovém zápisu v G – klíči
- hraje noty: celou, půlovou, čtvrťovou zná osminovou a jejich pomlky a notu půlovou s tečkou ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktech

- zvládá hru zpaměti na jednoduchých národních písních, hraje základní dynamiku (*piano, forte*), dává pozor na nádechy – fráze
- souhra: hraje s učitelem nebo za doprovodu CD unisono popřípadě jednoduchá dueta
- za klavírního doprovodu je schopen hrát písně či jednoduché skladbičky

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák má správný uvolněný postoj (při hře v sedě správný posed)
- zvládá dechovou techniku – vědomé brániční dýchání
- tvoří kvalitní tón a dbá na jeho intonaci
- pro zdokonalení nátiskových schopností hraje dlouhé tóny, používá základní dynamiku (*piano, mezzoforte, forte*)
- v celém svém rozsahu hraje *tenuto* a *legato* v celých, půlových a čtvrťových notách a v pomalém tempu hraje *staccato*
- tónový rozsah má dle možností (základní rozsah g – h1)
- hraje plynule durové stupnice dle možností rozsahu a tónický kvintakord k hraným stupnicím
- při hře skladeb (písně) vnímá jejich náladu a má smysl pro správné dělení frází, nadechuje se na správných místech, hraje základní dynamiku (*piano, mezzoforte, forte*),
- zvládá hru zpaměti jednoduchých lidových písní a krátkých cvičení či jednoduchých skladbiček
- hraje notu čtvrťovou s tečkou ve čtvrťových taktech
- je zapojen do souboru – dbá na intonaci, snaží se samostatně ladit nástroj

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák má uvolněný postoj a správné přirozené držení nástroje, při hře v sedě správný posed
- dbá na větší kvalitu a intonační čistotu tónu
- zvládá hru *legato* a *staccato* na jednoduchých cvičeních, používá dynamiku a soustředí se na plynulost a lehkost hry
- základní tónový rozsah g – d2
- dle možností rozsahu hraje durové stupnice, mollové stupnice a tónické kvintakordy a jejich obraty k hraným stupnicím
- zvládá hru zpaměti skladbiček a cvičení odpovídající technické úrovni (vše nacvičuje po částech) a používá dynamiku
- snaží se dodržovat tempová označení
- hraje notu šestnáctinovou ve čtvrťových a 3/8 a 6/8 taktech
- je zapojen do hry ve školních souborech, soustředí se na dynamiku, tempa, rytmus, samostatně ladí nástroj

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák má tónový rozsah dle svých dispozic (základní rozsah e(malé) – e2)
- hraje durové a mollové stupnice do 5# a 3b a kvintakordy k hraným stupnicím, v rychlejším tempu, *tenuto, staccato, legato*
- hraje trioly, synkopy, *portamento, akcent*
- při hře používá dynamiku, dbá na lehkost hry
- hraje půlové takty
- hraje skladby, etudy, písně… různých stylů a žánrů a vnímá odlišnosti jejich interpretace
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- chápe enharmonickou záměnu, hraje chromatickou stupnici
- je členem školních souborů, kde uplatňuje získané znalosti a dovednosti

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje durové a mollové stupnice do 5# a 5b, k hraným stupnicím hraje kvintakordy s obraty a dominantní septakordy
- chromatickou stupnici zvládá v rychlejším tempu
- při hře náročnějších technických cvičeních používá vědomě dynamiku
- při hraní skladeb, cvičení i stupnic pracuje vědomě s dechem – dbá na frázování

- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl)
- dbá na větší výrazové provedení skladby, používá výrazové prostředky (dynamiku, tempa, *akcent*y…)
- při souborové hře dokáže správně reagovat na gesta dirigenta (nástupy, dynamika)

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák má tónový rozsah dle svých schopností a dispozic
- zvládá durové a mollové stupnice do 6# a 6b i s jejich akordy (D7)
- technická cvičení hraje v rychlejších tempech, dbá na větší pohotovost prstů a jazyka
- skladby hraje se správným dynamickým odstíněním a ve správném tempu
- při nácviku cvičení, skladeb, písní… volí účelný postup nácviku – hraje po částech, větší pozornost věnuje náročnějším místům
- hraje z listu skladby na úrovni 4. – 5. ročníku, pohotově spojuje notový zápis s hrou
- při souborové hře dokáže nacvičit samostatně svůj part

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák má základní tónový rozsah c – g2
- dokáže samostatně naladit svůj nástroj
- hraje všechny durové a mollové stupnice a kvintakordy, D7 k hraným stupnicím
- dokáže transponovat do in E, Es, B
- má větší pohotovost prstů při hře chromatické stupnice
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl, obal)
- hraje v souborech a v různých školních seskupeních, má zodpovědnost ke společné práci v souboru, umí samostatně nastudovat svůj part, dokáže se podílet na přípravě školních vystoupení
- je schopen se zapojit do amatérských souborů

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá probrané technické prvky
- hraje trylky a melodické ozdoby
- je pohotovější při hře z listu
- hraje skladby různých období a žánrů, dokáže rozlišovat jejich interpretaci
- zvládá ladění a intonaci, hraje s dynamickým odstíněním, frázuje, dbá na tempová označení
- žák hraje v souborech a v různých komorních seskupeních školy

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá všech probraných technických prvků
- tónový rozsah c – a 2
- hraje trylky a melodické ozdoby v rychlejších tempech
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, dokáže rozlišovat jejich interpretaci
- při klavírní korepetici dokáže spolupracovat s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem, či jiným školním seskupením, dokáže správně reagovat na dirigenta a všechny spoluhráče
- je schopen spolupráce s ostatními hráči a podílí se na přípravě společných vystoupeních

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá všech probraných technických prvků, které hraje v rychlejších tempech s dynamikou
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, rozlišuje jejich interpretaci,
- zvládá ladění a intonaci, dodržuje dynamické odstínění, frázuje, dodržuje tempová označení
- při klavírní korepetici spolupracuje s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem či jiným školním seskupením, správně reaguje na dirigenta a všechny spoluhráče
- žák hraje v souborech a v různých komorních seskupeních školy

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- je pohotovější při hře z listu
- zapojuje se do amatérských souborů
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, rozlišuje jejich interpretaci,
- zvládá ladění a intonaci, dodržuje dynamické odstínění, frázuje, dodržuje tempová označení
- při klavírní korepetici spolupracuje s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem či jiným školním seskupením, správně reaguje na dirigenta a všechny spoluhráče

5.15 Studijní zaměření: Hra na pozoun

Charakteristika studijního zaměření

Studium I. stupně základního studia:

Výuka je rozdělena do sedmi ročníků: od prvního ročníku vedle hlavního předmětu žáci navštěvují předmět **Hudební nauka**, který je jako povinný předmět do 3. ročníku studia.
Ve 4. ročníku žák navštěvuje předmět **Žesťový seminář**.
Od 3. ročníku je žák zapojen – dle schopností a dovedností a na doporučení učitele – do některého ze souborů (**Kolektivní výuka**).

Studium II. stupně základního studia:

Žák navštěvuje individuální výuku (**Hra na pozoun**) a hraje v souborech školy.
I. stupeň i II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia:

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1 ✹	1 ✹	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1✹	-	-	-
Žesťový seminář	-	1✹	1✹	1	1✹	1✹	1✹
Celkem	**2-3**	**2-4**	**3-4**	**3-4**	**2-3**	**2-3**	**2-3**
Sborový zpěv✹	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸	1✸

✹ označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

1. až 3. ročník se může vyučovat ve skupině 2 žáků, pokud žák tento předmět navštěvuje jako přípravný hudební nástroj.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na pozoun	**0-1**	**0-1**	**0-1**	**½-1**
Kolektivní výuka ■	**1**	**1**	**1**	**1**
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Žesťový seminář✹	1✸	1✸	1✸	1✸
Sborový zpěv✹	1✸	1✸	1✸	1✸

✹ označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5 hodiny souborové hry a pouze 0,5hodiny hlavního předmětu ***Hra na pozoun***.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na pozoun

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák zná svůj nástroj, s nástrojem umí správně zacházet, správně ho ošetřit a udržovat
- dbá na správný uvolněný postoj a na správné držení nástroje a posazení nátrubku na rty

- zvládá dechovou techniku - brániční dýchání
- chápe tvoření tónu a dbá na jeho kvalitu, nasazuje jazykem
- hraje dlouhé tóny v dynamickém odstínění (*crescendo, decrescendo*) pro posílení a zdokonalení nátisku
- zvládá hru *tenuto*, hraje *ligaturu* a *legato* na celých a půlových notách, ví, jak hrát *staccato*
- tónový rozsah má dle možností a dispozic, kontrolu jednotlivých poloh provádí sluchem i zrakem
- orientuje se v notovém zápisu v F-klíči
- zná a hraje noty: celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou a jejich pomlky a notu půlovou s tečkou ve 2/4, 3/4 a 4/4 (C) taktech
- zvládá hru zpaměti na jednoduchých národních písních, hraje základní dynamiku (*piano, forte*), dává pozor na nádechy - fráze
- souhra: hraje s učitelem nebo za doprovodu CD unisono popřípadě jednoduchá dueta
- za klavírního doprovodu je schopen hrát písně či jednoduché skladbičky

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák má správný uvolněný postoj
- zvládá dechovou techniku - vědomé brániční dýchání
- tvoří kvalitní tón a dbá na jeho intonaci
- pro zdokonalení nátiskových schopností hraje dlouhé tóny, používá základní dynamiku (p,mf,f)
- v celém svém rozsahu hraje *tenuto* a *legato* v celých, půlových a čtvrťových notách a v pomalém tempu hraje *staccato*
- tónový rozsah má dle možností (F-g)
- při hře lidových písní má smysl pro správné dělení frází, nadechuje se na správných místech
- zvládá hru zpaměti jednoduchých lidových písní a krátkých cvičení či jednoduchých skladbiček
- vnímá náladu skladby (písně), hraje základní dynamiku (p, mf, f), dbá na správné dýchání – fráze
- chápe enharmonickou záměnu,
- zapojuje se do souhry s dalším hráčem (korepetice, hraje jednoduchá dueta)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák má uvolněný postoj a správné přirozené držení nástroje
- dbá na větší kvalitu a intonační čistotu tónu
- zvládá hru *legato* a *staccato* na jednoduchých cvičeních, používá dynamiku a soustředí se na plynulost a lehkost hry
- hraje snižcová cvičení pro upřesnění intonace
- dle možností rozsahu hraje durové stupnice a tónické kvintakordy a jejich obraty
- zvládá hru zpaměti skladbiček a cvičení odpovídající technické úrovni, vše nacvičuje po částech
- používá dynamiku (p, mf, f, *crescendo, decrescendo*)
- snaží se dodržovat tempová označení
- je zapojen do hry v komorních seskupeních, školních souborech, soustředí se na dynamiku, tempa, rytmus, dbá na intonaci, snaží se samostatně ladit nástroj

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák má tónový rozsah dle svých dispozic (E-e1)
- hraje durové a mollové stupnice do 4# a 3b a kvintakordy k hraným stupnicím, *tenuto, staccato,*
- hraje trioly, synkopy, *portamento, akcent*
- při hře používá dynamiku, dbá na lehkost hry
- hraje půlové takty
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- hraje skladby, etudy, písně… různých stylů a žánrů a vnímá odlišnosti jejich interpretace

- je členem školních souborů, kde uplatňuje získané znalosti a dovednosti, samostatně ladí nástroj

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- má tónový rozsah E- f1
- žák hraje durové a mollové stupnice do 4# a 4b, k hraným stupnicím hraje kvintakordy s obraty a dominantní septakordy
- hraje chromatickou stupnici
- při hře náročnějších technických cvičeních používá vědomě dynamiku
- při hraní skladeb, cvičení i stupnic pracuje vědomě s dechem – dbá na frázování
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl)
- dbá na větší výrazové provedení skladby, používá výrazové prostředky (dynamiku, tempa, *akcent*y…)
- při souborové hře dokáže správně reagovat na gesta dirigenta (nástupy, dynamika)

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák má tónový rozsah dle svých schopností a dispozic
- zvládá durové a mollové stupnice do 6# a 6b i s jejich akordy (D7)
- technická cvičení hraje v rychlejších tempech, dbá na větší pohotovost snižce a jazyka
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl, obal)
- skladby hraje se správným dynamickým odstíněním a ve správném tempu
- při nácviku cvičení, skladeb, písní…, volí účelný postup nácviku - hraje po částech, větší pozornost věnuje náročnějším místům
- hraje z listu skladby na úrovni 4. - 5. ročníku, pohotově spojuje notový zápis s hrou
- při souborové hře dokáže nacvičit samostatně svůj part

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák používá všechny polohy snižce
- dokáže samostatně naladit svůj nástroj
- hraje všechny durové a mollové stupnice a kvintakordy, D7 k hraným stupnicím
- hraje chromatickou stupnici v rychlejším tempu
- dokáže transponovat do in B, D
- hraje v různých školních souborech, má zodpovědnost ke společné práci v souboru, umí samostatně nastudovat svůj part, dokáže se podílet na přípravě školních vystoupení
- je schopen se zapojit do amatérských souborů

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá probrané technické prvky
- hraje trylky a melodické ozdoby
- je pohotovější při hře z listu
- hraje skladby různých období a žánrů, dokáže rozlišovat jejich interpretaci
- zvládá ladění a intonaci, hraje s dynamickým odstíněním, frázuje, dbá na tempová označení
- žák hraje v souborech a v různých komorních seskupeních školy

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá všech probraných technických prvků
- hraje trylky a melodické ozdoby v rychlejších tempech
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, dokáže rozlišovat jejich interpretaci
- při klavírní korepetici dokáže spolupracovat s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem, či jiným školním seskupením, dokáže správně reagovat na dirigenta a všechny spoluhráče
- je schopen spolupráce s ostatními hráči a podílí se na přípravě společných vystoupeních

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá všech probraných technických prvků, které hraje v rychlejších tempech s dynamikou

- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, rozlišuje jejich interpretaci,
- zvládá ladění a intonaci, dodržuje dynamické odstínění, frázuje, dodržuje tempová označení
- při klavírní korepetici spolupracuje s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem či jiným školním seskupením, správně reaguje na dirigenta a všechny spoluhráče
- žák hraje v souborech a v různých komorních seskupeních školy

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- je pohotovější při hře z listu
- zapojuje se do amatérských souborů
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, rozlišuje jejich interpretaci,
- zvládá ladění a intonaci, dodržuje dynamické odstínění, frázuje, dodržuje tempová označení
- při klavírní korepetici spolupracuje s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem či jiným školním seskupením, správně reaguje na dirigenta a všechny spoluhráče

5.16 Studijní zaměření: Hra na tubu

Charakteristika studijního zaměření

Studium I. stupně základního studia:

Od prvního ročníku vedle hlavního předmětu žáci navštěvují předmět **Hudební nauka**, který je povinný do 3. ročníku studia.

Ve 4. ročníku žák navštěvuje předmět **Žesťový seminář**.

Od 3. ročníku je žák zapojen – dle schopností a dovedností a na doporučení učitele do některého ze souborů školy (**Kolektivní výuka**).

Studium II. stupně základního studia:

Žák navštěvuje individuální výuku (**Hra na tubu**) a hraje v souborech školy.

I. stupeň i II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia:

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka■	1●	1●	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1●	-	-	-
Žesťový seminář	-	1●	1●	1	1●	1●	1●
Celkem	**2 – 3**	**2 – 4**	**3-4**	**3-4**	**2-3**	**2 -3**	**2-3**
Sborový zpěv●	1●	1●	1●	1●	1●	1●	1●

● označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

1 až 3. ročník se může vyučovat ve skupině 2 žáků, pokud žák tento předmět navštěvuje jako přípravný hudební nástroj.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na tubu	0 – 1	0 – 1	0 – 1	0 – 1
Kolektivní výuka ■	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Žesťový seminář●	1●	1●	1●	1●
Sborový zpěv●	1●	1●	1●	1●

● označené předměty jsou nepovinné

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5 hodiny souborové hry a pouze 0,5hodiny hlavního předmětu ***Hra na tubu***.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na tubu

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák zná svůj nástroj, s nástrojem umí správně zacházet, správně ho ošetřit a udržovat
- dbá na správné uvolněné sezení a na správné držení nástroje a posazení nátrubku na rty
- zvládá dechovou techniku - brániční dýchání
- chápe tvoření tónu a dbá na jeho kvalitu, nasazuje jazykem
- hraje dlouhé tóny v dynamickém odstínění (*crescendo, decrescendo*) pro posílení a zdokonalení nátisku
- zvládá hru *tenuto*, hraje *ligaturu* a *legato* na celých a půlových notách, ví, jak hrát *staccato*
- tónový rozsah má dle možností a dispozic, kontrolu jednotlivých poloh provádí sluchem i zrakem
- orientuje se v notovém zápisu v F klíči
- zná a hraje noty: celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou a jejich pomlky a notu půlovou s tečkou ve 2/4, 3/4 a 4/4 (C) taktech
- zvládá hru zpaměti na jednoduchých národních písních, hraje základní dynamiku (*piano, forte*), dává pozor na nádechy - fráze
- souhra: hraje s učitelem nebo za doprovodu CD unisono popřípadě jednoduchá dueta
- za klavírního doprovodu je schopen hrát písně či jednoduché skladbičky

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák správně a uvolněně sedí
- zvládá dechovou techniku - vědomé brániční dýchání
- tvoří kvalitní tón a dbá na jeho intonaci
- pro zdokonalení nátiskových schopností hraje dlouhé tóny, používá základní dynamiku (p, mf, f)
- v celém svém rozsahu hraje *tenuto* a *legato* v celých, půlových a čtvrťových notách a v pomalém tempu hraje *staccato*
- tónový rozsah má dle možností
- při hře lidových písní má smysl pro správné dělení frází, nadechuje se na správných místech
- zvládá hru zpaměti jednoduchých lidových písní a krátkých cvičení či jednoduchých skladbiček
- vnímá náladu skladby (písně), hraje základní dynamiku (p,mf,f), dbá na správné dýchání – fráze
- hraje noty – a notu osminovou a čtvrťovou s tečkou ve čtvrťových taktech
- chápe enharmonickou záměnu,
- zapojuje se do souhry s dalším hráčem (korepetice, hraje dueta v jednoduchých úpravách)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák uvolněně sedí a správně přirozeně drží nástroj
- dbá na větší kvalitu a intonační čistotu tónu
- zvládá hru *legato* a *staccato* na jednoduchých cvičeních, používá dynamiku a soustředí se na plynulost a lehkost hry
- hraje cvičení pro upřesnění intonace
- dle možností rozsahu hraje durové stupnice a tónické kvintakordy a jejich obraty
- zvládá hru zpaměti skladbiček a cvičení odpovídající technické úrovni - vše nacvičuje po částech
- používá dynamiku (p, mf, f, *crescendo, decrescendo*)
- snaží se dodržovat tempová označení
- hraje noty - viz 2. ročník - a notu šestnáctinovou ve čtvrťových a 3/8 a 6/8 taktech

- je zapojen do hry v komorních seskupeních, školních souborech, soustředí se na dynamiku, tempa, rytmus, dbá na intonaci, snaží se samostatně ladit nástroj

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák má tónový rozsah dle svých dispozic
- hraje durové a mollové stupnice do 4# a 3b a kvintakordy k hraným stupnicím, *tenuto, staccato,*
- hraje trioly, synkopy, *portamento, akcent*
- při hře používá dynamiku, dbá na lehkost hry
- hraje půlové takty
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- hraje skladby, etudy, písně… různých stylů a žánrů a vnímá odlišnosti jejich interpretace
- je členem školních souborů, kde uplatňuje získané znalosti a dovednosti, samostatně ladí nástroj

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje durové a mollové stupnice do 4# a 4b, k hraným stupnicím hraje kvintakordy s obraty a dominantní septakordy
- chromatickou stupnici zvládá v rychlejším tempu
- při hře náročnějších technických cvičeních používá vědomě dynamiku
- při hraní skladeb, cvičení i stupnic pracuje vědomě s dechem – dbá na frázování
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl)
- dbá na větší výrazové provedení skladby, používá výrazové prostředky (dynamiku, tempa, *akcent*y…)
- při souborové hře dokáže správně reagovat na gesta dirigenta (nástupy, dynamika)

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák má tónový rozsah dle svých schopností a dispozic
- zvládá durové a mollové stupnice do 6# a 6b i s jejich akordy (D7)
- technická cvičení hraje v rychlejších tempech, dbá na větší pohotovost snižce a jazyka
- v souvislosti s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl, obal)
- skladby hraje se správným dynamickým odstíněním a ve správném tempu
- při nácviku cvičení, skladeb, písní…, volí účelný postup nácviku - hraje po částech, větší pozornost věnuje náročnějším místům
- hraje z listu skladby na úrovni 4. - 5. ročníku, pohotově spojuje notový zápis s hrou
- při souborové hře dokáže nacvičit samostatně svůj part

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák dokáže samostatně naladit svůj nástroj
- hraje všechny durové a mollové stupnice a kvintakordy, D7 a zm.7 k hraným stupnicím
- dokáže transponovat do in B, D
- hraje v různých školních uskupeních, má zodpovědnost ke společné práci v souboru, umí samostatně nastudovat svůj part, dokáže se podílet na přípravě školních vystoupení
- je schopen se zapojit do amatérských souborů

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá probrané technické prvky
- hraje trylky a melodické ozdoby
- je pohotovější při hře z listu
- hraje skladby různých období a žánrů, dokáže rozlišovat jejich interpretaci
- zvládá ladění a intonaci, hraje s dynamickým odstíněním, frázuje, dbá na tempová označení
- žák hraje v souborech a v různých komorních seskupeních školy

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá všech probraných technických prvků
- hraje trylky a melodické ozdoby v rychlejších tempech
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, dokáže rozlišovat jejich interpretaci
- při klavírní korepetici dokáže spolupracovat s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem, či jiným školním seskupením, dokáže správně reagovat na dirigenta a všechny spoluhráče
- je schopen spolupráce s ostatními hráči a podílí se na přípravě společných vystoupeních

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- žák využívá všech probraných technických prvků, které hraje v rychlejších tempech s dynamikou
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, rozlišuje jejich interpretaci,
- zvládá ladění a intonaci, dodržuje dynamické odstínění, frázuje, dodržuje tempová označení
- při klavírní korepetici spolupracuje s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem či jiným školním seskupením, správně reaguje na dirigenta a všechny spoluhráče
- žák hraje v souborech a v různých komorních seskupeních školy

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- je pohotovější při hře z listu
- zapojuje se do amatérských souborů
- hraje náročnější skladby různých období a žánrů, rozlišuje jejich interpretaci,
- zvládá ladění a intonaci, dodržuje dynamické odstínění, frázuje, dodržuje tempová označení
- při klavírní korepetici spolupracuje s korepetitorem, pokud má možnost sólově hrát s orchestrem či jiným školním seskupením, správně reaguje na dirigenta a všechny spoluhráče

5.17 Studijní zaměření: Hra na tenor (baskřídlovka)

Charakteristika studijního zaměření

Studium I. stupně základního studia:

Od prvního ročníku vedle hlavního předmětu žáci navštěvují předmět **Hudební nauka**, který je povinný do 3. ročníku studia.

Ve 4. ročníku žák navštěvuje předmět **Žesťový seminář**.

Od 3. ročníku je žák zapojen – dle schopností a dovedností a na doporučení učitele do některého ze souborů školy (**Kolektivní výuka**).

Studium II. stupně základního studia:

Žák navštěvuje individuální výuku (**Hra na tenor (baskřídlovku)**) a hraje v souborech školy. I. stupeň i II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia:

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na tenor (baskřídlovku)	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka■	1●	1●	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1●	-	-	-
Žesťový seminář	-	1●	1●	1	1●	1●	1●
Celkem	**2 – 3**	**2 – 4**	**3-4**	**3-4**	**2-3**	**2 -3**	**2-3**
Sborový zpěv●	1●	1●	1●	1●	1●	1●	1●

● označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

1 až 3. ročník se může vyučovat ve skupině 2 žáků, pokud žák tento předmět navštěvuje jako přípravný hudební nástroj.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na tenor (baskřídlovku)	0 – 1	0 – 1	0 – 1	0 – 1
Kolektivní výuka ■	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Žesťový seminář●	1●	1●	1●	1●
Sborový zpěv●	1●	1●	1●	1●

● označené předměty jsou nepovinné

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5 hodiny souborové hry a pouze 0,5hodiny hlavního předmětu **Hra na tenor (baskřídlovku)**.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na tenor (baskřídlovku)

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- popíše nástroj a jeho části
- popíše základy správného dýchání, držení těla při hře a držení nástroje
- zahraje v základních rytmických hodnotách – nota celá, půlová a čtvrťová
- interpretuje jednoduchou píseň
- hraje v sedě

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- využívá základní artikulaci
- dodržuje základní rytmické hodnoty a vnímá metrum skladby
- zahraje zpaměti jednoduchou píseň nebo drobnou skladbu
- tónový rozsah c1-c2

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správný postoj, tvorba kvalitního tónu a nasazení)
- používá základy správného dýchání
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- vyjádří náladu skladby a interpretuje ji jednoduchými výrazovými prostředky
- tónový rozsah a-d2

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- používá základy správného dýchání, držení těla při hře a držení nástroje
- zvládá základní údržbu nástroje
- využívá dynamiku, frázování, tempové rozlišení a agogiku
- tónový rozsah a-f2

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá sluchovou kontrolu čistoty tónu a intonace
- vyjádří svůj názor na slyšenou hudbu
- zahraje durovou stupnici dle rozsahu a svých dispozic
- volí tempo a artikulaci dle charakteru skladby
- tónový rozsah g-g2

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- hraje retné vazby v rámci svého rozsahu
- hraje jednoduché melodické ozdoby
- zahraje mollovou stupnici dle rozsahu a svých dispozic
- uplatní své dovednosti při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních, dle možností školy
- tónový rozsah g-a2

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- transponuje jednoduché hudební útvary

- dynamicky a výrazově interpretuje svůj vlastní part
- zahraje vyvážený absolventský program sólově či v komorním obsazení
- zvládá samostatně nastudovat a interpretovat přiměřeně obtížné skladby a rozlišit pomocí výrazových prostředků hry na nástroj charakter a styl interpretované skladby
- tónový rozsah g-b2

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- hraje retné vazby v rychlejších modelech
- rozšíří rozsah směrem nahoru i dolů
- uplatní své dovednosti při hře v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, dle možností školy

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů a pracuje v nich s barvou a kvalitou tónu; adekvátním frázováním umí styly odlišit
- transponuje jednoduché hudební útvary
- uplatní své dovednosti při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních, dle možností školy

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- samostatně nastuduje zadanou skladbu dle svých schopností a dovedností
- zapojí se do řešení problematiky dýchání, frázování, dynamiky skladeb
- zvládá sluchovou kontrolu čistoty tónu a intonace
- uplatní své dovednosti při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních, dle možností školy

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- samostatně nastuduje zadanou skladbu dle svých schopností a dovedností
- interpretuje skladbu většího rozsahu na základě svých získaných znalostí a dovedností
- hraje skladby v houslovém i basovém klíči
- posoudí samostatně kvalitu tónu a experimentuje s jeho barevností
- uplatní své dovednosti při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních, dle možností školy

Vzdělávací zaměření - Hra na strunné nástroje

5.18 Studijní zaměření: Hra na kytaru

Charakteristika studijního zaměření

I. stupeň základního studia

Přípravné studium:

Vedle hlavního nástroje žák navštěvuje povinný předmět **Přípravná hudební výchova** (**PHV**).

Vyučují se předměty:

- **Hra na kytaru** (hlavní předmět).
- **Hudební nauka** (1. – 5. ročník).
- **Komorní hra**: od 4. ročníku žáci začínají hrát v kytarovém souboru.
- Kolektivní výuka: od 5. ročníku může žák hrát v různých školních uskupeních.

II. stupeň základního studia

Vyučují se předměty:

- **Hra na kytaru**.
- **Komorní hra**.
- Hra v různých školních uskupeních

I. i II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským vystoupením, či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.

Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	-	-	-	-	1✹	1✹	1✹
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2**	**2**	**2**	**3-4**	**3-4**	**2-3**	**2-3**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označený předmět je v daném ročníku nepovinný.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na kytaru	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Kolektivní výuka ■	1 ✹	1 ✹	1✹	1✹
Sborový zpěv	1✹	1✹	1✹	1✹

Pokud žák, navštěvuje předmět ***Kolektivní výuku***, nemusí navštěvovat předmět **Komorní hra**.
✹ Označený předmět je v daném ročníku nepovinný.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na kytaru

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- umí držet nástroj: levá noha na podložce, hlavice v úrovni očí
- orientuje se na hmatníku v I. poloze na ① ② ③ struně
- umí vyjmenovat první tři prázdné struny
- hraje s dopadem nebo bez dopadu

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák umí – správně držet nástroj: levá noha na podložce, hlavice v úrovni očí
- orientuje se na hmatníku v I. poloze na ① ② ③ a na ④ struně
- umí vyjmenovat prázdné struny
- hraje dopadem i bez dopadu lidové písničky s basem buď prázdným, nebo drženým
- umí alespoň 3 akordy v I. poloze

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák se orientuje na hmatníku v I. poloze na všech strunách
- hraje etudy s akordy v současném i rozloženém úhozu pravou rukou – prsty *p, i, m* (palec, ukazováček, prostředníček)
- umí akordy durové a mollové v I. poloze
- ovládá stupnice dur v I. poloze
- hraje drobné skladbičky s drženým basem
- jednodušší skladbičky hraje zpaměti

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák se dokonale orientuje v I. poloze a na ① struně alespoň do V. polohy a v tomto rozsahu se i orientuje v notovém zápisu
- hraje etudy s akordy současně i rozloženě prsty *p, i, m, a* (palec, ukazováček, prostředníček a prsteníček)
- teoreticky zná způsob hry vzestup i sestup legáta (nemusí ho hrát technicky dokonale)
- ovládá typové stupnice dur a moll v rozmezí jedné oktávy
- hraje akordy v I. poloze – durové, molové a dominantní
- používá základní harmonické funkce **T** – Tónika, **S** – Subdominanta, **D** – Dominanta
- rozlišuje dynamické rozdíly mezi *forte* (silně) a *piano* (slabě)
- hraje alespoň 2 skladby zpaměti

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák používá tóny na hmatníku na ① struně do VII. Polohy a na ② struně do V. polohy
- hraje etudy pasážové i akordické
- využívá ve skladbách legátovou techniku
- hraje skladby od autorů renesančních, barokních, klasických i současných
- umí základy techniky hry *barré* a podle svých anatomických možností ji využívá při hře akordů
- umí na hmatníku přecházet z polohy do polohy
- rozeznává a používá všechny dynamické odstíny (p, mf, f, *crescendo*, *decrescendo*)
- umí oddělit melodii od doprovodu
- ovládá stupnice durové a mollové – typové přes 2 oktávy
- při doprovodu písní používá základní harmonické funkce **T**, **S**, **D**
- hraje v různých hudebních seskupeních – duo, trio, atd.

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák používá tóny na hmatníku ve vyšších polohách (alespoň do V. polohy na všech strunách)
- hraje etudy pasážové i akordické ve vyšších tempech
- využívá ve skladbách všechny dosažené techniky
- vnímá náladu skladby, používá kytarové rejstříky sul tasto (měkký), sul ponticello (ostrý), *crescendo* (zesilovat) a *decrescendo* (zeslabovat) – dynamické odlišnosti
- hraje skladby z různých období, některé zvládá zpaměti
- stupnice dur a moll přes 2 až 3 oktávy **T, S, D** s použitím techniky hry *barré*
- je zapojen do předmětu ***Komorní hra*** nebo do různých souborů školy

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák využívá rozsah celého hmatníku
- používá všechny dosažené techniky
- hraje interpretačně pestřejší skladby složitějších rytmů
- podílí se na výběru svého repertoáru a využívá svých znalostí a představivostí při uměleckém přístupu k hudbě
- při komorní hře je žák zodpovědný za celkový výkon souboru a přispívá svojí hrou k výslednému, osobitému zvuku
- hraní stupnic a akordů je součástí jeho uměleckého vývoje
- hraje v kytarovém souboru (předmět ***Komorní hra***) nebo v různých souborech školy

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- dokáže si samostatně naladit nástroj
- využívá rozsah celého hmatníku a plynule mění polohy
- doprovází podle akordických značek a podle notového zápisu
- dokáže rozeznat, jaké skladby jsou pro jeho osobnost vhodné a podle toho se připraví na absolventský koncert nebo na závěrečné zkoušky, kterými dovrší I. stupeň základního studia
- přednesové skladby hraje zpaměti
- při komorní hře se uplatňuje jako jeden ze zkušenějších hráčů a stává se „tahounem“ pro své mladší spoluhráče

Očekávané výstupy přípravného ročníku základního studia II. stupně

Do přípravného ročníku II. stupně jsou přijímáni žáci po dosažení věku 14. let, u kterých je předpoklad, že zvládnou během jednoho roku dosáhnout požadovaných znalostí pro budoucí práci na II. stupni. Během roku by měli prokázat dostatečnou způsobilost, hudebnost a zájem o hru na tento nástroj. Zvládne různé techniky a způsoby hry potřebné k práci na II. stupni hudebního oboru.

- orientuje v notovém zápisu
- pohybuje se na hmatníku alespoň do V. polohy
- tóny mimo **V.** polohu si umí samostatně vyhledat
- zná hru s dopadem i bez dopadu

- ve skladbách využívá způsob hry – melodie s basem, souzvuk alespoň tří tónů, rozložené akordy, pasáže, legáta
- zahraje typovou stupnici
- zná akordy v první poloze a akordy s použitím hmatu *barré*

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- žák ovládá techniku hry *barré*, *legato*, *flageoleti*
- ve skladbách rozlišuje dynamické odlišnosti
- orientuje se po celém hmatníku
- ovládá tlumení strun palcem
- podílí se na výběru repertoáru
- pro zdokonalení technické zručnosti hraje stupnice a akordy

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- ovládá techniku hry *barré*, *legato*, *flageoleti*, snadná *rezguada*, *glissando*
- je schopen si vymyslet vhodný prstoklad k zadané skladbě (ve snadnějších úsecích skladby)
- doprovází podle akordických značek
- pro lepší formování levé ruky, hraje stupnice l*egatovým* způsobem
- dosažené znalosti využívá při komorní hře

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- hraje skladby různých stylů a žánrů podle vlastního vkusu
- využívá všechny dosažené techniky k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech dle získaných dovedností
- je schopen doprovázet různé nástroje, podle notového zápisu, nebo akordických značek
- chápe hraní stupnic jako prostředek k dosažení technické zručnosti a sluchové představivosti dur mollových odlišností

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- technicky a hudebně je vybaven k samostatné práci v rámci požadavků ZUŠ
- v komorní hře je jednou z vůdčích osobností při kolektivní práci
- studium zakončí veřejným vystoupením

5.19 Studijní zaměření: Hra na jazzovou kytaru

Charakteristika studijního zaměření

Studium základního studia navazuje na sedmileté studium základního studia Hry na kytaru (viz **Hra na kytaru**).
Žák je přijímán na základě znalostí dosažených v I. stupni základního studia.
Má znalosti ve hře na nástroj alespoň na úrovni 7. ročníku výuky ZUŠ.
Vyučují se předměty: **Hra na jazzovou kytaru a Komorní hra**
II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským vystoupením, či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium II. stupně základního studium

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na jazzovou kytaru	1	1	1	1
Komorní hra	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Kolektivní výuka ■	1✹	1✹	1✹	1✹
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označený předmět je nepovinný
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)
Pokud žák navštěvuje předmět **Kolektivní výuka**, nemusí navštěvovat předmět **Komorní hra**.

Hra na jazzovou kytaru

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

Příprava k sólové hře

- žák hraje trsátkem nebo prsty
- používá tříprstou techniku (v levé ruce) při hraní melodií
- uplatňuje při hře typické jazzové rytmizování (osminové hodnoty jako synkopy, zdůraznění 2. a 4. doby)
- hraje rozložené septakordy Xmaj, X7, Xmi7
- akordické tóny spojuje diatonicky (tóny patřící do dané stupnice), chromaticky (pomocí půltónů)
- hraje 12-ti taktovou bluesovou formu
- improvizuje pomocí akordických tónů, diatonicky i chromaticky

Příprava k hraní doprovodu

- používá techniku hry *barré* pomocí 2. a 3. prstu
- hraje septakordy Xmaj, X7, Xmi7 od 6. a 5. struny a jejich obraty
- umí číst akordové značky Xmaj, X7, Xmi7
- doprovází ve čtvrťových hodnotách
- navštěvuje předmět ***Komorní hra***

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

Příprava k sólové improvizaci

- hraje rozloženě septakordy od základního tónu, tercie, kvinty, septimy ve dvou polohách
- hraje dominantní jádro pomocí akordových tónů (II., V., I..)
- hraje harmonicky nenáročné standardy a harmonicky je analyzuje
- pracuje s melodií (zápis hlavního tématu slouží jako vodítko, se kterým můžeme dále pracovat)

příprava k hraní doprovodu

- hraje septakordy Xmaj, X7, Xmi7, Xmi7(5-), Xdim
- používá nadstavby akordů – tenze (9 – nona, 11 – undecima, 13 – tercdecima)
- doprovází harmonicky snadné standardy v osminových hodnotách pomocí septakordů a jejich tenzí a vhodně je spojuje

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

Příprava k sólové improvizaci

- hraje dominantní jádro mollové (II.-Xmi7(5-), V-X7(9-), I.)
- improvizuje podle funkční harmonie
- hraje standardy a harmonicky je analyzuje
- odposlouchává a analyzuje z nahrávek

Hra doprovodu a jeho použití v praxi

- alteruje dominanty (snížení nebo zvýšení tónů v dominantních akordech – kvinty, nóny, tercdecimy – jen snížení)
- hraje basovou linku v půlových hodnotách
- harmonicky analyzuje vztahy mezi akordy
- ve standardech vytváří rytmicky složitější doprovody

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- dle schopností a dovedností žák hraje některé ze stylů jazzové hudby, *blues, swing, bebop, fussion, latina, balada*
- hraje stupnice zmenšené, celotónové, alterované, mixolydické s různými alteracemi
- rozpozná rozdíl mezi funkčním (harmonické vztahy mezi akordy) a modálním (vztahy mezi akordy vyjadřují určitou barevnost) způsobem hry
- hraje standardy a harmonicky analyzuje – orientuje se v harmonii, vytváří melodické linky (krátké a dlouhé fráze, pracuje s tématem a rytmem)
- kopíruje sóla známých osobností

Hra doprovodu a jeho využití v praxi

- doprovází pomocí již poznaných sazeb akordů
- pracuje s učitelem na jiných alternativách doprovodů (např.: použití prázdných strun)
- žák pracuje s důrazem na samostatnost

5.20 Studijní zaměření: Hra na rockovou kytaru

Charakteristika studijního zaměření

Studium je čtyřleté a navazuje na studium I. stupně základního studia Hry na kytaru.
Vyučují se předměty: **Hra na rockovou kytaru a Kolektivní výuka**
II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským vystoupením, či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na rockovou kytaru	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označený předmět je nepovinný
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na rockovou kytaru

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- žák ovládá hru trsátkem
- levou rukou hraje po celém hmatníku
- při hře používá tlumení malíkovou hranou pravé ruky
- hraje legatové postupy v základních pentatonických prstokladech

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- při hře používá techniku tremola (hra s trsátkem v pomalém i rychlém tempu)
- hraje rozložené akordy dur i moll v polohách přes 1. – 4. Strunu
- ovládá improvizační hru v základních pentatonických strukturách (hra v různých polohách technikou *legata* s přispěním úderu trsátka)
- improvizuje na dané harmonicko-rytmické téma

Očekávané výstupy 3. – 4. ročníku základního studia II. stupně

- ovládá hru stupnic pentatonických, zmenšených a celotónových
- z nahrávek analyzuje a rozpozná rytmické a harmonické struktury,
- při hře převzatých skladeb obohacuje svými osobitými prvky
- pracuje s vibrapákou
- používá techniku hammeringu
- hraje melodicko-rytmické figury na basových strunách tlumenou technikou
- při tvorbě vlastních sól dbá na vkus, melodičnost a stavbu partu

5.21 Studijní zaměření: Hra na basovou kytaru

Charakteristika studijního zaměření

V populární hudbě velmi žádaná dovednost, jakou je hra na basovou kytaru, vyžaduje orientaci v notovém a akordickém zápisu písní a znalost možností ovládání technické podpory nástroje.
Cílem studia je, aby se žák po absolvování studia uplatnil jako platný hráč v nejrůznějších hudebních seskupeních a kapelách. Základy souhry získá v rámci předmětu Kolektivní výuka.
I. a II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským vystoupením, či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na bas.kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	-	-	-	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2**	**2**	**2**	**3**	**3**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označený předmět je v daném ročníku nepovinný

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označený předmět je nepovinný

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na basovou kytaru

Očekávané výstupy přípravného studia I. stupně

- drží nástroj v optimálním úhlu, má správné postavení pravé a levé ruky vycházející z přirozeného držení
- tón tvoří dopadem se střídáním prstů a hraje s trsátkem podle notového záznamu v rozsahu E1 – h1 s využitím základních rytmických prvků (nota a pomlka celá, půlová, čtvrťová) v sudém a lichém taktu
- zahraje jednoduché písně a říkanky dle notového záznamu, případně podle sluchové představy nebo zpaměti

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- při interpretaci má uvolněné obě ruce a dbá na jejich správné postavení
- správně tvořit tón dopadem a bez dopadu, dbá na střídání prstů, a to s použitím základní hry trsátkem
- hraje ve vícehlasu prstů a palce
- hraje stupnice s použitím prázdných strun v jedné oktávě v I. poloze (B-dur, F-dur)
- propojuje notový zápis s orientací na hmatníku a přesně jej reprodukuje po stránce intonační, rytmické a prstokladové
- doprovází písně pomocí jednoduchých akordů (C - dur – G7, G - dur – D7, D - dur – A7 popř. Emi, Ami
- hraje s doprovodem učitele (např. lidové písně)

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- při interpretaci správně drží nástroj se správným postavením rukou
- tvoří tóny v základních dynamických odstínech p (*piano*), mf (*mezzoforte*), f (*forte*)
- hraje vícehlas všemi prsty
- zahraje stupnice s použitím prázdných strun v jedné oktávě s aplikací různých rytmických variant
- při hře propojuje pohotové čtení not s orientací na hmatníku v 1. poloze
- noty půlové s tečkou a čtvrťové s tečkou interpretuje rytmicky správně
- zahraje zpaměti lidové písně nebo drobné skladby přednesového charakteru
- při hře lidových písní a skladeb rozeznat jejich náladu a přizpůsobuje se jí
- přizpůsobí se slyšené hudbě při hře s doprovodem

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- správně uplatňuje dynamické odstínění a kvalitní tón
- uplatňuje manuální zručnost a motorické schopnosti při hře dosud probraných cvičení a drobných přednesových skladeb
- zahraje jednooktávové stupnice *dur* a *moll* do 4# a 1b v různých rytmických a prstových variantách
- při hře využívá malých výměn poloh levé ruky s orientací na hmatníku do 2. polohy
- drobné skladby přednesového charakteru hraje zpaměti s důkladnou sluchovou sebekontrolou
- základní harmonické funkce aplikuje do jednoduchých doprovodů
- rozliší durovou a mollovou tóninu, základní akordické značky (dur, moll, septakordy)
- přizpůsobí se hře s druhým nástrojem
- zahraje jednoduchá dueta

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- předvede vyrovnanost hry v oblasti metricko-rytmické, technické i dynamické
- rozezná kultivovanost tónu a rytmickou preciznost
- synchronizuje prsty ve složitějších rytmických obměnách a rychlejších tempech
- zahraje typové stupnice durové i mollové v různých rytmických obměnách
- při interpretaci využívá výměny poloh a orientuje se na hmatníku v nižších polohách
- zahraje přednesové skladby různých období a žánrů v taktech celých až osminových s osminovou notou s tečkou a s triolou
- zahraje jednoduché doprovody k melodii, případně k lidovým písním s použitím notového zápisu i akordických značek

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- zahraje vzestupné a odtažné *legato* a využívá ho při hře etud a přednesových skladeb
- stupnice dur a moll hraje v různých rytmických variantách v rozsahu dvou oktáv
- zahraje *slap*
- reprodukuje notový zápis v nižších polohách s plynulými výměnami
- zahraje doprovody podle notového zápisu a podle akordických značek v různých tóninách
- při hře projevuje smysl pro souhru, rytmus a držení daného tempa
- hraje v souhře s bicími a další kytarou v různých uskupeních (dua, tria, kvarteta)

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- správně používá hru *legato* a melodických ozdob
- zahraje rozklady akordů v obměnách
- hrou prokáže zvládnutí přirozených *flažoletů* a výměn ve vyšších polohách
- zahraje složitější rytmické útvary (*kvintoly, sextoly*, tečkovaný rytmus)
- projevuje orientaci v různých hudebních obdobích popisem základních informací ve spojení se studovanými skladbami
- zahraje doprovody podle notace i akordických značek s využitím znalosti akordů
- při hře projevuje vnímání ostatní hlasy
- uplatňuje dovednosti získané předešlým studiem (dynamika, výrazové prostředky)

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- využívá speciální techniky hry jako *slap*, trh a perkusivní tóny
- zahraje durové a mollové stupnice v různých technických obměnách podle individuálních potřeb
- zahraje podle not ve vyšších polohách a výměny provádí plynule
- přizpůsobí hudební výraz dané skladbě a používá při interpretaci patřičné výrazové prostředky

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- hrou projevuje zvládnutí zadaných technických a výrazových složek hry
- používá speciální techniky hry (prsty trsátko *slap*)
- zahraje typové stupnice dur a moll v různých technických obměnách podle individuálních potřeb

- při hře tóny tvoří v dynamických odstínech
- používá tónové rejstříky (korekce na zesilovači)
- zapojuje se do komorní, souborové nebo orchestrální hry
- nacvičí samostatně svůj part

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- zahraje sekvence s metronomem
- zahraje technické figury (*groovy*) s automatickým bubeníkem
- využívá tvoření tónu s vibratem
- v souhře vnímá ostatní hlasy a přizpůsobuje se celku
- výběrem skladeb a posuzováním slyšené hudby projevuje vlastní hudební vkus

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- využívá své technické a výrazové dovednosti a tyto uplatňuje při interpretaci skladeb
- popíše a zhodnotí ukázky různých stylů i ve skladbách většího rozsahu
- propojuje všechny dynamické a výrazové prostředky
- pohotově hraje z listu
- doprovází podle akordických značek
- vyhodnocuje své dovednosti a vybírá skladby podle svých možností, vybrané skladby samostatně nastudovat

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- zahraje typové stupnice podle individuálních schopností
- uplatňuje hru *legata hammering* ve větších skupinách, melodických ozdob a pasážových běhů
- vytváří si vlastní přednesové schéma skladby podle stylového období a žánru
- využívá sluchové sebekontroly při hře s jinými nástroji
- přizpůsobuje svoji interpretaci žánrům, hudebním obdobím a stylům, které hraje

Vzdělávací zaměření Hra na bicí nástroje

5.22 Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje

Charakteristika studijního zaměření

I. stupeň základního studia

Přípravné studium - Žáci navštěvují povinnou **Přípravnou hudební výchovu** (viz **PHV**) a hlavní předmět **Hra na bicí**.

V přípravném ročníku se vytváří podmínky pro to, aby následná výuka na I. stupni probíhala hladce a stála na pevných základech.

Hlavní předmět zahrnuje praktický nácvik ovládání bicích nástrojů včetně výběru nástrojů perkusních. Součástí výuky je hra z listu, nácvik souhry v duu s učitelem, popřípadě hra s nahrávkou, respektive s midi úpravou skladby.

Žák povinně navštěvuje od 1. do 4. ročníku **Hudební nauku** (viz **Hudební nauka**).

Od 3. ročníku je povinné zařazení žáka do některého souboru školy (**Kolektivní výuka**).

II. stupeň základního studia

Žák navštěvuje individuální výuku (**Hra na bicí nástroje**) a hraje v souborech školy.

I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením nebo závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	-	1 ✹	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1✹	-	-
Celkem	**2**	**2-3**	**3**	**3**	**2-3**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na bicí nástroje

Očekávané výstupy přípravného studia I. stupně

- žák je schopen napodobit jednoduché rytmy hrané učitelem, doprovázet lidovou píseň údery na těžké, resp. lehké doby, realizovat rytmus dětských říkadel
- to vše s uvolněným sezením zpříma, lokty a kolena zhruba v pravých úhlech, paličky drží volně, aby byl umožněn jejich samostatný pohyb a nekopírovaly pouze pohyby rukou

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák má osvojeno uvolněné, přímé držení těla při hře na různé typy bicích nástrojů
- nad paličkami má kontrolu, ale při tom je drží volně
- má rozvinutou hudební paměť na dvoutaktových ozvěnách
- orientuje se ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- zvládá hru celých, půlových, čtvrťových, osminových a šestnáctinových not a pomlk
- klade důraz na rytmickou přesnost
- je schopen hry *akcent*ů na těžké době
- ovládá držení a základy hry na triangl, claves apod.
- umí uplatňovat získané dovednosti při souhře s učitelem

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- podle svých možností je schopen jednoduché souhry s dalším žákem
- zná a hraje na další perkusní nástroje (např: woodbloky, shakers)
- zvládá hru jednoduchého doprovodu polky a valčíku
- je schopen dynamického odstínění p (*piano*), mf (*mezzoforte*), f (*forte*)
- zvládá hru půlových, čtvrťových a osminových not s tečkou
- je schopen rozpoznat jednoduchý rytmický útvar jako celek
- žák hraje na zjednodušenou bicí soupravu
- má osvojené základní rytmické cítění, smysl pro tempo, metrum, vnímá čtyřtakti
- má rozvinutou hudební paměť na čtyřtaktových ozvěnách

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák zvládá nácvik víření na šestnáctinových notách bez dynamického odstínění
- orientuje se ve hře osminových triol
- je schopen hry *akcent*ů na těžké i lehké době
- zvládá hru jednoduchého doprovodu na bicí soupravu
- zvládá hru v 3/8, 6/8 a 2/2 taktu na malý buben
- orientuje se ve čtyřtaktích
- je schopen zrakem postihnout větší celek (takt)
- je u něho patrný smysl pro muzikálnost a kulturu projevu
- zná další typy doprovodů (*slowrock, beat*, …)
- využívá další dovednosti a znalosti v užití různých perkusních nástrojů např: maracas

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák je schopen hrát jednoduchý part na tympány

- zvládá hru na různé perkuse (např. triangl, tamburinu, bonga, claves, maracas, shakers apod.)
- ovládá otevírání a zavírání high-hat (charlestonky) v beatových a diskotékových rytmických figurách
- zná způsoby ladění a údržbu nástrojů
- je schopen zahrát z listu cvičení na úrovni 2. ročníku
- pravidelným poslechem skladeb různých žánrů má vytříbený svůj vkus
- je schopen zapojit se do souboru několika nástrojů

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák zvládá víření na malý buben i v sextolových šestnáctinových notách, s dynamickým odstíněním
- je schopen hry na malý buben i ve střídavém taktu
- při hře na soupravu je schopen zařazovat jednoduché breaky ve 4. a 8. taktu
- v samostatných cvičeních zvládá strukturu 2:3
- zná způsoby ladění a údržbu nástrojů
- je schopen zahrát z listu cvičení na úrovni 3. ročníku
- za pomoci učitele je schopen „rekonstruovat“ (zapsat do not) part bicích na základě poslechu

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- zná historický vývoj bicích nástrojů
- je schopen reprodukovat styl doprovodu na základě poslechu
- orientuje se ve hře jednoduchých orchestrálních partů
- zná způsoby ladění a údržbu nástrojů, na které hraje
- v samostatných cvičeních zvládá strukturu 3:4
- zvládá doprovod jednoduchých tanečních skladeb na podkladě midi nahrávek
- zvládá hru jednoduchých přírazů
- žák hraje jednoduché paradiddly (vzorce rukokladu obsahující dvojité údery)
- zapisuje rytmus do not, včetně zápisu tanečních (polka, valčík) a beatových rytmů

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák zvládá hru kvintoly, sextoly a různých druhů synkop
- ovládá hru *akcent*ů na malý buben na těžkých i lehkých dobách a jejich složitější vzájemné kombinace za současného sešlapávání high- hat
- zvládá hru na triangl, tamburinu, bonga, djembe, claves, maracas, shakers apod.
- je schopen nezávislého ovládání rukou a nohou
- samostatně si dokáže naladit, seřídit a udržovat nástroje
- uplatňuje se samostatně ve hře v orchestru nebo v souboru, samostatně nastuduje přiměřený part
- je schopen reprodukovat part bicích na základě odposlechu
- dokáže reprodukovat své znalosti o vývoji bicích nástrojů

Očekávané výstupy 1. – 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák zvládá tlačený vír a „*double stroke roll*“ (víření dvojitými údery) i s dynamickým odstíněním
- běžně hraje přírazy u osminových not
- je schopen správně zahrát kvintolu
- chápe dvaatřicetiny, ovládá techniku tečkovaného rytmu
- ovládá správné držení paliček a postavení u nástroje při hře na vibrafon
- orientuje se ve struktuře skladby, pokud jde o periody (osmitaktové úseky apod.)
- je schopen soustředěné dlouhodobější práce na jedné skladbě
- zapojuje se do různých školních souborů, ať už složených z bicích nástrojů nebo ostatních uskupení
- orientuje se v jednoduchých partech např. lidové (dechové) hudby nebo skladeb pro školní orchestr
- projevuje se u něj inklinace k určitému žánru

Očekávané výstupy 3. – 4. ročníku základního studia II. stupně

- zvládá jednoduchý swingový doprovod metličkami

- zvládá základní doprovodné rytmy na samozvučné i blanozvučné perkuse, například rytmus „*tumbao*“ na conga, „*martilllo*“ na bonga apod.
- chápe nepravidelné takty, např. 7/8, nepravidelně frázovaný 9/8 takt a podobně
- je schopen samostatně zpracovat vhodný rukoklad k náročnějším pasážím
- dovede z notového zápisu analyzovat styl skladby a přizpůsobit mu svou interpretaci
- vnímá již vědomě souvislosti mezi vlastní hrou a ostatními hlasy souboru
- dokáže pružně přizpůsobit vlastní dynamiku potřebě celkového zvuku
- orientuje se v běžných stylech, je schopen základním způsobem doprovodit hudební skupinu
- dovede aplikovat aspoň jednu variantu *paradiddle* např. do breaku
- má přehled o nejrůznějších hudebních stylech se základními charakteristikami úlohy bicích nástrojů
- ve hře na vibrafon je seznámen s čtyřpaličkovým držením a je schopen zahrát jednoduchou skladbu v souhře s jiným nástrojem
- po určité přípravě se dokáže jednoduchým způsobem přizpůsobit do požadovaného stylu
- v žánru, na který se specializuje, rozvinul dovednosti nad základní minimum

Vzdělávací zaměření Sólový zpěv

5.23 Studijní zaměření: Sólový zpěv

Charakteristika studijního zaměření

Cílem vzdělávacího předmětu je vzbudit zájem žáka o zpěv jako prostředek hudebního vyjadřování. Na základě získaných pěveckých návyků a dovedností je žák schopen kultivovaného hudebního projevu vokálních skladeb různých stylů a žánrů.

I. stupeň základního studia

Přípravné studium:

Žáci povinně navštěvují hlavní předmět (**Sólový zpěv**) a **Přípravnou hudební výchovu**. Souběžně s hlavním předmětem žák povinně navštěvuje od 1. do 5. ročníku **Hudební nauku**. Od 4. ročníku má každý žák povinný předmět **Sborový zpěv** (zde získá potřebné dovednosti v oblasti vícehlasého zpěvu), avšak tento předmět může na doporučení učitele navštěvovat již od 1. ročníku. Od 1. ročníku může žák navštěvovat nepovinný předmět **Zpěvanky** (viz. výstupy u studijního zaměření Sborový zpěv).

Žáci mají od 4. ročníku možnost navštěvovat nepovinný předmět: **Zpěv za doprovodu keyboardu** a od 6. ročníku **Komorní zpěv**.

II. stupeň základního studia

Žák povinně navštěvuje výuku **Sólového** a **Sborového zpěvu**.

I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením, či závěrečnou zkouškou.

Profil absolventa:

Každý žák získá základy sólového zpěvu, které může v praxi uplatnit podle svých schopností a zájmů, jako amatérský zpěvák nebo může zvolit profesionální směr a věnovat se studiu na konzervatoři, střední pedagogické škole nebo pedagogické fakultě.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Zpěvanky	1 ✹	1✹	1✹				
Sborový zpěv: Carpe diem	1 ✹	1✹	1✹	1	1	1	1
Zpěv za doprovodu EKN	-	-	-	½ ✹	½ ✹	½ ✹	½ ✹
Komorní zpěv	-	-	-	-	-	1✹	1✹
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**3-3½**	**3-3½**	**2-3½**	**2-3½**

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Sólový zpěv	1	1	1	1
Sborový zpěv Carpe diem	1	1	1	1
Komorní zpěv	1✹	1✹	1✹	1✹
Celkem	**2-3**	**2-3**	**2-3**	**2-3**

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Sólový zpěv

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák dodržuje správné a přirozené držení těla:
  - váha těla spočívá rovnoměrně na obou chodidlech
  - ruce visí volně podél těla
  - záda má, pokud možno rovná
  - ramena nejsou křečovitě zvednutá, ale přirozeně dole
  - horní polovina je volná a napomáhá k správnému dýchání a výrazu
  - stojí vzpřímeně
- používá klidné a hluboké dýchání bránicí (dodržení tří fází dechu: nádech nosem, zadržení, výdech)
- při vokalizaci (hlasové cvičení) správně artikuluje a čistě intonuje
- měkce nasazuje tóny,
- intonačně čistě reprodukuje jednoduché melodické modely (rozsah 3 - 5 tónů vzestupně i sestupně)
- umí odlišit dynamiku (*piano* – slabě, *mezzoforte* – středně silně)
- na základě vázání vokálů používá legatový zpěv (vázání tónů – vokálů)
- zvládá zpěv ve střední hlasové poloze v rozsahu 5 – 6 tónů (používá sestupná i vzestupná cvičení)
- zvládá zpěv s doprovodem
- v písních rozvíjí svou rytmickou a melodickou představivost
- písně interpretuje zpaměti

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák dodržuje správné a přirozené držení těla:
  - váha těla spočívá rovnoměrně na obou chodidlech
  - ruce visí volně podél těla
  - záda, pokud možno rovná
  - ramena nejsou křečovitě zvednutá, ale přirozeně spuštěná dolů
  - horní polovina je volná a napomáhá k správnému dýchání a výrazu
  - stojí vzpřímeně
- používá klidné a hluboké dýchání bránicí (dodržení tří fází dechu: nádech nosem, zadržení, výdech)
- při vokalizaci (hlasové cvičení) správně artikuluje (vyslovuje) a čistě intonuje
- měkce nasazuje tóny, ve vyšších polohách používá tóny hlavové
- intonačně čistě reprodukuje melodické modely (rozsah 3 - 5 tónů vzestupně i sestupně)
- umí odlišit dynamiku (p, mf)
- umí používat *ritardando*
- na základě vázání vokálů používá legatový zpěv
- zvládá zpěv ve střední hlasové poloze v rozsahu 5-6 tónů (používá sestupná i vzestupná cvičení)
- spojuje notový zápis s hudební představou
- zvládá zpěv s doprovodem
- v písních rozvíjí svou rytmickou a melodickou představivost
- písně interpretuje zpaměti

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák dodržuje správné a přirozené držení těla
- používá brániční dýchání
- dbá na funkční a přirozené ovládání mluvidel
- ovládá spojování vokálů a je schopen vokály vyrovnávat v celém svém hlasovém rozsahu
- je schopen zpívat v rozsahu oktávy a posiluje hlavový tón
- rozumí pojmu *kantiléna* (delší sólová melodie zpívaná *legato* = vázanými vokály) a umí ji používat při interpretaci písní
- v rámci svého rozsahu zpívá písně s lehčím prokomponovaným doprovodem a doprovodem akordickým
- je schopen rytmizace a melodizace textu, tím rozvíjí svoji rytmickou, melodickou a tonální představivost.
- písně interpretuje zpaměti
- je schopen zazpívat jednoduchý dvojhlas

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák má správné a přirozené držení těla
- používá žeberně brániční dýchání
- zvládá spojování a zvukové vyrovnávání vokálů při zachování zásad správné pěvecké výslovnosti
- zvládá melodicky složitější hlasová cvičení (vzestupně i sestupně)
- používá zpěv *legato*
- používá hlas v celém svém rozsahu (nepřepíná své síly)
- zvládá zpěv v tóninách dur a moll
- zvládá zpěv s náročnějším klavírním doprovodem nebo instrumentálním doprovodem na CD
- používá melodickou a rytmickou představivost (např. při zpěvu z listu při nácviku nové písně)
- písně odpovídající jeho schopnostem a věku interpretuje zpaměti
- zvládá dvojhlasý zpěv

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák používá žeberně – brániční dýchání a dechovou oporu
- plynule spojuje rejstříky v hlavové a hrudní rezonanci
- zvládá hlasová cvičení v rozsahu oktávy v tóninách durových a mollových
- používá legatový zpěv a kantilénu
- zpívá s dynamickým odlišením (p, pp, mf), dodržuje tempa, správně frázuje
- povinný ***Sborový zpěv Carpe diem*** – zvládá dvojhlasý zpěv ve složitějších úpravách

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- uvědoměle používá a ovládá žeberně – brániční dýchání a dechovou oporu
- zpívá cvičení, která vedou k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů; tóny nasazované shora v pomalém tempu ve střední poloze s dechovou oporou
- zvládá vokalizační cvičení přiměřené svému věku
- zvládá hlasová cvičení v tóninách dur a moll
- při interpretaci používá plynulou kantilénu
- ovládá základní techniku zpěvu na mikrofon
  (správné držení mikrofonu- mikrofon před ústy svírá s ústy úhel 90°, při nižších hlasové poloze je od úst vzdálen 1cm a při zpěvu ve vyšších hlasových polohách se plynule oddaluje od úst do vzdálenosti 10 cm)
- povinný ***Sborový zpěv Carpe diem*** – zvládá dvojhlasý zpěv ve složitějších úpravách

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- uvědoměle ovládá žeberně - brániční dýchání a dechovou oporu
- ovládá vyrovnávání hlasu v celém svém rozšířeném hlasovém rozsahu
- v technických cvičeních aplikuje všechny probrané pěvecké návyky
- zvládá zpěv *mezza di vocce* – v přiměřené dynamice
- zvládá složitější vokalízy a hlasová cvičení

- při interpretaci písní je schopen odlišit různé styly a žánry, orientuje se v jejich notovém zápise
- povinný ***Sborový zpěv Carpe diem*** – zvládá složitější dvojhlas „*a capella*“ (zpěv bez instrumentálního doprovodu) i s instrumentálním doprovodem

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- ovládá vyrovnávání hlasu v celém svém rozsahu
- zvládá zpěv *mezza di vocce* – v přiměřené dynamice
- zvládá složitější vokalízy a hlasová cvičení
- je schopen kultivovaného hlasového projevu na základě osvojených technických dovedností a návyků
- ovládá techniku zpěvu na mikrofon
- na základě znalostí různých stylů a žánrů aplikuje při interpretaci písní příslušné výrazové prostředky (melodické ozdoby v barokních a klasických písních, dynamické změny při interpretaci romantických písní a písní z oblasti populární hudby.
- povinný ***Sborový zpěv Carpe diem*** – zpívá dvojhlase „*a capella*“ i s instrumentálním doprovodem

Očekávané výstupy 1. – 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák ovládá správnou dechovou techniku a vědomě s ní pracuje
- používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zvládá zpěv plynulé kantilény
- orientuje se v hudebním zápise i textu písní
- kultivovaně interpretuje vokální skladby s odlišením různých stylů a žánrů, používá dynamickou i agogickou škálu a výraz
- je schopen samostatně pracovat při korepetici (na základě nastudované písně se orientuje v notovém zápise a při nácviku s klavírním korepetitorem zpívá zpočátku dle notového partu, později zpaměti)
- uplatňuje se ve sborovém zpěvu ***Carpe diem*** (zpívá vícehlasé písně a vystupuje na veřejnosti)
- svůj pěvecký styl profiluje podle svého zájmu a preferencí

Očekávané výstupy 3. – 4. ročníku základního studia II. stupně

- žák ovládá správnou dechovou techniku a vědomě s ní pracuje
- používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu
- zvládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení a dodržování frází
- samostatně se orientuje v hudebním zápise i textu písní
- kultivovaně a s osobitým projevem interpretuje vokální skladby různých slohových období, stylů a žánrů (má přehled o pěvecké literatuře)
- samostatně pracuje při korepetici (na základě nastudované písně se orientuje v notovém zápise a při nácviku s klavírním korepetitorem zpívá zpočátku dle notového partu, později zpaměti)
- uplatňuje se ve sborovém zpěvu (zpívá vícehlasé písně a vystupuje na veřejnosti)
- svůj pěvecký styl profiluje podle svého zájmu a preferencí
- je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby

Zpěv za doprovodu EKN

Nepovinný předmět pro žáky pěveckého oddělení od 4. ročníku I. stupně základního studia.

- žák používá žeberně – brániční dýchání a dechovou oporu
- plynule spojuje rejstříky v hlavové a hrudní resonanci
- při interpretaci písní za doprovodu keyboardu aplikuje získané dovednosti v sólovém zpěvu
- ovládá základní techniku zpěvu na mikrofon
- zpívá písně lidové a umělé podle technické vyspělosti

Vzdělávací zaměření Sborový zpěv

5.24 Studijní zaměření: Sborový zpěv

Charakteristika studijního zaměření

Cílem tohoto zaměření je vzbudit zájem žáka o zpěv jako prostředek hudebního vyjadřování. Na základě získaných pěveckých návyků a dovedností je žák schopen kultivovaného hudebního projevu vícehlasých vokálních skladeb různých stylů a žánrů. Pravidelnou účastí na různých kulturních vystoupeních žák získá i dovednost prezentovat svůj výkon na veřejnosti. Společná pěvecká vystoupení prohlubují u žáka pocit zodpovědnosti a vzájemné spolupráce s ostatními členy pěveckého sboru.

I. stupeň základního studia

Souběžně s hlavním předmětem (**Zpěvanky** nebo **Carpe diem**) žák povinně navštěvuje od 1. do 5. ročníku **Hudební nauku**.

Souběžně s hlavním předmětem **Zpěvanky** nebo **Carpe diem** žák povinně od 1. do 7. ročníku navštěvuje předmět **Komorní zpěv**.

II. stupeň základního studia

Žák povinně navštěvuje výuku **Sborového zpěvu Carpe diem**

Po celé studium navštěvuje předmět **Komorní zpěv**.

I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením, či závěrečnou zkouškou.

Profil absolventa:

Každý žák získá základy sborového zpěvu, které může v praxi uplatnit podle svých schopností a zájmů, jako amatérský zpěvák nebo může získané dovednosti uplatnit při studiu na střední pedagogické škole nebo pedagogické fakultě.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Zpěvanky	1	1	1	1	-	-	-
Sborový zpěv: Carpe diem	-	-	-	1✹	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Celkem	**3**	**3**	**3**	**3-4**	**3**	**2**	**2**

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Sborový zpěv: Carpe diem	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Zpěvanky

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák dodržuje správné a přirozené držení těla při zpěvu
- používá klidné a hluboké dýchání bránicí (dodržení tří fází dechu: nádech nosem, zadržení, výdech)
- při vokalizaci správně artikuluje a čistě intonuje
- umí měkce nasazovat tóny, ve vyšších polohách používá hlavové tóny
- intonačně čistě reprodukuje melodické modely
- umí odlišit dynamiku (*piano, mezzoforte*)
- umí používat *ritardando*

na základě vázání vokálů používá legatový zpěv
zvládá zpěv jednoduchých dvojhlasých písní ve střední hlasové poloze, písně interpretuje zpaměti

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák soustavně dbá na správné a přirozené držení těla a brániční dýchání
- dbá na funkční a přirozené ovládání mluvidel
- ovládá spojování vokálů a je schopen vokály vyrovnávat v celém svém hlasovém rozsahu
- je schopen zpívat v rozsahu oktávy a posiluje hlavový tón
- rozumí pojmu *kantiléna* a umí ji používat při interpretaci písní
- zvládá zpěv jednoduchých dvojhlasých písní s doprovodem
- je schopen rytmizace a melodizace textu, tím rozvíjí svoji rytmickou, melodickou a tonální představivost
- písně interpretuje zpaměti a rozlišuje tempa
- je schopen zazpívat jednoduchý dvojhlas

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák dodržuje správné a přirozené držení těla a používá žeberně brániční dýchání
- zvládá náročnější varianty všech dosud probraných technických cvičení
- zvládá zvukové vyrovnávání vokálů při zachování zásad správné pěvecké výslovnosti
- umí používat kantilénu
- používá hlas v celém svém rozsahu
- zvládá zpěv v tóninách *dur* a *moll*
- na základě harmonického cítění žák ovládá zpěv „*a capella*“ i zpěv s instrumentálním doprovodem
- je schopen při interpretaci skladeb reagovat na dirigentská gesta, orientuje se v jednodušší notové partituře

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák používá žeberně - brániční dýchání a dechovou oporu
- plynule spojuje rejstříky v hlavové a hrudní rezonanci
- zvládá hlasová cvičení v rozsahu oktávy v tóninách *dur* a *moll*
- používá legatový zpěv, kantilénu a dbá na správné frázování
- zvládá dvojhlasý zpěv ve složitějších úpravách

Sborový zpěv Carpe diem

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák používá žeberně - brániční dýchání a dechovou oporu
- plynule spojuje rejstříky v hlavové a hrudní rezonanci
- zvládá hlasová cvičení v rozsahu oktávy v tóninách *dur* a *moll*
- používá legatový zpěv, kantilénu a dbá na správné frázování
- zvládá dvojhlasý zpěv ve složitějších úpravách

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- uvědoměle používá a ovládá žeberně - brániční dýchání a dechovou oporu
- zpívá cvičení, která vedou k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů; tóny nasazované shora v pomalém tempu ve střední poloze s dechovou oporou
- zvládá vokalizační cvičení přiměřené svému věku
- zvládá hlasová cvičení v tóninách *dur* a *moll*
- při interpretaci nepřepíná hlas
- zvládá dvojhlasý zpěv ve složitějších úpravách

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- uvědoměle používá žeberně - brániční dýchání a dechovou oporu
- ovládá vyrovnávání hlasu v celém svém rozsahu
- v technických cvičeních aplikuje všechny pěvecké návyky
- zvládá složitější vokalízy a hlasová cvičení
- při interpretaci písní je schopen odlišit různé styly a žánry
- zvládá složitější dvojhlas „*a capella*“ i s instrumentálním doprovodem

- aplikuje výrazové prostředky na základě znalostí různých žánrů a stylů, zvládá zpěv „*a capella*“, s klavírním doprovodem nebo se školním komorním orchestrem
- při nácviku skladeb se orientuje v notové partituře a vnímá vyváženost jednotlivých hlasů

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák uvědoměle používá žeberně-brániční dýchání s dechovou oporou
- v technických cvičeních aplikuje všechny pěvecké návyky
- zvládá vyrovnání vokálů v celém svém hlasovém rozsahu, nepřepíná svůj hlas
- je schopen kultivovaného hlasového projevu na základě osvojených technických dovedností a návyků
- žák aplikuje výrazové prostředky na základě znalostí různých žánrů a stylů, zvládá zpěv „*a capella*“, s klavírním doprovodem nebo s hudebním uskupením
- při nácviku skladeb se orientuje v notové partituře
- zvládá složitější dynamický přednes nastudovaných písní
- na základě svých znalostí je schopen rozpoznat a správně interpretovat písně z nejrůznějších slohových období žánrů a stylů
- reaguje na dirigentská gesta

Očekávané výstupy 1. - 4. ročníku základního studia II. stupně

- žák zvládá zpěv kantilény a využívá hlas v celém svém rozsahu
- uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechovou techniku, tvorbu tónu, artikulaci)
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších vokálních skladbách *a capella* a skladbách s instrumentálním doprovodem
- zpívá z listu jednodušší skladby
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

Komorní zpěv (Zpěvanky, Carpe diem a Carpe diem vocal)

1 - 4. ročník I. stupně

žák používá žeberně-brániční dýchání a dechovou oporu
plynule spojuje rejstříky v hlavové a hrudní rezonanci
zvládá hlasová cvičení v rozsahu oktávy v tóninách *dur* a *moll*
používá legatový zpěv a kantilénu
zvládá dvojhlasý zpěv ve složitějších úpravách lidových písní
zná zásady hlasové hygieny

5 - 7. ročník I. stupně

- žák uvědoměle používá žeberně – brániční dýchání s dechovou oporou
- v technických cvičeních aplikuje všechny pěvecké návyky
- zvládá vyrovnání vokálů v celém svém hlasovém rozsahu, nepřepíná svůj hlas
- je schopen kultivovaného hlasového projevu na základě osvojených technických dovedností a návyků
- s ohledem na mutační období dodržuje zásady hlasové hygieny
- prakticky uplatňuje získané dovednosti v pěveckém sboru **Zpěvanky**, **Carpe diem** nebo **v Carpe diem vocal** ve spolupráci s Crazy Bandem, Big Bandem, Flauti Dolci nebo HSongem apod.

1. - 4. ročník II. stupně

- žák zvládá zpěv kantilény a využívá hlas v celém svém rozsahu
- uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechovou techniku, tvorbu tónu, artikulaci)
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších vokálních skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem

- prakticky uplatňuje získané dovednosti v pěveckém sboru **Carpe diem** nebo **v Carpe diem vocal** ve spolupráci s Crazy Bandem, Big Bandem, Flauti Dolci nebo HSongem apod.
-

Vzdělávací zaměření Hra na akordeon

5.25 Studijní zaměření: Hra na akordeon

Charakteristika studijního zaměření

I. stupeň základního studia

Přípravné studium:

Vedle hlavního předmětu žák povinně navštěvuje předmět **Přípravná hudební výchova**. Souběžně s hlavním předmětem, žák povinně od 1. do 4. ročníku navštěvuje výuku Hudební nauky.

Od 3. ročníku žák povinně navštěvuje některý z předmětů **Kolektivní výuky**.

II. stupeň základního studia

Zahrnuje sólovou hru a některý z předmětů **Kolektivní výuky**.

I. i II. stupeň základního studia je završen absolventským vystoupením, či závěrečnou zkouškou.

Učební plán

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Kolektivní výuka ■	1 ✹	1 ✹	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1 ✹	-	-
Celkem	**2-3**	**2-3**	**3**	**3**	**2-3**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Akordeonový soubor**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Studium II. stupně základního studia

	Přípravné studium II.	I. roč.	II. roč.	III. roč.	IV. roč.
Hra na akordeon	1	0-1	0-1	0-1	½ -1
Kolektivní výuka ■	1✹	1-2	1-2	1-2	1-1½
Celkem	**1-2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹	1✹

Přípravný ročník je pouze pro žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia.

■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Akordeonový soubor**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

Na II. stupni základního studia se žák může zaměřit především na souborovou hru s tím, že navštěvuje 1,5 hodiny souborové hry a pouze 0,5 hodiny hlavního předmětu ***Hra na akordeon***.

Přípravný ročník se týká žáků starších 14 let bez absolvování I. stupně základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hra na akordeon

Očekáváné výstupy přípravného studia I. stupně

- zvládá noty: celou, půlovou, čtvrťovou
- dokáže je zahrát za použití vedení měchu ven i dovnitř (krátký měch)
- orientuje se v pětiprstové poloze (c1-g1)
- ovládá palcem levé ruky vzduchový knoflík
- je schopen najít v základní řadě basové knoflíky: C, G + durové akordy
- žák je schopen zahrát oběma rukama lidovou píseň s přiznávkovým doprovodem s použitím C, G

Očekáváné výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák sedí a drží nástroj dle svých fyzických dispozic – má nástroj připevněný k tělu, položený na pravé i levé noze (zatím bez zapření o pravé stehno), palec pravé ruky má na klávesnici, palcem levé ruky ovládá vzduchový knoflík
- v pravé ruce se orientuje v rozsahu c1 - c2 (hra jednohlasu)
- v levé ruce se orientuje v basech základní řady F, C, G, D k nimž hraje dané durové akordy
- hraje stupnici C dur každou rukou zvlášť v rozsahu jedné oktávy
- zvládá překládání prstů a podklad palce při hře stupnice
- ovládá měch podle měchových značek - krátký měch
- používá způsob hry v pravé ruce - *tenuto*
- zná a používá pojem *repetice*
- hraje noty a pomlky: celé, půlové, čtvrťové, notu půlovou s tečkou
- zvládá hru lidové písně oběma rukama dohromady s přiznávkovým doprovodem
- hraje zpaměti píseň v pětiprstové poloze

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák dbá na počáteční návyky ohledně sezení a držení nástroje
- hraje durové stupnice pravou rukou: G, D, F (dohromady C), hraje durový kvintakord
- v pravé ruce se orientuje v rozsahu: h - g2
- v levé ruce se orientuje o další basy v základní řadě: A, B k nimž hraje dané durové akordy, hraje i basy na pomocné řadě: A, E, H, mollové akordy Ami, Dmi, Gmi
- využívá basy pomocné řady k přiznávkové i polyfonní hře ve snadných etudách a skladbičkách
- obrací měch plynule bez *akcent*ů
- hraje *legato* a *tenuto* v melodické i doprovodné části
- zvládá hru osminových not, *ligaturu* a využívá posuvky
- zahraje zpaměti snadnou lidovou píseň
- dle schopností a dovedností může v rámci nepovinného předmětu navštěvovat předmět ***Skupinová praxe***, kde zvládá doprovod jiného nástroje (např. dechového)
- žák má také možnosti dle schopností a na doporučení učitele navštěvovat hodinu ***Komorní hry***

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje durové stupnice: F, C, G, D, A oběma rukama dohromady, kvintakord s obraty zvlášť
- v pravé ruce se orientuje v rozsahu: g - c3
- v levé ruce se orientuje na základní řadě: B – H + durové a mollové akordy a na pomocné řadě: A - FIS, hraje septimové akordy
- využívá měchové techniky pro dynamický výraz hry nástroje, zvládá vedení dlouhého měchu, obrací plynule
- hraje *staccato* v melodické i doprovodné části nástroje
- zná a hraje noty šestnáctinové a čtvrťovou s tečkou
- hraje zpaměti jednoduché písně nebo skladbičky
- žák povinně navštěvuje předmět ***Komorní hra***,

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák má správné návyky držení nástroje: těžiště nástroje spočívá na levé noze, nástroj je zapřen o pravou nohu
- hraje durové stupnice F, C, G, D, A, E, akordy a jejich obraty dohromady
- v pravé ruce se orientuje po celé klávesnici
- v levé ruce se orientuje na základní řadě: AS – H + durové, mollové a septimové akordy a na pomocné řadě: D – GIS
- hraje technicky složitější etudy a skladbičky, které obsahují kombinace přiznávkové i polyfonní hry
- hraje triolu a synkopu, šestnáctinové noty a pomlky
- používá rejstříky v pravé i levé ruce dle možnosti nástroje
- umí využívat akordové značky při hře lidových písní

- navštěvuje povinný předmět ***Komorní hra*** viz strana 116
- v rámci nepovinného předmětu ***Skupinová praxe*** zvládá doprovod jiného nástroje
- žák může navštěvovat dle svých schopností nepovinný předmět ***Crazy Band***

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje všechny durové stupnice od bílých kláves + B, ES akordy dohromady
- hraje mollové stupnice dohromady: a, e, d; akordy dohromady
- při hře používá krátký i dlouhý měch, *akcent*, s měchem umí pracovat dynamicky (zesilování, zeslabování)
- hraje melodické ozdoby: příraz, nátryl
- zvládá šestnáctinové noty v rychlejším tempu
- využívá akordových značek nejen v lidových písních, ale i v populárních skladbách
- sám volí rejstříky k dané skladbě
- zvládá samostatnou přípravu u snadnějších skladeb
- hraje skladby různých stylů a žánrů

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- žák hraje všechny durové stupnice, mollové: a, e, d, g, c + 3-hlasé akordy dohromady
- je více samostatný v domácí přípravě
- podílí se aktivně na výběru skladeb (hraje skladby též s lehčím zaměřením a populárnějšího charakteru), rozlišuje dynamiku a tempo
- hraje z listu na úrovni 3. ročníku
- navštěvuje povinný předmět ***Komorní hra*** nebo jeden (či více) z nepovinných předmětů

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- žák ovládá durové a mollové stupnice, hraje akordy 3-hlasé dohromady
- hraje technicky složitější etudy a přednesové skladby
- orientuje se v různých stylech a žánrech
- hraje zpaměti vybrané skladby a písně
- zvládá hru dvojhmatů
- sám si volí rejstříky a skladby, které chce hrát
- je schopen se na amatérské úrovni věnovat hře
- levá ruka používá řadu zmenšených akordů
- zvládá souhru s jinými nástroji a hraje v různých školních uskupeních

Očekávané výstupy Přípravného studia II. stupně

- žák má nástroj připevněný k tělu a zapřený o pravou nohu
- orientuje se v celém tónovém rozsahu pravého manuálu nástroje
- chápe systém seřazení basových knoflíků levého manuálu
- ovládá práci s měchem (krátký a dlouhý měch, rychlé a zároveň plynulé obraty)
- je schopen hry oběma rukama dohromady za použití přiznávkového i polyfonního doprovodu levé ruky
- využívá zvukových možností a barev nástroje
- dokáže zahrát lehkou skladbu nebo píseň dle akordových značek

Očekávané výstupy 1. a 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák ovládá základní prvky měchové techniky (krátký a dlouhý měch, *tremolo*, *vibrato*)
- je schopen tvořit kultivovaný tón
- ovládá různé druhy frázování (odtahy, artikulace)
- ovládá hru dlouhých pasáží v různých rytmech
- zvládá tvorbu kultivovaného tónu v jakékoliv dynamické proporci (*piano, forte, mezzoforte*)
- zvládá hru zpaměti
- zvládá hru levé ruky podle základních akordových značek
- hraje jako doprovodný nástroj, nebo v komorním souboru a v různých školních uskupeních

Očekávané výstupy 3. a 4. ročníku základního studia II. stupně

- žák pracuje s měchem samostatně, dokáže sám volit způsoby vedení měchu s přihlédnutím k charakteru skladby

- ovládá základní prvky měchové techniky (krátký a dlouhý měch, *tremollo, vibrato, akcent*)
- podílí se na výběru skladeb podle svého zaměření a vkusu, sám si buduje svůj repertoár
- používá akordové značky pro hru levé ruky, v pravé ruce dokáže melodii podpořit akordicky, přičemž melodie je vždy v discantu (vrchní hlas)
- je schopen aranžovat, či upravovat různé skladby (např. klavírní, kytarové, atd…), které přizpůsobí pro hru na akordeon
- hraje zpaměti
- hraje v komorním souboru a jako doprovodný nástroj

5.26 Studijní zaměření: Hudební nauka

Charakteristika studijního zaměření

Předmět je vyučován skupinově, ve všech zaměřeních hudebního oboru.

Hudební nauka je předmět pro žáky I. stupně základního studia povinný dle učebních plánů jednotlivých studijních zaměření.

Žáci zde získávají znalosti, které jsou nutné k interpretaci a k porozumění studovaného repertoáru.

Cílem tohoto předmětu je pochopení světa hudby, jeho poučené vnímání – žák získává schopnost prožívat, chápat a hodnotit hudbu, formuluje svůj názor, který je postavený na odborné znalosti.

I. stupeň základního studia je vyučován v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Povinnou docházku předmětu **Hudební nauka** pro I. stupeň základního studia žák ukončí závěrečnou prací, jejíž téma si vybere po domluvě s učitelem.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Hudební nauka

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- Žák: vysvětlí pojmy: zvuk, tón, melodie, houslový klíč - G klíč, nota, notová osnova, takt, taktová čára, předznamenání
- umí zapsat a rozpozná notu a pomlku celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou, notu půlovou a čtvrťovou s tečkou (vysvětlí funkci tečky za notou) – dá do vzájemné souvislosti jejich rytmické hodnoty
- zná základní takty- 2/4, 3/4, 4/4 - zapisuje a vytleskává jednoduchý rytmus
- umí zapsat houslový a basový klíč, čte a zapisuje noty v rozsahu od malé g do g2 v G-klíči, od malé f do c1 v F-klíči
- vyjmenuje „hudební abecedu“ a umí ji zapsat do notové osnovy-spojí ji s pojmem „základní stupnice C-dur“, v základní stupnici určí půltóny, je schopen rozlišit celý tón a půltón-v notovém zápisu i sluchem
- vysvětlí pojem „posuvka“ - umí je správně použít v notovém zápisu
- dokáže zapsat stupnici G-dur a F-dur, označí a zapíše akord v těchto stupnicích
- zazpívá durový trojzvuk, sluchem rozezná opakovaný tón - č. 1, v. 2, v. 3, č. 4 – aniž by použil název intervalu (pomocné písně, grafické značky atd.)
- orientuje se na klaviatuře, najde tón c1 a najde půltóny na bílých klávesách
- dokáže vysvětlit pojmy *staccato* a *legato* a zapsat jejich značky do not
- umí správně použít italské hudební názvosloví, čte správně jeho zkratky a značky a používá je při hře či zpěvu: *piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo,* allegro
- vysvětlí a rozpozná v zápisu pojmy *repetice,* koruna, *ligatura, prima volta* a *seconda volta*
- rozezná zvukově kontrastní nástroje různých nástrojových skupin, ženský a mužský pěvecký projev, rozlišuje také hudbu instrumentální a vokální
- zpívá jednoduché dětské písně lidové i umělé

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- čte a dokáže zapsat noty v G - klíči v rozsahu od g do d3 a od c do e1 v F-klíči, správně zapisuje a čte noty s posuvkou
- umí vyjmenovat názvy oktáv (subkontra až pětičárkovaná), určí oktávu v notovém záznamu
- zná durové stupnice do 4# a b (vyjmenuje jejich pořadí, zapíše je do notové osnovy)
- zná a aktivně užívá pojem „předznamenání“, vyjmenuje postup všech křížků a béček, zapíše je za houslový klíč (do 4 posuvek - viz. výše),
- zná základní mollovou stupnici – a moll (chápe souvislost s C dur – „paralelní stupnice“ = souběžné stupnice)
- v probraných stupnicích vytvoří a zapíše kvintakord, zvládá utvořit sextakord, kvartsextakord
- rozliší pojem „stupnice“ a „tónina“ (určí ji v notovém zápisu)
- rozliší durovou a mollovou melodii (poslech či zpěv písně, poslech skladby)
- umí vyjmenovat názvy intervalů od primy do oktávy, rozdělí je na čisté a velké, umí tyto intervaly určit i vytvořit v probraných durových stupnicích
- ovládá pomocné písně, s jejichž pomocí sluchem určí interval čisté primy, velké sekundy, velké tercie, čisté kvarty, kvinty a oktávy
- prokáže rytmické a tempové cítění ve 3/8 taktu, ve všech probraných taktech (2/4, 3/4, 4/4, 3/8) dokáže zapsat vlastní jednoduchou rytmizovanou melodii a vytleská ji
- ve čtvrťových taktech užívá notu a pomlku šestnáctinovou, dá ji do souvislosti s ostatními probranými rytmickými hodnotami
- v notovém záznamu písně či skladby identifikuje „předtaktí“
- pozná poslechem tanec dvoudobý (polku) a třídobý (valčík)
- umí správně použít italské hudební názvosloví, čte správně jeho zkratky a značky, použije je při hře či zpěvu: pp, ff, *akcent, moderato, allegretto, andante, ritardando, accelerando, a tempo, D. C. al Fine*
- určí charakteristické znaky pro rozdělení hudebních nástrojů do skupin, (smyčcové x drnkací x kladívkové - dřevěné x žesťové - samozvučné x blanozvučné), dokáže sluchem určit a správně zařadit nejpoužívanější hudební nástroje strunné, dechové, bicí
- vysvětlí pojem opera, vyjmenuje pěvecké hlasy, rozliší sbor mužský - ženský – smíšený
- rozlišuje hru sólovou a orchestrální, hudbu umělou a lidovou (formou poslechu), uvede konkrétní příklady

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- žák se orientuje v basovém F-klíči (v rozsahu velké G - f1)
- zná a používá dvojitý křížek a dvojité b
- umí vyjmenovat a zapsat všechny durové stupnice, zná jejich stavbu - ovládá pořadí všech křížků a béček, umí je správně zapsat do notové osnovy
- prokáže znalost charakteristických prvků stupnice aiolské, harmonické a melodické- umí zapsat tyto mollové stupnice do 3# a 3b.
- tvoří kvintakord dur a moll v probraných stupnicích + jeho obraty (sextakord, kvartsextakord)
- uvede příklady paralelních a stejnojmenných stupnic
- umí vytvořit a analyzovat základní intervaly v probraných stupnicích a tvoří intervaly odvozené – malé
- vysvětlí pojem „enharmonická záměna“, umí daný tón zaměnit
- probrané učivo ověří i intonačně a sluchovou analýzou – ovládá tzv. pomocné písně, s jejichž pomocí určí sluchem a intonuje všechny základní intervaly, určí *dur* a *moll* stupnice atd.
- ovládá jednoduchá dirigentská gesta (2/4, 3/4, 4/4 takt)
- prokáže rytmické a tempové cítění v taktu 6/8 – v probraných taktech dokáže zapsat vlastní jednoduchou rytmizovanou melodii a vytleská ji, zvládne jednoduchý rytmický diktát atd.

- zvládá prakticky přenesení z doby těžké na dobu lehkou – synkopu, vysvětlí tento pojem, předvede
- umí správně použít italské hudební názvosloví, čte správně jeho zkratky a značky, *cantabile, meno, sempre, subito, dolce, espressivo* užívá další tempová označení jako *grave, adagio, vivace, presto*, rozlišuje dynamiku ppp, fff - používá ji při hře, či zpěvu
- zná význam slova „transpozice“, její účel - pracuje s jednoduchou melodií v různých tóninách, dokáže ji zapsat
- pozná malou písňovou formu v lidové písni (ab, aba)
- vysvětlí pojem a sluchem identifikuje symfonický orchestr (uvede jeho nástrojové skupiny, vysvětlí pojem dirigent, part, partitura) - porovná s hudbou komorní (zná a vyjmenuje základní komorní seskupení)
- je schopen vysvětlit a jednoduše charakterizovat vybrané hudební druhy a formy - symfonie, symfonická báseň, koncert, suita, kantáta, opera, balet, rondo, fuga apod. (formou poslechu nebo analýzy notového zápisu) – vždy ve spojení se jmény představitelů dané formy, či druhu
- zná lidové tradice regionální i národní (především ve spojení s nejdůležitějšími křesťanskými svátky-Vánoce, Velikonoce) – vysvětlí pojmy koleda, půlnoční mše, pašije

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- žák čte a dokáže zapsat noty v G - klíči v rozsahu od g do e3 a od C do e1 v F-klíči
- zná mollové stupnice - aiolské, harmonické, melodické, umí zapsat tyto stupnice do 5 křížků a béček
- zná pojem „enharmonicky záměnné stupnice“ – dokáže uvést příklad
- sluchem rozlišuje a zapíše kvintakordy dur a moll, analyzuje je v notovém zápisu
- umí vytvořit a analyzovat základní intervaly svrchní i spodní, vytváří intervaly odvozené - malé, zmenšené a zvětšené (pouze svrchní)
- probrané učivo ověří i intonačně a sluchovou analýzou – rozezná podle sluchu základní intervaly, stupnici durovou, aiolskou, melodickou, harmonickou
- prakticky zvládá nepravidelné členění doby - „triolu“
- umí doplnit melodický závěr k neúplnému čtyřtaktí
- prokáže rytmické a tempové cítění v taktu 2/2 (*alla breve*) – v probraných taktech vytleskává daný rytmus a dokáže zapsat vlastní jednoduchou rytmizovanou melodii,
- zvládá jednoduchý rytmicko - melodický diktát
- umí vysvětlit pojem „melodická ozdoba“- zná trylek, nátryl, skupinku, obal, příraz
- spolehlivě sluchem určí v minulých letech probrané hudební nástroje, pěvecké hlasy, rozlišuje sbor ženský – mužský – smíšený - dětský
- v lidové písni rozliší druhy malé písňové formy - ab, aba, abc, vysvětlí pojem předvětí - závětí - perioda
- spolehlivě rozliší hudbu lidovou a umělou, určí hru sólovou, projev instrumentální, vokální a vokálně-instrumentální
- prokáže znalost vybraných hudebních druhů, forem a žánrů, rozliší např. symfonii - koncert, jazz - rock apod.)
- podá základní charakteristiku období a zná skladby, které nesou charakteristické znaky těchto vývojových epoch: pravěk – starověk – středověk (gregoriánský chorál, počátky vícehlasu, světský rytířský zpěv - český hudební středověk
- podá základní informace o historii i současnosti důležitých hudebně - kulturních institucí - tj. Česká filharmonie, Rudolfinum, Národní divadlo, festival Pražské jaro
- dokáže propojit získané vědomosti s poslechem hudby a následně hodnotí slyšené na úrovni jeho věku

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- ovládá všechny durové i mollové stupnice
- spolehlivě určí stupnice paralelní a stejnojmenné
- umí zapsat kvintakordy a jejich obraty (durový, mollový, zvětšený, zmenšený), analyzuje je v notovém zápisu

- užívá základní tóny **T**, **S**, **D** k vytváření vlastních jednoduchých doprovodů k písním
- zná stavbu dominantního septakordu, umí jej zapsat, vytvořit jeho obraty
- umí vytvořit i analyzovat základní i odvozené intervaly svrchní, umí tvořit základní intervaly spodní, ovládá převraty intervalů
- zná a umí použít základní akordické značky v notovém zápisu populární hudby
- prokáže rytmické a tempové cítění v taktu 6/4-v probraných taktech vytleskává daný rytmus a dokáže zapsat vlastní jednoduchou rytmizovanou melodii (vytleská ji), zvládá rytmicko - melodický diktát
- vysvětlí pojem *tetrachord, tenuto, portamento, glissando*
- vysvětlí pojem *homofonie* a *polyfonie*
- zná pojem *konsonance* a *disonance* - určí předehraný souzvuk
- umí transponovat melodii i harmonii lidových písní durových i mollových – pracuje v různých tóninách
- zná složení smyčcového kvarteta, klavírního tria ..atd.; a dokáže je určit
- zná další hudební formy - tj. velká písňová forma AB, ABA, rondo
- podá základní charakteristiku období a zná skladby, které nesou charakteristické znaky těchto vývojových epoch: hudební renesance v Evropě, hudební renesance v Čechách, hudební baroko v Evropě a v Čechách (ve spojení s hudebními druhy - koncert, concerto grosso, suita, opera, oratorium, kantáta, fuga atd.)
- spolehlivě rozeznává hudbu artificiální a nonartificiální

Očekávané výstupy přípravného ročníku základního studia II. stupně

- Žák čte noty v příslušném klíči, v rozsahu notové osnovy.
- Vyjmenuje základní tempová a dynamická označení.
- Vyjmenuje tóny stupnice C dur.
- Rozlišuje pojmy stupnice a tónina.
- Popíše funkci posuvek.
- Rozezná sluchem durový a mollový kvintakord.
- Orientuje se v délkách not a pomlk, pojmenuje noty i pomlky v cvičeních.
- Definuje pojmy zvuk, tón a jeho vlastnosti, nota, notová osnova, houslový klíč, takt a jeho označení, taktová čára, hudební abeceda, tempo, dynamika.
- Opakuje po učiteli rytmické a rytmicko-melodické útvary.
- Orientuje se v základním dělení nástrojů, dokáže jednotlivé nástroje zařadit do skupin.

6 Kolektivní výuka - soubory školy

6.1 Studijní zaměření: Hudební praxe

Studijní zaměření **Hudební praxe** mohou navštěvovat žáci, kteří absolvovali II. stupeň základního studia.

Žák hraje v různých uskupeních a souborech školy a k tomu má možnost navštěvovat 1x týdně hodinu hry na nástroj nebo zpěv.

Výuka je zaměřena na souborovou hru (souhru) a výstupy jednotlivých ročníků učitel stanovuje na základě vzdělávacích potřeb žáka a zanese je do třídní knihy.

Žáci jsou vedeni ke spolupráci a hře v kolektivu, k souhře s ostatními hráči, umět se přizpůsobit dle okolností a potřeb souboru a k zodpovědnosti za společný výsledek.

Žák využívá znalostí a dovedností získaných v průběhu předešlého studia, rozvíjí harmonické cítění a své zkušenosti nadále prohlubuje.

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Kolektivní výuka ■	1-2	1-2	1-2	1-2
Hra na nástroj	1✹	1✹	1✹	1✹
Celkem	**2**	**2**	**2**	**2**
Sborový zpěv✹	1✹	1✹	1✹	1✹

V případě předmětu **Hra na nástroj** se bude vždy jednat o konkrétní nástroj podle specializace žáka.
✹ Označené předměty jsou v daném ročníku nepovinné.
■ Žák navštěvuje předmět **Skupinová praxe**, nebo hraje ve vybraném souboru na doporučení učitele (**Crazy Band**, **Komorní hra**, **Silmaril**, **Mini band**…atd.)

6.2 Studijní zaměření: Zpracování a reprodukce zvuku

Předmět **Zpracování a reprodukce zvuku** je předmětem nepovinným a mohou ho navštěvovat žáci 6. a 7.ročníku I. stupně a I. – IV. ročníku II. stupně základního studia. Pouze na doporučení učitele mohou tento nepovinný předmět navštěvovat i žáci nižších ročníků.
Žák se seznámí s komplexním řetězcem zařízení pro snímání, digitalizaci a editaci zvuku s dostupným hardwarem i softwarem využívaným v hudební tvorbě a produkci.
Žák se učí chápat zákonitosti vzniku zvuku, jeho šíření a působení na lidský organismus. Pořizovat zvukový záznam. Pracovat s jednotlivými stopami zvukového záznamu. Využívat základy elektrotechniky. Zohledňuje daný prostor, hudební žánr, frekvenční charakteristiku hudebních nástrojů a vliv zvuku na lidské zdraví pro adekvátní nastavení ozvučovací techniky a zvukové aparatury.
Poučeně používá dostupný hardware a software. Zná různé zvukové formáty pro ukládání zvukových dat a volí vhodné formáty.
Navrhuje, případně sestaví a řídí tým lidí za účelem realizace ozvučení a nahrávání konkrétní události.
Rozlišuje různé druhy mikrofonů a jejich správné použití v praxi.
Dovede postavit a zbourat techniku, ví, jak správně uložit a uskladnit zařízení.

Na konci pololetí žáci zajistí ozvučení a nahrávání kulturní akce pořádanou školou. Žáci jsou zodpovědní za kvalitu zvuku, nastavení zvukového systému, stavění a bourání zvukové techniky.

6.3 SOUBORY ŠKOLY

Akordeonový soubor Nuevo

Žák navštěvuje předmět povinně od 3. ročníku I. stupně základního studia. Na doporučení učitele může tento soubor navštěvovat celé studium.

- Žák zvládá zahrát technicky jednoduchý part
- Těžištěm komorní hry je souhra s ostatními hráči
- Je schopen naslouchat ostatním hráčům, dokáže reagovat na neočekávané situace a je schopen e znovu zařadit do hry
- Umí se znovu přizpůsobit danému souboru či hráči
- Dokáže využít své dovednosti nejen v sólové hře
- Má příležitost zkusit si, jaká úskalí, ale i výhody má souborová hra
- Získává cennou praxi do budoucna (hráč v souboru nebo kapele různých zaměření)
- Nový žák se postupně včlení do souboru hrou jednodušších partů
- Poznává různé druhy hudebních stylů – klasickou, taneční, swingovou, jazzovou hru.

Crazy Band

Hudební uskupení „**Crazy Band**“ mohou žáci navštěvovat po celé studium I. a II. stupně základního studia.
Vedle sólové hry na nástroj, kterou navštěvují žáci v individuálních hodinách se v **Crazy Bandu** naopak učí hře a práci v kolektivu. Jako v každé souborové hře, jde i v **Crazy Bandu** především o souhru a vnímání ostatních hráčů, ale zároveň se žáci učí pohotově reagovat na dirigenta, podřizovat se jeho gestům, udržet rytmus, přizpůsobovat se a pracovat s dynamikou, samostatně si naladit svůj nástroj.

Při hře žáci využívají získané dovednosti z individuální výuky a jsou vedeni k zodpovědnosti za společné dílo a za jeho výsledek.

- žák sám nastuduje svůj part, reaguje na gesta dirigenta, správně frázuje, používá dynamiku a technické prvky, věnuje se více obtížným místům, které dokáže vycvičit, čistě intonuje a při hře rozlišuje hru různých žánrů a stylů
- je schopen spolupráce s ostatními hráči a podílí se na přípravě společných vystoupeních

---

Flauti Dolci

Repertoár souboru tvoří převážně renesanční skladby, především tance (*pavany, allemandy, gagliardy, couranty, volty*...), ale zařazují se i skladby z pozdějších slohových období, zejména skladby současných skladatelů vytvořené přímo pro zobcové flétny. Při hře v souboru žáci využívají získané dovednosti z individuální výuky, jsou schopni orientovat se ve vícehlasé skladbě, vnímat její harmonickou i rytmickou strukturu, poslouchat své spoluhráče. Učí se správnému frázování, čisté intonaci, souhře a v neposlední řadě i zodpovědnosti za finální výsledek společné práce. Úkolem souboru je posilování zájmu žáků o tzv. "starou hudbu" a propagaci této hudby formou vystoupení na veřejnosti.

Akordeon – komorní hra

Předmět komorní hra zahrnuje oblast praktik a dovedností, kterými jsou technická vyspělost, rytmické cítění spolu se schopností vnímat a udržet nastavené metrum dané skladby, tvorba dynamiky a agogiky. Žáci se prezentují jako duo, trio nebo kvartet, možné je i spojení s jiným hudebním nástrojem (kytara, flétna, housle apod.). Smyslem předmětu komorní hra je vypěstovat u žáků schopnost sluchové sebekontroly, vnímání spoluhráčů a přispívat tímto k ucelenému hudebnímu projevu. Repertoár tvoří úpravy klasických i populárních skladeb.

Komorní hra (kytarový soubor)

Předmět **Komorní hra** je určen pro žáky kytarového oddělení.
Žáci se naučí hrát a vystupovat v kolektivu, poslouchat vícehlasou hudbu, podřizovat se celku, hrát melodickou linku i doprovázet, poslouchat ostatní hráče v souboru a být zodpovědným, za společný výkon.
Výuka probíhá za účasti 4 a více žáků. Nejdříve se naučí svůj part a poté hrají společně, nebo “každý s každým“ (1. s 2. hlasem, 1. s 3., 1. s 4. atd.).
Pro lepší souhru a přesnost, dokáže žák použít i metronom. Hrají skladby dvojhlasé a vícehlasé, různých období i žánrů.

Smyčcový orchestr

Výuka ve **Smyčcovém orchestru** vede žáky především k souhře. Vedle sólové hry na nástroj, kterou navštěvují žáci v individuálních hodinách, se v orchestru naopak učí hře a práci v kolektivu. Jako v každé souborové hře, jde i v orchestru především o souhru a vnímání ostatních hráčů, ale zároveň se žáci učí pohotově reagovat na dirigenta, podřizovat se jeho gestům, udržet rytmus, přizpůsobovat se a pracovat s dynamikou, samostatně si naladit svůj nástroj.
Při hře žáci využívají získané dovednosti z individuální výuky a jsou vedeni k zodpovědnosti za společné dílo a za jeho výsledek a nebýt pouze sólovým hráčem.
Jsou vedeni k porozumění hraných skladeb, učí se vnímat orchestrální skladby jako celek a naučí se koncertnímu vystupování a chování při koncertech.
Výuka v orchestru je pro smyčcové nástroje (housle, violoncello) povinná, pro ostatní nástroje (příčná flétna, klarinet, lesní roh, pozoun, klavír) je tento předmět nepovinný a mohou ho navštěvovat žáci pouze na doporučení učitele.

Mini band

Žáci se učí základy komorní hry (např. ladění nástroje, používání ladičky, poslouchají se navzájem, vnímají jednotlivé party a pronikají do jejich stavby, učí se vnímat dirigování, společnou zodpovědnost a v neposlední řadě děti rády využijí zkušenosti získané v hodině.

- žák je schopen se naladit
- dokáže sám nastudovat jednoduchou skladbu pro více nástrojů
- vnímá dirigenta a dokáže reagovat na jeho gesta
- zná základní rytmické hodnoty
- dokáže hrát jednoduché záležitosti z listu

PlechBand

Soubor **PlechBand** je složen, jak už z názvu vyplývá, z žesťových (plechových) nástrojů (trubky, lesní rohy, pozouny).
Tento soubor mohou žáci navštěvovat po celé studium I. a II. stupně základního studia.
Výuka v **PlechBandu** vede žáky především k souhře. Vedle sólové hry na nástroj, kterou navštěvují žáci v individuálních hodinách se v **PlechBandu** naopak učí hře a práci v kolektivu. Jako v každé souborové hře, jde i v **PlechBandu** především o souhru a vnímání ostatních hráčů, udržet rytmus, přizpůsobovat se a pracovat s dynamikou, samostatně si naladit svůj nástroj.
Při hře žáci využívají získané dovednosti z individuální výuky a jsou vedeni k zodpovědnosti za společné dílo a za jeho výsledek.

- žák sám nastuduje svůj part, správně frázuje, používá dynamiku a technické prvky, věnuje se více obtížným místům, které dokáže vycvičit, čistě intonuje a při hře rozlišuje hru různých stylů
- je schopen spolupráce s ostatními hráči a podílí se na přípravě společných vystoupeních

---

hudební skupina SILMARIL

Základem souboru jsou elektrické a elektronické nástroje.
Sestavu souboru tvoří: bicí souprava, basová kytara, elektrické kytary, klávesový synthezer, příčná flétna.
Soubor lze doplnit též jinými sólovými nástroji, jako např: dechovými i smyčcovými nástroji, též sólovým zpěvem.
Soubor interpretuje skladby z tzv. rockové klasiky, zaměřuje se ve svých úpravách i na hudbu filmovou či klasickou.
Žáci ovládají hru na svůj nástroj na dostatečně dobré úrovni potřebné pro zařazení do skupiny
Vnímají zvuk kapely a svůj part dynamicky odlišují ve prospěch celkového výrazu

---

Soubor loveckých nástrojů - Trubači

V tomto souboru se žáci učí hrát na lesnici nebo borlici.
Žáci, kteří navštěvují hlavní předmět **Hra na lesní roh** nebo **Hra na trubku**, mohou tento soubor navštěvovat od přípravného studia (dle schopností a dispozic).
Při hře na lesnici se používá stejný nátrubek jako na lesní roh, při hře na borlici stejný jako na trubku.
V hodinách si žáci osvojují základy hry na nátrubkové nástroje a zároveň jsou seznamováni s historickými nástroji, dodnes spojenými s mysliveckými tradicemi a loveckým troubením.
Cíl: Základním cílem tohoto předmětu je zvládnutí základních signálů pro myslivecká troubení, lovecká hudba, úlovky, znělky, různé signály pro myslivecké zvyky.

Skupinová praxe

Předmět **Skupinová praxe** je předmětem povinným dle učebního plánu daného zaměření.

Po vzájemné dohodě s učitelem, žák hraje v různých uskupeních školy: Například: dua, tria…atd., doprovody k jiným hudebním nástrojům nebo zpěvu, hraje za doprovodu jiného, či jiných hudebních nástrojů (dechových, smyčcových,…atd.), nebo zpěvu.
Soubory může navštěvovat celá škála nástrojů, včetně smyčců a zpěváků.

- žák spolupracuje s ostatními členy
- reaguje na základní požadavky a gesta vedoucího souboru
- je schopen se naladit
- vnímá intonační odlišnosti
- vnímá harmonii a intonační čistotu
- vědomě se snaží přizpůsobit po rytmické a dynamické stránce

Žáci jsou seznámeni se zákonitostmi souhry, s přizpůsobením se ostatním hráčům.
Hrají jednodušší part, než jsou jeho technické dovednosti, protože těžištěm a cílem Skupinové praxe je souhra s dalším hráčem nebo s více hráči a umět se přizpůsobit dle okolností a potřeb danému souboru.

Doprovod zpěvu

- týká se žáků od 4. ročníku předmětu **Hra na keyboard**
- smyslem výuky je, že žák umí doprovodit sólistu (zpěváka) jednoduchou formou ať již pomocí základních funkcí **T.**, **D.**, **S.** (postupné rozšiřování znalostí akordů T5, septakordů apod.) + jejich využití
  - dále pomocí akordů a rytmických doprovodů přímo z nástroje
  - doprovod možno harmonicky a melodicky obohacovat (uplatnění improvizace), záleží na schopnostech žáka
  - na konci roku umí žák vlastně to, co obsahuje předešlá náplň vyučovací hodiny
  -

Klávesová praxe

Cílem předmětu je seznámit žáky s problematikou hry na odlišné klávesové nástroje (klavír, keyboard, varhany) a objasnit rozdíly i soulady způsobu hry na tyto nástroje.
Žák navštěvuje předmět **Klávesová praxe** dle daných učebních plánů.

7 Vzdělávací obsah výtvarného oboru

Výtvarný obor je vyučován jako obor skupinový.
Vyučuje se ve skupině maximálně 15 žáků.
Studium se člení na studium I. stupně základního studia a na studium II. stupně základního studia.

7.1 Přípravné studium

Charakteristika přípravného studia

Přípravné studium je součástí I. stupně základního studia.
Přípravné studium navštěvují děti šestileté a délka studia probíhá 1 rok.
Přípravné studium mohou navštěvovat i děti ve věku 5 let (při prokázaném talentu) a délka studia u těchto dětí probíhá 2 roky.

Učební plán	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná výchova	3	3
Celkem	**3**	**3**

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravná výtvarná výchova

- žák zvládá jednoduché vedení čar, nakreslí jednoduché tvary, má osvojené jednoduché kresebné techniky
- dokáže vytvořit zadané téma jednoduchým způsobem, odpovídající tématu (námětu)

- vedení čar nemá náhodné, umí cíleně vytvořit základní tvary a linie, nanést barvy, vytrhávat a stříhat
- dokáže převést kresební návrh do prostorového objektu

Charakteristika I. a II. stupně základního studia

I. stupeň základního studia je dále rozčleněn do těchto předmětů:

Plošná tvorba: kresba, grafika a malba

Modelování: práce s hmotou

Objektová a akční tvorba: vytváření 3D objektů z různých materiálů

Výtvarná kultura: dějiny umění

Žáci, kteří navštěvují výtvarný obor, mohou v 6. a v 7. ročníku I. stupně základního studia navštěvovat předmět **Počítačová grafika**.

V 5. ročníku I. stupně základního studia mohou tento předmět navštěvovat jako nepovinný pouze na doporučení vyučujícího.

Žák zakončí studium svou absolventskou prací, která je veřejně vystavena v galerii školy.

II. stupeň základního studia má čtyři ročníky. Žáci si mohou vybrat ze dvou studijních zaměření:

- **Výtvarná tvorba** (plošná tvorba, modelování, akční a objektová tvorba, výtvarná kultura)
  nebo
- **Počítačová grafika**

Studovat mohou obě zaměření – Výtvarná tvorba a Počítačová grafika – ale musí zaplatit úplatu za vzdělávání za každé studijní zaměření.

Na konci čtvrtého ročníku II. stupně základního studia žák zakončí studium absolventskou prací, která je veřejně vystavena v galerii školy.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Plošná tvorba	2	2	2	2	2	2	1½
Modelování	½	½	½	½	½	½	½
Akční a objektová tvorba	½	½	½	½	½	½	½
Výtvarná kultura	-	-	-	-	-	-	½
Celkem	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**
Nepovinný předmět **Počítačová grafika**	-	-	-	-	3✹	3	3
celkem	-	-	-	-	6	6	6

Předmět **Výtvarná kultura** probíhá v měsíčních intervalech

✹v 5. ročníku může žák navštěvovat nepovinný předmět Počítačová grafika pouze dle schopností a na doporučení učitele.

Studium II. stupně základního studia – Výtvarná tvorba

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Plošná tvorba	1½	1½	1½	1½
Modelování	½	½	½	½
Akční a objektová tvorba	½	½	½	½
Výtvarná kultura	½	½	½	½
Celkem	**3**	**3**	**3**	**3**

Předmět **Výtvarná kultura** probíhá v měsíčních intervalech

Studium II. stupně základního studia – Počítačová grafika

	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Počítačová grafika	2½	2½	2½	2½
Výtvarná kultura	½	½	½	½
Celkem	**3**	**3**	**3**	**3**

Předmět **Výtvarná kultura** probíhá v měsíčních intervalech

7.2 Plošná tvorba

Očekávané výstupy 1. a 2. ročníku základního studia I. stupně

- **Kresba:** hravým způsobem zvládá přesnější vedení čar, dokáže nakreslit základní tvary věcí, má osvojené kresebné techniky různými prostředky na základě předlohy, vzoru, dokáže reprodukovat správnost výtvarné techniky
- **Grafika:** zvládá nejjednoduššími formami grafiky – otisky, pozná stopy nástrojů na matrice
- dodržuje bezpečnost práce
- **Malba:** využívá rozmanitých malířských technik, intuitivně používá barevných skvrn, ploch, světla a stínu
- **Kombinované techniky:** stříhá a vytrhává různé tvary (osvojuje motoriku prstů), dbá na bezpečnost práce, experimentuje v kombinování technik

Očekávané výstupy 3. a 4. ročník základního studia I. stupně

- **Kresba**: ovládá základy stínování, používá rozmanité kresebné techniky, zvládá základy kompozice (rozvržení předmětů, nebo objektů v prostoru s následným převedením do malby, kresby)
- **Grafika:** vlastní výběr formátu, zvládá složitější námět, umí vlastní tisk
- **Malba:** intuitivně zvládá barevné kompozice, chápe pojmy světlo, barva, plocha, uvědomuje si rozdíl mezi malířskými technikami (vodové, anilinové a temperové barvy, práce s pastelem)
- **Kombinované techniky:** je možná kolektivní práce kombinované techniky (např. koláž doplněná kresbou a více technikami), ovládá lepení, volí si sám materiál, pracuje s řezákem

Očekávané výstupy 5. a 6. ročník základního studia I. stupně

- **Kresba:** dokáže zachytit tvar odrážející se reality různými technikami, dokáže zpracovat lidské proporce
- **Grafika:** zpracovává složitější náměty různými grafickými technikami
- **Malba:** zná základní a doplňkové barvy, orientuje se v psychologii barev, ovládá základní malířské techniky
- **Kombinované techniky:** zná a ve svém výtvarném vyjádření kombinuje techniky a dokáže experimentovat

Očekávané výstupy 7. ročník základního studia I. stupně

- **Kresba:** zná kompozici, vytvoří studijní kresbu (zvláště připravuje-li se na talentové zkoušky)
- **Grafika:** umí různé grafické techniky, zvládá tisky, má svůj osobitý styl a rukopis
- **Malba:** ovládá kompozici, perspektivu, pracuje se světlem a stínem, zná malířské techniky a dokáže je kombinovat
- **Kombinované techniky:** ovládá složitější náměty i techniky, umí improvizovat a vymýšlet vlastní úpravy

Očekávané výstupy 1. a 2. ročníku základního studia II. stupně

- **Kresba:** ovládá kompoziční řešení a techniku kresby různými materiály, zná zákonitosti perspektivy
- **Grafika:** rozlišuje různé grafické techniky a umí své výtvarné myšlenky zpracovat vhodnými grafickými technikami, je znalý bezpečnostních předpisů
- **Malba:** využívá zákonitosti psychologie barev, zná kompoziční řešení, vyjadřuje se různými malířskými technikami, dokáže zvážit vhodnost užití techniky při vyjádření svého výtvarného záměru
- **Kombinované techniky:** improvizuje a experimentuje, umí si samostatně vybrat vhodnou technologii

Očekávané výstupy 3. a 4. ročníku základního studia II. stupně

- **Kresba:** využívá studijní kresbu pro kvalitnější výtvarnou výpověď o vnímání světa kolem sebe, umí kresbu využít na vyjádření svého výtvarného záměru

- **Grafika:** pracuje samostatně i s tiskem a zná bezpečnostní předpisy
- **Malba:** vytváří náročnější kompozice s ovládnutím technologických postupů, umí pracovat samostatně
- **Kombinované techniky:** umí propojit obsah s formou, dovede vědomě uplatňovat výrazové a kompoziční
- vztahy a zvolit vhodný materiál

7.3 Modelování

Očekávané výstupy 1. a 2. ročníku základního studia I. stupně

- **Keramika:** zná pojmy – šlikr, glazura, křížkování, vytváří jednoduchých tvarů, nanáší glazur, používá barvítek

Očekávané výstupy 3. a 4. ročník základního studia I. stupně

- **Keramika:** zná pracovní postupy stavěné keramiky, dle svých možností pracuje na kruhu za pomoci učitele

Očekávané výstupy 5. a 6. ročník základního studia I. stupně

- **Keramika:** zvládá samostatně technologické postupy stavěné keramiky či práci v masivu, dekorování povrchu a dokáže samostatně nanášet engoby či glazury, ovládá základy točení na kruhu

Očekávané výstupy 7. ročník základního studia I. stupně

- **Keramika:** vypracuje složitější námět, zná technologické postupy, dokáže uplatnit prostorové principy (nanášení a odstraňování hmoty-hlíny)

Očekávané výstupy 1. a 2. ročníku základního studia II. stupně

- **Keramika:** je schopen samostatně zvládat technologické postupy a vyjadřovat své myšlenky s osvojenými výtvarnými prostorovými principy

Očekávané výstupy 3. a 4. ročníku základního studia II. stupně

- **Keramika:** na úrovni samostatně pojaté tvorby se stává nezávislou a samostatnou osobností

7.4 Objektová a akční tvorba

Očekávané výstupy 1. a 2. ročníku základního studia I. stupně

- **Objekty:** sestavuje jednoduché tvary v prostotu, pracuje s různými materiály, lepí
- **Akce:** pracuje ve skupině, jednoduše používá odborné názvosloví, zapojuje se do výtvarné hry – společná práce (reaguje na začatou práci druhého)

Očekávané výstupy 3. a 4. ročník základního studia I. stupně

- **Objekty:** vytváří jednoduché prostorové kompozice, pracuje s papírovou hmotou nebo s netradičním materiálem (umí použít řezák, tavnou pistoli)
- **Akce:** ve skupinové tvorbě-rozvíjí improvizační schopnosti z dostupného materiálu (dokáže využít alternativní techniku – improvizace – reakce na dané možnosti)

Očekávané výstupy 5. a 6. ročník základního studia I. stupně

- **Objekty:** vytváří složitější prostorové kompozice a dokáže kombinovat materiály
- **Akce:** umí si v kolektivní činnosti prosadit svůj názor a zároveň zvládat přijmout představu druhého při hledání experimentální výtvarné akci

Očekávané výstupy 7. ročník základního studia I. stupně

- **Objekty:** vytváří náročnější kompoziční řešení – systematická práce (kresebné nápady, model a konečné promyšlené řešení)
- **Akce:** uvědomuje si výtvarné akce a dokáže je i vymýšlet, ovládá zásady práce ve skupině a improvizaci – umí vytvářet na dané téma

Očekávané výstupy 1. a 2. ročníku základního studia II. stupně

- **Objekty:** vytvoří na dané téma náročnější kompozici, dokáže si zvolit sám technologický postup a samostatně pracovat s vybranými materiály, má osvojené bezpečnostní předpisy
- **Akce:** experimentuje i improvizuje na dané téma, je schopen pracovat v kolektivu, diskutuje a umí si prosazovat svůj výtvarný názor

Očekávané výstupy 3. a 4. ročníku základního studia II. stupně

- **Objekty:** při vytváření používá výrazových vlastností a vztahů na dané téma, umí zjednodušovat (abstrahovat), využívá analýzy i syntézy, parafrázi, samostatně tvoří
- **Akce:** je schopen konceptuálního myšlení a osobitě jej aplikuje

7.5 Výtvarná kultura

Očekávané výstupy 7. ročník základního studia I. stupně

- žák: používá základní výtvarné pojmy, orientuje se ve výtvarném umění kolem sebe
- navštěvuje výstavy a galerie
- orientuje se ve výtvarných směrech, umí diskutovat a prosazovat svůj výtvarný názor, ale i respektovat odlišné výtvarné názory
- vybírá si podněty z různých oblastí světové kultury

Očekávané výstupy 1. a 2. ročníku základního studia II. stupně

- orientuje se ve výtvarných uměleckých slozích, je schopen respektovat odlišné výtvarné názory, individuálně si vybírá podněty z výtvarné i jiné oblasti světové kultury

Očekávané výstupy 3. a 4. ročníku základního studia II. stupně

- umí argumentovat a prosazovat svůj výtvarný názor a rovněž naslouchat odlišnému postoji, zajímá se o dějiny výtvarné kultury a vnímá je v širokých souvislostech, umí prezentovat svoji vlastní práci i druhých, dokáže vybrat vhodnou adjustaci svého díla

7.6 Počítačová grafika

Očekávané výstupy 5.-6. ročníku základního studia I. stupně

- Žák zná základní pojmy – harmonie, kontrast, plocha, stylizace.
- používá základní nástroje programu Procreate (vrstvy, nástroje, filtry, prolnutí barev apod.)

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- Žák využívá základní prvky výtvarného jazyka (bod, linie, skvrna, tvar, barva, světlo plocha, prostor).
- Využívá složitější nástroje a funkce – masky, cesty, kouzelná hůlka.
- Využívá fotografické předlohy.
- Používá koláže jako cílový projev

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia II. stupně

- Vytváří vlastní tvorbu dle vlastního výtvarného projevu.
- Má osvojené funkce grafického tabletu.
- Používá nástroje a techniky – text, nastavení štětců, způsoby prolnutí vrstev.
- Vytváří abstraktní kompozice.

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia II. stupně

- Volí vlastní námět.
- Propojuje teorii a praxi dle vlastních možností
- Hodnotí vlastní postoje k dané práci.
- Využívá internet, práce s vrstvami, maskami, filtry, dokáže odhadnout jejich jednotlivé působení.

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia II. stupně

- dokáže cíleně pracovat a užít k účelné komunikaci prostřednictvím výtvarného díla s působením prvků výtvarného jazyka
- Využívá grafický tablet v plném rozsahu
- Experimentuje v oblasti výtvarné kreativity, kombinuje filtry a režim vrstev
- žák má vytvořen svůj vlastní styl

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

- samostatně vytváří zadaný úkol
- dokáže hodnotit a popsat vlastní práci

- zvládá grafický program, který se stal jeho nástrojem ke svobodnému vyjádření
- využívá grafický program v plném rozsahu

Výtvarná kultura – viz výtvarná kultura II. stupeň

8 Vzdělávací obsah tanečního oboru

Charakteristika oboru
Taneční obor je vyučován jako obor skupinový.
Mohou ho navštěvovat žáci od 5let.
Studium se člení na studium I. stupně a II. stupně základního studia.

8.1 Přípravné studium

Charakteristika přípravného studia
Přípravné studium je součástí I. stupně základního studia.
Přípravné studium navštěvují děti od 5 let a délka studia je jeden až dva roky.

Učební plán

	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	1	1
Celkem	**1**	**1**

Učební osnovy vyučovaného předmětu

Přípravná taneční výchova

- používá správné držení těla v základních polohách na místě i v základních prvcích pohybu z místa
- zvládá základní kroky pro pohyb z místa: chůze přirozená, běh, sunný krok, poskočný krok, cval bočně a lezení v nízkých polohách
- orientuje se v prostoru (kruh, řada, zástup)
- zvládá postavit „útvar“ rozestoupení v řadách a zástupech čelem k hlavní stěně tanečního sálu
- umí základní prvky obratnosti (kolíbka na zádech, kotoul vpřed, svíčka bez výdrže, převal)
- dokáže popsat správné postavení chodidel při vzpřímeném stoji (nohy jsou v paralelní pozici rozložené celou plochou na zemi)
- pohybem reaguje na změny v hudbě (změna tempa, dynamiky, nálady v hudbě)
- ovládá jednoduché taneční hry: Hra na sochy, Hra na hnízda, Hra na přeměnu, atd.
- dokáže předvést jednoduché lidové i umělé písničky ve spojení s pohybem (1 – 3 tance)
- dokáže improvizovat na jednoduchý námět
- při práci s hůlkou dokáže popsat správné postavení výchozí pozice pro pochod: baletní třetí pozice: pravá noha vytočená, levá noha přiložená k pravé noze patou v prostředku chodidla vnitřní strany pravé nohy

Charakteristika I. a II. stupně základního studia
I. stupeň základního studia má přípravné studium plus sedm ročníků. Během prvního a druhého ročníku mohou žáci navštěvovat předměty:

- **Taneční průpravu** (průprava na koberci)
- **Taneční praxi** (tvůrčí práce: malé a velké choreografie)
- Od třetího ročníku se vyučují v rámci **Taneční techniky** předměty:
- **Klasická technika tance** (základy baletu u tyče a na volnosti)
- **Současný tanec** (seznámení s technikami jako např: duncan technika,…)
- **Taneční praxe** (tvůrčí práce: malé a velké choreografie)
- **Lidový tanec**

Od čtvrtého ročníku může žák dle zájmu navštěvovat nepovinný předmět **Špičková technika** (balet ve speciální obuvi „špičky“).
Žák v sedmém ročníku zakončí I. stupeň základního studia interpretací veřejného (absolventského) vystoupení.

II. stupeň základního studia má ročníky čtyři. Žáci mohou navštěvovat dle svého zájmu a na doporučení učitele navštěvovat studijní zaměření **Taneční techniky** nebo **Taneční tvorbu.**

V rámci studijního zaměření **Taneční techniky**, žáci navštěvují tyto předměty:
Klasická technika tance (náročnější prvky klasického balet u tyče a na volnosti)
Současný tanec (technicky náročnější a delší variace)
Taneční praxe (tvůrčí společná choreografie)

Studijní zaměření **Taneční tvorby** je pro žáky, kteří mají osvojené taneční techniky a pokračují na II. stupni základního studia v kombinaci s žáky studijního zaměření Tanečních technik. V tomto studijním zaměření si žáci osvojují základy choreografie s pomocí pedagoga a podílí se na tvorbě různých choreografií. Po celé studium mohou žáci navštěvovat i předměty studijního zaměření Tanečních technik: **Klasické techniky, Současného tance, Taneční praxe a Špičková technika** (balet ve speciální obuvi „špičky).
Po celé studium mohou všichni žáci navštěvovat nepovinný předmět **Špičková technika** (balet ve speciální obuvi „špičky).

Na konci čtvrtého ročníku žáci zakončí II. stupeň základního studia interpretací veřejného (absolventského) vystoupení.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Taneční průprava	1	1,5	-	-	-	-	-
Taneční praxe	1	1,5	-	-	-	-	-
Taneční techniky	-	-	3	3	3	3	3
Celkem:	**2**	**3**	**3**	**3**	**3**	**3**	3
Špičková technika✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹
Mažoretky✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹
Lidový tanec✹	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

✹ Označené předměty jsou nepovinné.
V rámci Tanečních technik navštěvují žáci předměty **Současný tanec, Klasická technika tance, Taneční praxe.** Nepovinně mohou navštěvovat po celou dobu studia **Lidový tanec** a od 4. ročníku **Špičkovou techniku**.

Studium II. stupně základního studia – Taneční techniky

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Taneční techniky	3	3	3	3
Celkem	**3 – 4,5**	**3 – 4,5**	**3 – 4,5**	**3 – 4,5**
Mažoretky ✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹
Špičková technika	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹

Studium II. stupně základního studia – Taneční tvorba

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Taneční tvorba	3	3	3	3
Celkem	**3 – 4,5**	**3 – 4,5**	**3 – 4,5**	**3 – 4,5**
Mažoretky ✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹
Špičková technika	1,5✹	1,5✹	1,5✹	1,5✹

✹ Označené předměty jsou nepovinné.
V rámci Tanečních technik navštěvují žáci předměty **Současný tanec, Klasická technika tance, Taneční praxe.** Nepovinně mohou navštěvovat **Špičkovou techniku.**

8.2 Taneční průprava

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- ve statickém stavu automaticky uplatňuje zásady správného držení těla: stojí vzpřímeně, má vyrovnaná ramena (v souměrnosti jedno s druhým s mírným stažením vzad a dolů), paže jsou volně podél těla, šíje je prodloužená směrem vzhůru, břicho zataženo, dolní končetiny jsou napnuty v kolenních kloubech, chodidla jsou postaveny v první paralelní pozici s váhou přenesenou mírně v před na vnější část chodidel
- rozpozná změnu tempa
- je schopen navázat pozitivní vztahy ve společenství dvojic a trojic
- rozumí a dokáže jednoduše pojmenovat správné držení těla ve statickém stavu
- pojmenovává různé druhy výchozích poloh (sedy, lehy a kleky)

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- základní (správné) držení těla uplatňuje u základních kroků pro pohyb z místa
- dokáže rychle reagovat na změnu rytmu a tempa
- vnímá a pohybově vyjadřuje hudební frázování
- v rámci tanečních (pohybových) her navazuje pozitivní partnerské vztahy v malé skupině
- jednoduše hodnotí správné držení těla u základních druhů kroků pro pohyb z místa

8.3 Taneční praxe

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá tělem vyjádřit tzv. „hru napodobování“ bez verbálního projevu
- přispívá myšlenkovými nápady k danému tématu
- je schopen navázat pozitivní vztahy ve společenství dvojic a trojic
- dokáže jednoduše zhodnotit projev svých spolužáků v rámci taneční improvizace

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- vyjadřuje jednoduché náměty podpořené hudebním doprovodem
- přispívá nápady k danému tématu jednoduchým tanečním krokem
- jednoduše hodnotí svůj projev a projev svých spolužáků v rámci taneční improvizace a taneční průpravy

8.4 Taneční technika:

8.4.1 Současný tanec (povinné výstupy předmětu)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- aktivně vnímá hudební doprovod a umí pracovat s pauzou
- je schopen tělem „vyzpívat“ hudební melodii v jednoduché improvizaci
- zvládá verbálně okomentovat správné držení těla při pozorování spolužáků ve stavu statickém i kinetickém

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- je schopen pohybu s rekvizitou (malý míč, šátek), při zachování návyku správného držení těla
- užívá své tělo jako nástroj sebevyjádření
- zvládá základní taneční kroky
- uvědoměle v krátkých pohybových vazbách ovládá jednotlivé svalové skupiny
- správně hodnotí výkon spolužáků při krátkých variacích

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- je schopen pohybu s rekvizitou individuálně i v malé, či velké skupině
- při práci s náčiním využívá souhru těžiště těla s těžištěm předmětu
- pamatuje si a provádí delší pohybové vazby v přízemních polohách i v prostoru se zařazením prvků obratnosti a obratů
- dokáže okomentovat správnost pohybů, při pozorování svých spolužáků

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- v taneční improvizaci s partnerem vědomě aplikuje zvládnuté zásady správného držení těla
- analyzuje základní znaky taneční techniky a dokáže je zařadit

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- orientuje se v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem, interpretuje zadaný pohybový úkol
- uplatňuje bezprostřední emocionální a pravdivý projev s osobitým a účelově pojatým využitím potenciálu jemu dostupné techniky pohybu
- rozpozná, kultivuje a respektuje svá specifika
- uvědomuje si principy prováděného pohybu a uplatňuje je ve svém pohybovém vyjádření
- vnímá a identifikuje charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastí tanečního umění

Očekávané výstupy 1. - 2. ročníku základního studia II. stupně

- uvědomuje si svůj pohyb v čase a prostoru, vnímá vnější a vnitřní prostor
- zvládá souhru jednotlivých tělesných těžišť při řízeném i návazném pohybu
- detailně ovládá všechny možnosti pohybu trupu, šíje, hlavy horních i dolních končetin
- v kombinacích uplatňuje poznatků prostorových, časových proměn i dynamických
- žák je schopen vnímat neoddělitelnost vztahů mezi intelektuální, emocionální a fyzickou stránkou člověka

Očekávané výstupy 3. - 4. ročníku základního studia II. stupně

- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti v různých oblastech tanečního umění
- dokáže zařadit taneční styl a vypíchnout jeho charakteristické prvky

8.4.2 Klasická technika tance (povinné výstupy předmětu)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- má správné návyky držení těla v jeho používání během celé hodiny
- zná sedm pozic horních končetin a pět dolních končetin (poloha chodidla), a užívá jejich postavení v prostoru podle směrové růžice
- zvládá postavení čelem a bokem k baletní tyči s přípravným *port de bras*
- užívá správné principy prvků v první a druhé pozici dolních končetin předváděných u tyče: *Battement tendu, demi-plié*
- umí pojmenovat prvky použité v choreografii
- dokáže rozlišit polohy horních (7 poloh) a dolních končetin (5 poloh)

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá správné přenášení váhy na stojnou končetinu
- prvky provádí i v páté pozici dolních končetin (u tyče): *battement tendu demi-dégagé*, preparace na *rond de jambe* z první pozice, *detourné*
- na volnosti užívá postupné odlepení a přilepení celého chodidla při skoku *sauté* v první a druhé pozici
- užívá názvosloví, jeho dostupné techniky
- dokáže popsat správné postavení těla čelem k tyči a bokem tyči

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- provádí prvky větší náročnosti u tyče, při zaměření se u určitých prvků na polohu *en l'air*
- prvky na volnosti provádí z *épaulement croisée*, či *éffacée*
- zvládá prvky v různých tempových obměnách
- při variacích s prvky jako například *Battement tendu en croix* dokáže správně okomentovat postavení hlavy

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá koordinaci pohybu paží a dolních končetin, kdy jedna část těla provádí ostré a trhavé pohyby a druhá část provádí plynulé a návazné pohyby (*Battement tendu jetté*)
- během celého cvičení u tyče a na volnosti užívá správné postavení hlavy (když je pohyb prováděn *en avant a en arriére* - v před a vzad je hlava postavena stranou a když je pohyb prováděn *de coté* je hlava postavena vpřed
- správně vyjadřuje baletní názvosloví odpovídající ročníkovému učivu

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem
- hodnotí dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů
- užívá základní odborné názvosloví

Očekávané výstupy 1. - 2. ročníku základního studia II. stupně

- při improvizaci používá techniku různých oblastí tanečního umění a dbá na čistotu jejího provedení
- zvládá točit minimálně dvojité *pirouetty*
- variace u tyče a na volnosti provádí v rychlejším tempu
- dbá na plynulost paží při stakatovém pohybu dolních končetin
- dokáže správně popsat technické vlastnosti prvků pohybu

Očekávané výstupy 3. - 4. ročníku základního studia II. stupně

- zvládá vyšší stupeň techniky klasického tance
- dbá na čistotu, tvar a dotažení všech prvků
- užívá odborné názvosloví a pojmosloví z oblasti techniky pohybu a taneční tvorby

8.4.3 Taneční praxe (povinné výstupy předmětu)

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá vyjádřit tematické zadání pomocí krátké a jednoduché improvizace
- díky improvizaci dokáže uplatnit své zkušenosti a zážitky v tvorbě kompozice
- díky práci s motivem zvládá základy taneční kompozice
- vnímá obsah choreografie a dokáže ho verbálně okomentovat

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- v rámci taneční improvizace se dokáže pohybovat ve dvojici, či malé skupině a rozvíjí své výrazové možnosti pohybu
- přináší vlastní taneční projev dostupné techniky v dané kompozici
- hodnotí svou účast při přípravě představení
- komentuje vyjadřovací schopnosti svých spolužáků při sledování jejich činnosti při improvizaci

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- zapojuje se do tvůrčí činnosti s pedagogem
- kultivuje svůj taneční projev v rámci improvizace na základě taneční techniky jemu dostupné
- dokáže navázat vzájemné vztahy i ve větších skupinách
- hodnotí svůj přísun a přísun svých spolužáků při tvorbě představení a následné provedení při představení

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- v taneční improvizace je schopen vést „dialog“ tance s hudbou
- hodnotí choreografická díla současných autorů

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehudebních podnětů
- podílí se na tvorbě taneční kompozice
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních i tvůrčích činností
- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla

Očekávané výstupy 1. - 2. ročníku základního studia II. stupně

- používá improvizaci k hledání osobitého pohybového vyjádření jako základu pro autorskou tvorbu
- tvoří individuálně nebo ve skupině vlastní choreografie s využitím všech získaných pohybových dovedností
- vnímá pulzaci hudby jako související součást pohybu
- hudbu vědomě používá jako „kulisu“ prostředí k tanci
- dokáže použít neobvyklých rytmizací
- vnímá a hodnotí choreografické dílo, diskutuje o něm a své názory, myšlenky a postoje vyjadřuje na základě promyšlených argumentů

- hodnotí vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného choreografického díla

Očekávané výstupy 3. - 4. ročníku základního studia II. stupně

- zapojuje se při scénickém řešení choreografického díla (návrzích kostýmů, osvětlení, rekvizit a podobně)
- chápe tanec jako tvůrčí uměleckou činnost, která přispívá k formování osobnosti

8.4.4 Špičková technika (volitelný předmět)

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- má správné postavení těla a chodidel při postavení v první (paralelní i vytočené) a páté pozici na špičkách, v *demi-plié* v první (paralelní a vytočené) pozici paralelní a vytočené
- dokáže pojmenovat prvky prováděné u tyče i na volnosti

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- na volnosti zvládá přemístění z místa za pomocí tzv. „ťapání“
- zná obsah známých baletů (například: „Labutího jezera“, „Louskáčka“, „Spící krasavice“, „Romea a Julie“)

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- na špičkách zvládá prvky větší náročnosti jako např: *pas de bourrée simple s port de bras*, či *échappé* z páté do druhé pozice, či čtvrté pozice
- správně pojmenovává i prvky větší náročnosti a dokáže správně napsat jejich název

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- na volnosti předvádí správné točení *chainé* v přísné první pozici
- hodnotí dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů

Očekávané výstupy 1. - 2. ročníku základního studia II. stupně

- s lehkostí předvádí pohybové prvky větší technické, obsahové a rozsahové náročnosti
- dokáže správně popsat technické vlastnosti prvků pohybu

Očekávané výstupy 3. - 4. ročníku základního studia II. stupně

- zvládá ve „špičkách“ všechny získané dovednosti u tyče i a volnosti z předmětu klasická technika tance
- orientuje se v historii světového baletního umění

8.4.5 Lidový tanec (volitelný předmět)

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá základní kroky pro pohyb z místa: chůze přirozená, na pološpičkách, na patách, sunný krok, poskočný krok vpřed, cval bočně a lezení v nízkých polohách
- rozpozná rozdíl mezi řadou a zástupem
- žáci přijali řád a pravidla tanců se zpěvem a říkadel

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- zná základní kroky lidových tanců ve dvoudobém a třídobém taktu
- rozlišuje přirozenou (hladkou) chůzi a houpavou (pérovanou), přirozený běh

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá vazby na místě i z místa, různé poskoky a skoky v kombinacích a různých obměnách se správným držením těla a paží v bok
- dovede spolupracovat v rámci velké skupiny s ostatními žáky i mimo skupinu

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- v páru zatančí tzv. obkročák (po diagonále, v kruhu), polkový krok v otáčení
- různé druhy chůze a běhu dokáže kombinovat s potlesky a podupy
- umí: přísunný, přeměnný a poskočný krok, cval stranou a vpřed
- podpoří taneční projev zpěvem
- je schopen pohybu s rekvizitou za dodržení správných návyků držení těla

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- ze zadaných prvků je žák schopen sestavit krátkou vazbu
- prostorově se orientuje v tanečním sále
- tančí v prostorovém určení diagonála, kruh, osmička, zástup, řada, útvar

- zvládá dvojposkočný krok
- rozpozná výraz kontrétního lidového tance i lidové hudby v nejrůznějších úpravách

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně
- zvládá rychlé obměny ve dvoudobém a tříčtvrtečním taktu v tanečním celku
- umí sousedský krok hladký, patošpičkový krok, polkový s přílože, rejdování
- v rámci lidového tance zvládá s jemností skokovou a rotační techniku

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně
- užívá se samozřejmostí odborné názvosloví
- taneční projev automaticky spojuje s písní (dvojhlas), slovem, tlesky, dupy
- aktivně se účastní tanečního představení
- rozpozná kvalitu a hodnotí choreografické dílo

8.4.6 Mažoretky (volitelný předmět)

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně
- při klidovém stavu automaticky uplatňuje zásady správného držení těla, kde jsou oproti taneční průpravě tyto změny: levá paže v držení v bok, pravá drží mažoretkovou hůl v těžišti hole což je uprostřed s jedním koncem pod paží a chodidla jsou postavena ve třetí taneční pozici
- točí tzv. „talíř“ – vodorovné točení hole s podlahou do obou směrů (ven a dovnitř)
- dokáže vyjmenovat zásady správného držení těla, které na sobě sám uplatňuje
- ovládá základní prvky s hůlkou horizontální točení tzv. talíř, vertikální osmičku, vertikální kolo tzv. přípravu, jednoduchý výhoz za obě koncovky a *rolls* přes loket)
- zvládá spolupráci ve dvojici a ve skupině jednoduché přehozy

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně
- zvládá pochod v rytmu na levou nohu při zvolené skladbě
- klade důraz na techniku pochodu a držení těla
- točí holí kolmo k podlaze do obou směrů
- dokáže vysvětlit, pravidla pro správné točení tzv. „talíře“
- ovládá všechny základní prvky levou i pravou rukou
- dokáže aplikovat základní prvky v kombinaci s práci těla
- zvládá náročnější technicky základních prvků

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně
- s lehkostí předvádí za pochodu jednoduché koordinační cvičení paží
- točí tzv. „osmičku“ a všechny základní prvky
- dokáže okomentovat správné držení těla ve stavu statickém i kinetickém
- ovládá těžší kombinace základních prvků
- zvládá všechny točení k sobě a od sebe, levou i pravou rukou, dále všechny výhozy (vertikální a horizontální), přes palec, za koncovku
- zvládá náročnější rollsy přes krk, břicho, ruce, nohy

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně
- při výhozu hole automaticky provádí chycení do pravé ruky
- hodnotí vlastní přísun a přísun svých spolužáků při přípravě vystoupení
- aplikuje všechny základní prvky ve spojení těla – pochod, taneční kroky, vše ve propojení s hudbou
- zvládá těžké techniky prstů, *rollsů* a výhozů

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně
- při práci ve formaci se dokáže rychle v rámci skupiny přemístit z místa na určené místo v prostoru
- precizně ovládá všechny základní techniky hůlky, dokáže je vysvětlit
- zvládá s naučených prvků sestavit choreografii na hudbu
- dokáže vymyslet vlastní inovaci prvků, v propojení s taneční průpravou
- zvládá správně pojmenovat skupinové tvary (rozestoupení se například do tvaru písmene V, X, Z, Y, kruhu, atd…) a druhy točení v předváděné choreografii

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- při výhozu hole větší náročnosti je schopen otočky pod holí
- základní směry točení zvládá i v levé ruce
- správně rozpozná směry různých točení („talíř“: dovnitř, či ven; kolmé točení: vpřed, či vzad; „osmička“: vpřed, či vzad)
- precizně ovládá všechny základní techniky hůlky
- inovuje těžké prvky, dokáže je vysvětlit a utvořit z nich sólovou, či skupinovou choreografii
- zvládá náročné techniky hůlky, kombinace a těžké výhozy

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- s lehkostí předvádí složité variace koordinace paží s pochodem, či tanečním krokem
- zvládá otočku s točením hole mezi prsty
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- precizně ovládá všechny základní techniky hůlky
- kombinuje těžké techniky hůlky s náročnými tanečními technikami

Očekávané výstupy 1. - 2. ročníku základního studia II. stupně

- zvládá kombinované prvky s půvabem
- hlouběji chápe hudbu a dobře se orientuje v jejich nejrůznějších úpravách a stylizacích

Očekávané výstupy 3. - 4. ročníku základního studia II. stupně

- s lehkostí ovládá přehozy ve dvojicích, či skupině
- tvoří vlastní choreografie s využitím získaných pohybových dovedností

8.5 Taneční tvorba:

Očekávané výstupy 1. - 2. ročníku základního studia II. stupně

- žák je schopen tvůrčí umělecké činnosti spojené s kvalitní technickou dovedností a sám provádí náročnější pohybové úkoly
- nastuduje s pomocí ostatních žáků ve skupině choreografii pro 4 – 14 tanečníků
- pomocí improvizace získává vlastní pohybový slovník, ale stále dbá na čistotu provedení pohybu
- dovede zhodnotit choreografické dílo na základě promyšlených argumentů, dokáže diskutovat a přijmout názory ostatních
- předvede nastudovanou choreografii s využitím tanečních, hudebních, dramatických i výtvarných prvků na veřejném vystoupení.

Očekávané výstupy 3. - 4. ročníku základního studia II. stupně

- žák propojí vlastní tvůrčí uměleckou činnost s kvalitní technickou dovedností a předvede jej na veřejnosti.
- aktivně se zapojí do tvorby choreografií a užívá odborné názvosloví osvojených tanečních technik
- dokáže zhodnotit technickou kvalitu choreografie, využití výtvarných prvků a zpracování námětu choreografie
- sám aktivně řeší scénické řešení choreografie (návrhy kostýmů, osvětlení, rekvizit, termínů zkoušek)

9 Vzdělávací obsah literárně – dramatického oboru

Charakteristika oboru

Literárně dramatický obor se vyučuje jako obor skupinový.
Vyučuje se ve skupinách maximálně 10 žáků.
Mohou ho navštěvovat žáci od 5 let.

- I. stupeň základního studia.
- II. stupeň základního studia.

9.1 Přípravné studium

Přípravné studium je součástí I. stupně základního studia.

A. PŘÍPRAVNÁ HUDEBNĚ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Předmět je vyučován skupinově. Studium navštěvují žáci od pěti let.
Délka studia je v rozsahu jednoho roku a navazuje na něj přípravné studium:
Přípravná literárně dramatická výchova.

B. PŘÍPRAVNÁ LITERÁRNĚ DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Předmět je vyučován skupinově. Studium navštěvují žáci od šesti let.
Délka studia je v rozsahu jednoho roku a na přípravné studium navazuje sedmileté základní studium I. stupně.

Učební plán A	**1. pololetí**	**2. pololetí**
Přípravná hudebně dramatická výchova	2	2
Celkem	2	2
Učební plán B		
Přípravná literárně dramatická výchova	1 - 2	1 - 2
Celkem	**1 - 2**	**1 - 2**

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Učební plán A: Přípravná hudebně dramatická výchova

Žák:

- rytmizuje slova a říkadla
- rozliší stoupající a klesající melodii, pohybem ruky znázorní průběh melodie (fonogestika)
- opakuje jednoduchý rytmický model (zatleská)
- recituje jednoduché básničky
- zpívá jednoduché písně

Učební plán B: Přípravná literárně dramatická výchova

- žák je schopen práce v kolektivu
- chápe základy správné artikulace (tvoření hlásek)

Charakteristika I. a II. stupně základního studia

I. stupeň základního studia má přípravné studium plus 7 ročníků.
Během 1. a 2. ročníku navštěvují žáci předměty:

- **Dramatická průprava** (např. jazykolamy, vyprávění, četba a recitace)
- **Práce v souboru** (skupinová práce dětí)

- Od 3. ročníku se vyučují předměty:
  - **Dramatika a slovesnost** (četba, tvorba vlastích příběhů,…)
  - **Práce v souboru** (skupinová práce dětí)
  - **Pohyb** (pantomima: znázorňování postav)

II. stupeň základního studia má ročníky 4.
Vyučují se předměty:

Dramatika a slovesnost (náročnější četba, tvorba vlastních příběhů,…)
Práce v souboru (lepší souhra při skupinové práci dětí)
Pohyb (animace předmětů,…)
Přednes (schopnost individuálně sdělit text)

I. i II. stupeň základního studia žák zakončí absolventským představením.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Studium I. stupně základního studia

Ročník	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.
Dramatická průprava	1	1	-	-	-	-	-
Dramatika a slovesnost	-	-	½	1	1	1	1
Práce v souboru	1	1	1	1	1	1	1
Pohyb	-	-	½	1	1	1	1
Celkem	**2**	**2**	**2**	**3**	**3**	**3**	**3**
Nepovinné předměty:							
Moderování	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
Tvůrčí psaní a žurnalistika	-	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**

Studium II. stupně základního studia

	I. ročník	**II. ročník**	**III. ročník**	**IV. ročník**
Dramatika a slovesnost	1	1	1	1
Práce v souboru	1	1	1	1
Pohyb	½	½	½	½
Přednes	½	½	½	½
Celkem	**3**	**3**	**3**	**3**
Nepovinné předměty				
Moderování	**1**	**1**	**1**	**1**
Tvůrčí psaní a žurnalistika	**1**	**1**	**1**	**1**

9.2 Dramatická průprava

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák využívá přirozený mluvní projev
- zvládá jazykolamy a logopedická říkadla
- jednoduše hodnotí obsah probírané látky

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák využívá podnětů, které přijímá a dokáže je zprostředkovat s pomocí mluveného slova
- zná vhodná umělecká díla daná jeho ročníku

9.3 Práce v souboru

Očekávané výstupy 1. ročníku základního studia I. stupně

- žák zvládá základy prostorové orientace ve spojení s jednoduchým textem
- dokáže navázat pozitivní vztah v malé skupině

Očekávané výstupy 2. ročníku základního studia I. stupně

- žák zvládá základní prvky prostorového aranžmá (bere na zřetel vlastní postavení vzhledem k divákovi) a zároveň zvládá základy dialogu
- respektuje a naslouchá práci druhých

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá svoji roli v rámci dramatického děje
- hodnotí výkony svých spolužáků

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá souhru s partnerem v rámci složitějšího dramatického výstupu
- dokáže zhodnotit souhru s partnerem, dokáže naslouchat

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá jevištně ztvárnit vlastní jednoduchý text
- umí vysvětlit motivy konání postavy, kterou ztvárňuje

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá složitější dramatické tvary, využívá materiál (loutka, draperie a pod…) k vytvoření zadané postavy
- chápe význam použití daného materiálu

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- dokáže kombinovat hudební, mluvní a pohybové formy
- umí zacházet s rekvizitou (loutkou), nebo jiným potřebným materiálem
- hodnotí technické a výrazové zvládnutí společného projektu

Očekávané výstupy 1. – 2. ročníku základního studia II. stupně

- zvládá techniku práce s rekvizitou (loutkou), nebo jiným potřebným materiálem (dokáže jejich prostřednictvím vyjádřit zadanou úlohu)
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých

Očekávané výstupy 3. – 4. ročníku základního studia II. stupně

- aktivně se podílí na společné tvorbě divadelní inscenace
- hodnotí přístup vlastní i ostatních k realizaci společného projektu, současně bere kladné i záporné připomínky jako pomoc ke zlepšení vlastní tvorby

9.4 Dramatika a slovesnost

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá základní improvizační jazykové schopnosti
- dovede získané schopnosti zhodnotit

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá rozlišení rozdílů jednotlivých druhů textu
- orientuje se v literárních formách (novela, povídka, román, …)

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- má představu o dramatickém oblouku a tvoření dramatické situace
- využívá změny rychlosti čteného nebo vyprávěného textu
- chápe význam změny rychlosti čteného nebo vyprávěného textu

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- dokáže zhodnotit shlédnutá filmová a divadelní představení
- využívá vzájemné diskuze k formování vlastních názorů

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- dokáže si sám vybrat vhodnou předlohu pro individuální tvorbu a umí písemně zpracovat drobný jevištní tvar
- využívá vhodných výrazových prostředků a prvků divadelního jazyka pro ztvárnění vlastní interpretace
- orientuje se v základních pojmech tvůrčího psaní (drobné literární tvary)

Očekávané výstupy 1. – 2. ročníku základního studia II. stupně

- dokáže samostatně nastudovat a zpracovat zadané dílo
- využívá dosud získaných výrazových prostředků a prvků divadelního jazyka
- hodnotí dramatické nebo literární dílo, včetně způsobu jeho provedení, na které je schopen vypracovat písemnou recenzi

Očekávané výstupy 3. – 4. ročníku základního studia II. stupně

- vytváří náročnější texty propracovávané z hlediska sdělnosti obsahu tématu, použité formy stylu a žánru, uplatňuje výrazové prostředky vybraných literárních žánrů a autorsky s nimi pracuje
- dokáže připravit vlastní scénář a současně jej realizovat

9.5 Pohyb

Očekávané výstupy 3. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá základní pohybové znázornění různých situací
- dokáže znázorněné situace pojmenovat

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá základy pohybové improvizace
- dokáže popsat základy správného držení těla (ve statickém stavu): vzpřímený postoj, má vyrovnaná ramena (v souměrnosti jedno s druhým s mírným stažením vzad a dolů), paže jsou volně podél těla, šíje je prodloužená směrem vzhůru, břicho zataženo,

dolní končetiny jsou napnuty v kolenních kloubech, chodidla jsou postaveny v první paralelní pozici s váhou přenesenou mírně v před na vnější část chodidel

Očekávané výstupy 5. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá zadané pohybové etudy
- dokáže popsat správné držení těla při pohybu

Očekávané výstupy 6. ročníku základního studia I. stupně

- zvládá jednoduché pantomimické výstupy
- odlišuje pohybové a fyzické divadlo
- zná základy dějin pohybového divadla

Očekávané výstupy 7. ročníku základního studia I. stupně

- dokáže vytvořit a realizovat vlastní koncept pohybové etudy

Očekávané výstupy 1. – 2. ročníku základního studia II. stupně

- ovládá jevištní pohyb (např: taneční a pantomimické výrazové prostředky)
- kriticky reflektuje a hodnotí práci svou i druhých

Očekávané výstupy 3. – 4. ročníku základního studia II. stupně

- zvládá předepsanou choreografii ke ztvárnění charakterizace postavy
- nonverbální komunikací, dokáže sdělit obsah děje

9.6 Přednes

Očekávané výstupy 1. – 2. ročníku základního studia II. stupně

- využívá artikulačních dovedností k předvedení zadané postavy
- má přehled o získaných dovednostech a znalostech, a to jak teoretických, tak praktických

Očekávané výstupy 3. – 4. ročníku základního studia II. stupně

- je schopen individuálně přednést zadaný, či samostatně vybraný literární tvar
- rozpozná jednotlivé básnické formy a rytmy (*balada, sonet, daktyl, jamb,…*)
- je schopen rozeznat pravdivost smyslového a citového zážitku

9.7 Moderování

Nepovinný předmět pro žáky od 2. ročníku I. stupně základního studia. Nabízí možnost praktické přípravy pro následné moderování akcí, uvádění koncertů atd.

Předmět je vyučován v koncertním sále ZUŠ, kde si žáci kromě vystupování na pódiu zkouší i práci s mikrofonem.

Předmět je zaměřený na vlastní přípravu mluveného slova (scénáře), hlasový projev (srozumitelnost, správná artikulace, hlasitost), pohyb na jevišti.

I.stupeň základního studia

- Žák zvládá základy prostorové orientace ve spojení s jednoduchým textem
- Základní prvky prostorového aranžmá (bere na zřetel vlastní postavení vzhledem k divákovi) a zároveň zvládá základy dialogu.
- Dokáže zhodnotit souhru s partnerem, dokáže naslouchat.

II.stupeň základního studia

- Zvládá základní improvizační jazykové schopnosti
- Dokáže si sám vybrat vhodnou předlohu pro individuální tvorbu a umí písemně zpracovat drobný jevištní tvar.
- Využívá vhodných výrazových prostředků a prvků divadelního jazyka pro ztvárnění vlastní interpretace.
- Dokáže připravit vlastní scénář a současně jej realizovat.
- Ovládá jevištní pohyb.

9.8 Tvůrčí psaní a žurnalistika

Nepovinný předmět pro žáky od 2. ročníku I. stupně základního studia. Nabízí možnost realizovat se prostřednictvím vlastní slovesné tvorby, tvořit školní noviny atd.

I. stupeň základního studia

- žák zvládá zpracovat dané téma a pořídit vhodné fotografie či ilustrace k tématu

- žák zvládne napsat slohový útvar - popis a charakteristiku
- dokáže vytvořit reportáž
- spolupodílí se na redakční práci školního časopisu
- je schopen pomocí expresivních citově zabarvených slov popsat místo, kde žije
- veřejně vystoupí s vlastním příspěvkem
- napíše názorový sloupek
- vytvoří rozhovor s žákem nebo zaměstnancem školy
- připraví a napíše kritiku divadelního představení, knihy nebo kulturní akce
- zvládne napsat báseň
- vytvoří a zpracuje anketu
- vytvoří vlastní novinový článek
- provede rozbor příspěvků v tištěném médiu
- otextuje v češtině samostatně zvolenou cizojazyčnou píseň
- uplatňuje základy dramaturgické práce
- dokáže zpracovat vlastní písňový text

II. stupeň základního studia
- žák dokáže napsat novinářský útvar v libovolném rozsahu
- žák kriticky hodnotí práce druhých
- spolupodílí se na redakční práci školního časopisu
- produkuje vlastní tvorbu divadelního scénáře
- orientuje se v tvorbě klíčových autorů české a světové literatury
- tvoří propagační materiál školy

10 Postupové zkoušky

10.1 Hudební obor

Žáci 7. ročníku I. stupně a žáci 4. ročníku II. stupně zakončí studium formou vystoupení na absolventském koncertě. V ostatních ročnících vykonají žáci v termínu určeném školou postupovou zkoušku, pokud má ročník v daném studijním zaměření samostatně rozepsané očekávané výstupy. V případě, že očekávané výstupy jsou vypsány pro více ročníků dohromady, vykonává žák postupovou zkoušku až na závěr tohoto období.
Kritéria zkoušek si stanovuje příslušné oddělení v souladu s očekávanými výstupy.

10.2 Výtvarný obor

Na konci každého ročníku žák vypracuje závěrečnou práci. Její téma si zvolí z námětů celoročního plánu výtvarného oboru. Vytváří a konzultuje je pod dohledem vyučujícího. Při hodnocení práce se klade důraz na kompoziční řešení, zvládnutí techniky a její zákonitosti. Práce se předkládá do konce školního roku a je součástí závěrečné výstavy v prostorách ZUŠ.

10.3 Taneční obor

Postupová zkouška se koná každý rok v předem daném termínu, před komisí minimálně 3 pedagogů. Výjimku mají žáci, kteří v ten samý rok absolvují soutěže vyhlášené MŠMT a žáci, kteří absolvují veřejným vystoupením (7. ročník I. stupně a žáci 4. ročníku II. stupně).
Postupová zkouška probíhá kolektivně s ostatními žáky, kteří chodí do stejné skupiny z předmětů ***Taneční techniky***, ***Taneční průprava*** a Taneční praxe.
Obsahem postupové zkoušky je ukázka tanečních variací a technik, které se žák během roku naučil.

Hodnotí se vždy momentální výkon žáka a známka je uvedena v programu klasifikace v den konání postupové zkoušky.

10.4 Literárně dramatický obor

Postupová zkouška se koná každý rok v rámci ročníkové práce, která je veřejně předvedena v předem daném termínu a je přítomna komise minimálně 3 pedagogů. Probíhá kolektivně s ostatními žáky, kteří po celý rok navštěvují stejnou skupinu.
Hodnotí se vždy momentální výkon žáka a známka je uvedena v programu klasifikace v den konání postupové zkoušky.

11 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Speciální vzdělávání se poskytuje žákům dle vyhlášky 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Na základě doporučení školského poradenského zařízení a vyjádření zákonného zástupce nebo zletilého žáka škola vytvoří individuální vzdělávací plán.
Naše škola je otevřená všem, kteří prokážou nezbytné předpoklady potřebné pro přijetí do kteréhokoli uměleckého oboru.
Škola jim vytvoří vstřícné podmínky a prostředí umožňující žákům přístup do všech oborů s vhodným materiálním a technickým vybavením, aby mohli plnit vzdělávací obsahy obsažené v ŠVP s ohledem na jejich možnosti a potřeby.

Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- podmínkou zařazení do tohoto programu je žádost rodičů a předložení odborného posudku z poradenského nebo lékařského pracoviště
- učitel stanoví žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami individuální studijní plán na pololetí, který v případě pokračování navazuje na úroveň předchozího pololetí
- minimální hodinová dotace výuky žáka je stejná jako u žáků zařazených do základního studia (pouze ve výjimečných případech a na povolení ředitele může být hodinová dotace upravena k možnostem a omezením žáka)
- plán je stanoven tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky formulovanými v RVP ZUV a skutečnými možnostmi žáka
- plán schvaluje ředitelka školy
- na závěr školního roku vykoná žák postupovou zkoušku na jeho úrovni, za odpovídající kvalitu ručí učitel
- při hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k doporučení školského poradenského zařízení
  v katalogu o průběhu vzdělávání musí být uvedeno, že žák v daném období pracoval podle individuálního studijního plánu

12 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání se poskytuje žákům dle vyhlášky 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení.
Na základě tohoto vyšetření, která blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka a na vyjádření zákonného zástupce, nebo zletilého žáka škola vytvoří individuální plán pro rozvoj žáka, jeho talentu s minimální hodinovou dotací stejnou jako u žáka zařazeného do základního studia, nebo ve výjimečných případech může být hodinová dotace upravena počtem vyučovacích hodin k potřebám žáka na základě schválení ředitelky školy.

Zásady vzdělávání žáků mimořádně nadaných

- učitel vypracuje individuální studijní plán na pololetí, který v případě pokračování navazuje na úroveň předchozího pololetí

- plán je přizpůsobený schopnostem, dovednostem, potřebám a znalostem žáka a je zaznamenán do třídní knihy
- prodloužení výjimky (zařazení do této kategorie) na další školní rok je možné pouze na základě předložení nové žádosti, potvrzení PPP a na schválení ředitelky školy
- ředitelka školy vede přesný seznam žáků s těmito výjimkami s odůvodněním a souhlasem rodičů

13 Distanční výuka

V případě uzavření škol a přechodu na distanční způsob vzdělávání se v naší škole stává výchozím prostředkem komunikace se žáky **aplikace *MS Teams***. Důraz je kladen na udržení aktivního kontaktu se žáky spolu s pravidelností a řádem společných setkávání. Konkrétní podoba výuky se může různit v závislosti na stávajících pokynech a nařízeních vydaných MŠMT.

Individuální výuka

Kromě pravidelné online výuky v *MS Teams* je možné využívat i konzultační formu – pořízení nahrávky a následná reflexe přes jakoukoliv sociální síť, stejně jako výukové nahrávky od učitele.

Skupinová a kolektivní výuka

Kromě pravidelné online výuky v *MS Teams* včetně zadávání úkolů, ve kterých mohou být různými způsoby užity možnosti informačních technologií, je možné využívat i individuální konzultace, do té míry, jak to momentální stav dovoluje.

14 Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

Reflexe učitelů a sebereflexe žáka

14.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Při hodnocení pedagog zohledňuje možnosti žáka, vychází z jeho individuality, přihlíží k věkovým zvláštnostem, dbá na jeho intelektuální a fyzickou vyspělost, na jeho osobnost, morální vlastnosti, snahu a nadání.

- Hodnotí konkrétního žáka a oceňuje jeho snahu a nový pokrok a poukazuje na jeho silné stránky a na konkrétní obtíže, aby mohl zaměřit úsilí tam, kde je to potřeba – vede žáka k uvědomování a odstranění nedostatků, a tím umožňuje jeho rozvoj a zpětnou vazbu, posiluje odpovědnost žáka za jeho výsledky.
- Pedagog preferuje kladné hodnocení, záporné hodnocení bere jako korekci chyb, hledá, co žák umí a zná.
- Hodnotí dosažení výkonu pro daný ročník. Cílem jsou vědomosti, dovednosti, kvalita projevu a spolupráce žáka a jeho osobní pokrok.
- Při veřejných vystoupeních, vernisážích a koncertech pedagog žáka pochválí a zhodnotí výsledný efekt po vystoupení, upozorní žáka na reakci posluchačů, či diváků. Při podrobnějším rozboru věcí, které žák předvedl, či vykonal, hodnotí kladné i záporné věci, úspěchy a nedostatky.

1. Hodnocení žáků při přijímacích zkouškách:

Žáci jsou přijímáni do Základní umělecké školy dle vyhlášky č.71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání

MŠMT stanoví podle §112 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) prováděcím právním předpisem podrobnější podmínky a náležitosti přijímáním základního uměleckého vzdělávání.

§2 vyhlášky č. 71/2005 Sb., přijímání uchazečů ke vzdělání

1. Do přípravného a základního studia jsou přijímáni uchazeči, kteří prokáží předpoklady ke vzdělání u přijímací zkoušky.

O přijímací zkoušce se pořizuje protokol o výsledku zkoušky.

2. Hodnocení žáků při práci ve výuce:

Pedagog známkuje žáka do elektronické žákovské knížky (týká se žáků I. stupně základního studia) nejméně jednou známkou za měsíc. **Pedagog si vede soustavnou evidenci o klasifikaci žáka, a to průkazným způsobem, tak aby mohl vždy informovat zákonného zástupce žáka, či vedení školy.**

Pedagog klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených výkonů a projevů.

Žák je hodnocen:

- **ústně** - každou hodinu formou připomínek a pochvalou
- **písemně** - písemná pochvala do žákovské knížky, písemná pochvala vyvěšená na nástěnce školy, či www stránkách školy

Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do katalogových listů.

Žák je veden k sebehodnocení, při kterém hodnotí svůj vlastní výkon.

Pedagog hodnotí úspěchy a nedostatky, iniciativu a přípravu žáka, originalitu, tvořivost, schopnost pracovat dle pokynů učitele, správné plnění požadovaného úkolu, u starších žáků samostatnost.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

3. Hodnocení žáků při práci v souboru:

Pedagog hodnotí úspěchy a nedostatky, iniciativu a přípravu žáka, schopnost pracovat dle pokynů učitele, správné plnění požadovaného úkolu, komunikaci s ostatními a zapojení do kolektivu.

4. Hodnocení žáků u postupové zkoušky:

U postupové zkoušky je přítomna komise složená nejméně ze tří pedagogů školy.

O postupové zkoušce se pořizuje protokol o výsledku zkoušky.

Pedagog hodnotí přípravu na zkoušku, její výsledný efekt, správné splnění požadovaného úkolu a přesnost činnosti.

Podrobně s žákem rozebere kladné a záporné věci, které předvedl během interpretace.

5. Hodnocení žáků na vysvědčení:

Podle vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání, § 3, odst. 3. je žák klasifikován čtyřmi stupni v jednotlivých vyučovacích předmětech:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – uspokojivý
- 4 – neuspokojivý

Na konci 1. a 2. pololetí je hodnocen celkový prospěch žáka těmito stupni:

- Prospěl(a) s vyznamenáním - Žák prospěl s vyznamenáním, jestliže je z hlavního předmětu hodnocen stupněm 1 (výborný), v žádném povinném předmětu není hodnocen stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný) a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5.
  - Není-li stanoven hlavní předmět, prospěl žák s vyznamenáním, jestliže není hodnocen v žádném povinném předmětu stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný) a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5.
- Prospěl(a) - Žák prospěl, jestliže nebyl ani v jednom povinném předmětu hodnocen stupněm 4 (neuspokojivý).
- Neprospěl(a) – Žák neprospěl, jestliže byl z některého povinného předmětu hodnocen stupněm 4 (neuspokojivý).

Do vyššího ročníku postoupí žák, který úspěšně vykonal postupovou zkoušku a na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem.

Za první pololetí žák dostává výpis vysvědčení zapsaný do žákovské knížky, na konci školního roku je vydáno tištěné vysvědčení.

Nelze-li žáka pro závažné důvody hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín komisionální zkoušky, a to tak, aby hodnocení žáka mohlo být provedeno nejpozději do konce srpna daného školního roku. Pro komisionální zkoušku platí stejná pravidla jako u postupové zkoušky (viz č. 3).
Žák, který nemohl být ze závažných objektivních, zejména zdravotních důvodů hodnocen ani v náhradním termínu, má možnost po schválení ředitele školy opakovat ročník.

6. Absolventské vystoupení, či závěrečná zkouška

7. ročník I. stupně základního studia a 4. ročník II. stupně základního studia žák ukončí absolventským vystoupením, absolventskou prací, či závěrečnou zkouškou, která souvisí s předáním závěrečného vysvědčení.
Pedagog žáka hodnotí za přípravu, průběh, splnění daného úkolu a výsledný efekt zkoušky, či absolventské práce.
Údaje o klasifikaci žáka jsou sdělovány pouze zákonným zástupcům žáka, nikoli veřejně!

7. Distanční výuka

Pokud výuka probíhala podstatnou část roku distančním způsobem, bude v hodnocení přihlíženo i k dalším skutečnostem ovlivňujícím výsledky vzdělávání, jako například účast na distanční výuce, plnění zadaných úkolů, i to, zda žák dovednosti a znalosti osvojené při distanční výuce dokáže při dalším procesu učení používat.

14.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Rámcová struktura vlastního hodnocení školy a kritéria vlastního hodnocení školy.

(1) Vlastní hodnocení školy je vždy zaměřeno na:

a) cíle, které si škola stanovila zejména ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti,

b) posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmene **a)** s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících právních předpisech,

c) oblasti uvedené v odstavci 2, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,

(2) Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy jsou vždy:

a) podmínky ke vzdělávání,

b) průběh vzdělávání,

c) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,

d) výsledky vzdělávání žáků a studentů, v případě středních škol a vyšších odborných škol také uplatnitelnost absolventů na trhu práce,

e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,

f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.